การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

โดย

นายชนะ ผลบุญ

ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง : การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ชื่อผู้ประเมิน : นายชนะ ผลบุญ

ปีการศึกษา : 2565

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D. L. 2007, pp. 31 - 62) โดยการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต มีวัตถุประสงค์การประเมินดังนี้ 1) เพื่อประเมินด้านบริบท (Context : C) ของโครงการ 2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input : I) ของโครงการ 3) เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process : P) ของโครงการ และ 4) เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product : P) ของโครงการ ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอนทั้งโรงเรียน จำนวน 25 คน ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนในโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จำนวน 115 คน และนักเรียนทุกคนในโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จำนวน 115 คน รวมทั้งสิ้น 266 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน รวมจำนวน 5 คน ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน และ นักเรียน จำนวน 10 คน ระยะเวลาในการประเมิน ปีการศึกษา 2564 -2565 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมินโครงการสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบท จากแบบสอบถามโดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้า จากแบบสอบถามโดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ จากแบบสอบถามด้านกระบวนการของ 10 กิจกรรม โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองที่มีต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด 5) ผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 – 2565 พบว่าทุกข้อนักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการเพิ่มขึ้นทุกข้อ โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.29 6) จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 - 2565 รวมทั้งสิ้น 2 รางวัล ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 7) ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียน พบว่า โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์ต่อนักเรียน สนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการสร้างความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้กับนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ สำเร็จได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต เถื่อนช้าง อาจารย์ ดร.อัจฉราพรรณ กันสุยะ ดร.นะรงษ์ ชาวเพ็ชร ดร.สุวรรณทนา ชื่นอยู่ และนางเงาแข เดือดขุนทด ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการประเมินโครงการครั้งนี้เป็นอย่างดี ทำให้การประเมินโครงการประสบผลสำเร็จ ผู้ประเมินรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณไว้ในโอกาสนี้

ชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ ..... ก

กิตติกรรมประกาศ ..... ค

สารบัญ ..... ง

สารบัญตาราง ..... ช

สารบัญภาพ ..... ฎ

สารบัญตารางภาคผนวก ..... ฐ

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน 1

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ 6

ขอบเขตของการประเมินโครงการ 7

นิยามศัพท์เฉพาะ 11

ประโยชน์ที่ได้รับ 16

กรอบแนวคิดการประเมินโครงการ 18

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 21

โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 22

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ 29

รูปแบบการประเมินโครงการ 62

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) 75

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 90

แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม 100

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ 122
บริบทของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี 129
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 132
บทที่ 3 วิธีดำเนินการประเมิน 142
รูปแบบการประเมินโครงการและขั้นตอนการประเมินโครงการ 142
ประชากร และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 149
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 150
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 155
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 178
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 181
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 181
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 181
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 182
ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ 184
ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ 188
ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ 193
ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ 254
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 271
สรุปผลการประเมิน 272
อภิปรายผล 274
ข้อเสนอแนะ 283
บรรณานุกรม 285

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

ภาคผนวก 294
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ 295
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ 297
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ 303
ภาคผนวก ง หนังสือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ 305
ภาคผนวก จ หนังสือตอบรับผลงานทางวิชาการ 307
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ 312
ภาคผนวก ช คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ 391
ภาคผนวก ซ ผลการหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Reliability) 401
ประวัติผู้วิจัย 409

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของการประเมินกับประเภทของการประเมิน..... 83

2.2 แสดงรูปแบบการประเมินซิปป์ จำแนกตามวัตถุประสงค์ วิธีการ และความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง..... 84

3.1 แสดงกรอบแนวทางการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ..... 143

3.2 แสดงประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้วยแบบสอบถาม..... 150

3.3 แสดงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้วยแบบสัมภาษณ์..... 152

4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 183

4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านบริบทของโครงการ..... 184

4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านปัจจัยนำเข้า..... 189

4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการดำเนินงาน ของ 10 กิจกรรม 193

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรม จิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อน 199
4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎ 204
4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ 210
4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมผลิตสื่อภาษามือ เพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม 216
4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้อง..... 221
4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมเด็กดี มีคุณธรรม 227
4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมทิ้งขยะ ให้ลงถัง 232

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมค่านิยม 12 ประการ 237

4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบ 243

4.14 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง 248

4.15 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ทั้ง 10 กิจกรรม 253

4.16 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 255

4.17 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 261

4.18 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 264

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

4.19 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ..... 266

4.20 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 - 2565 267

สารบัญภาพ

แผนภาพที่ **หน้า**

1.1 แสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการ 20

2.1 ความสัมพันธ์ ระหว่างประเภทการประเมิน วัตถุประสงค์การตัดสินใจ และการนำไปใช้ประโยชน์ 81

2.2 องค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมิน CIPP และความสัมพันธ์กับโครงการ..... 82

2.3 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์คุณธรรมเพื่อการพัฒนาตน..... 118

2.4 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการทำงาน 119

2.5 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม 121

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่ **หน้า**

1 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ..... 392

2 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ..... 393

3 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรม ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ..... 394

4 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ..... 396

5 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ..... 398

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่ **หน้า**

6 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 399

7 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 400

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานแก่ประชาชนเมื่อแรกเริ่มขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติ ได้ทรงมีพระบรมราชโองการไว้ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม” นอกจากนี้ พระองค์ได้ทรงพระกรุณาให้พระบรมราโชวาทแก่ข้าราชการในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้ “คุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคมเป็นอย่างมากในการกำหนดความสุขของสังคม สังคมใดที่คนในสังคมเป็นผู้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม สังคมนั้นจะมีแต่ความสงบสุข ในขณะเดียวกันหากคนในสังคมใดมีความบกพร่องด้านจิตใจ ขาดคุณธรรมและจริยธรรม แม้สังคมนั้นจะมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจสักเพียงใด ย่อมหาความสงบสุขได้ยาก ดังนั้น การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม จึงมีความจำเป็นและจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม” (ปราชญา กล้าผจัญ, 2556, หน้า 2) และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 1-19) เป็นแม่บทในการจัดการศึกษา และเปิดกว้างให้กับทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงบนหลักการ “ดี เก่ง และมีความสุข” และในมาตรา 6 ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) ดำเนินงานตามนโยบาย

ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอีกทั้งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนทุกคน มีความรู้ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) ได้กล่าวถึงศาสตร์พระราชาซึ่งเป็นศาสตร์ที่ครอบคลุมเรื่องเอกลักษณ์ของชนชาติไทย เช่น การอ่อนน้อมถ่อมตน การเป็นสุภาพชนความขยันหมั่นเพียร การซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นคุณงามความดีของคนไทยที่บรรพชนไทยได้ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา ศาสตร์พระราชาให้ข้อคิดการประพฤติปฏิบัติตนไว้ว่า อย่าคบคนด้วยฐานะ คบคนด้วยความดีมีมิตรภาพด้วยความรักความผูกพัน และขอให้มีความกตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดาผู้มีพระคุณ ประเทศชาติและพระมหากษัตริย์ ถ้าทุกคนปฏิบัติตนตามศาสตร์ของพระราชาแล้วก็จะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ประเทศก็จะมีแต่คนดีและทำให้ประเทศเจริญก้าวหน้า รวมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมเกิดความสมดุล และยั่งยืน แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้พระราชทานไว้กว่า 40 ปีที่ผ่านมา เพื่อให้ประชาชนชาวไทยนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและครอบครัวให้มีภูมิคุ้มกันที่มั่นคงในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข จึงนับได้ว่า“ศาสตร์พระราชา”เป็นเสมือนองค์ความรู้ที่อยู่คู่แผ่นดินไทย ซึ่งล้วนมุ่งให้ประชาชนทุกคนปฏิบัติตนเป็น “คนดี” ทั้งคิดดี พูดดี ทำดี ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม สุจริต มีวินัย และมีความสามัคคีซึ่งกันและกัน เพื่อร่วมกันพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้าเป็นปึกแผ่นมั่นคงตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, หน้า 2 - 3)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 2) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนานักเรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและมุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพจึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับนักเรียน เมื่อจบ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารการคิด การแก้ปัญหา การใช้ทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสานึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4 - 5) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559, หน้า 43) ได้กล่าวว่า คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ กระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทยในสังคมที่เป็นยุคดิจิทัล ส่งผลให้ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คนไทยบางส่วนไม่สามารถเลือกรับปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่เป็นรากเหง้าของคนไทยถูกกลืนโดยวิถีชีวิตแบบใหม่ มีค่านิยมยึดตนเองเป็นหลักมากกว่าการคำนึงถึงสังคมส่วนรวม รักสนุก และความสบาย เชื่อข่าวลือ ขาดความอดทน ขาดวินัย วัตถุนิยม ยอมรับคนที่ฐานะมากกว่าคนดีมีคุณธรรม

จากสภาพปัญหาดังกล่าว โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ซึ่งได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติในการนำนโยบายมาปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม จากผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ในปีการศึกษา 2563 พบว่า การดำเนินโครงการยังไม่เป็นระบบ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง ขาดความชัดเจนในด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมไม่หลากหลาย แผนการดำเนินงานและการปฏิบัติงานยังไม่ชัดเจนและยากต่อการนำไปปฏิบัติ การนิเทศติดตามและการประเมินโครงการยังไม่เป็นระบบ อีกทั้งโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เป็นโรงเรียน

ที่จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ประจำ และเมื่อนักเรียนกลับบ้านไปนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาทำให้นักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่ในด้านการเรียนการสอนและการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และความร่วมมือในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ทำให้การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนไม่ต่อเนื่อง นักเรียนได้รับการฝึกปฏิบัติเฉพาะที่โรงเรียน ส่งผลให้การปฏิบัติงานต่างๆ ไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมเพื่อการพัฒนาตน คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการทำงาน และคุณธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ นักเรียนบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือในด้านคุณธรรมจริยธรรมเท่าที่ควร มีพฤติกรรมมาโรงเรียนสาย ขาดจิตอาสา ขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม (โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี, 2563, หน้า 15) จากพฤติกรรมดังกล่าวนักเรียนควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้น ลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และปลูกฝังคุณธรรมที่สังคมยอมรับ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมีความต่อเนื่องและส่งผลต่อนักเรียนอย่างยั่งยืน โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ประจำปีการศึกษา 2563 เพื่อดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนต่อไป

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อการตรวจสอบหรือบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ พิจารณาตัดสินคุณค่าว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้ได้สารสนเทศที่เชื่อถือได้และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุง และพัฒนาโครงการต่อไปหรือจะยุติโครงการ ดังที่ รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 26 - 27) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีประโยชน์ คือ 1) ช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรการของการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น 2) ช่วยในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์สูงสุด 3) การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ เพราะโครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้น เมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ดำเนินการไปด้วยดี แผนงานก็จะบรรลุวัตถุประสงค์ไปด้วย 4) ช่วย

ในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการและทำให้โครงการเสียหายน้อยลง 5) ช่วยในการควบคุมคุณภาพของงาน 6) ช่วยในการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ 7) ผลของการประเมินโครงการอาจเป็นข้อมูลอย่างสำคัญในการวางแผนหรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหารและฝ่ายการเมือง และ 8) ช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ กล่าวคือ การประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงอุปสรรคปัญหา ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการโครงการ โดยข้อมูลดังกล่าวจะช่วยทำให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือยุติโครงการ ซึ่งรูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เนื่องจากเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจด้วยวิธีการเชิงระบบ เพื่อกำหนดแนวทางในการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับโครงการอย่างครอบคลุม ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้ง่ายขึ้น ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการที่ทำอยู่นั้นจากข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ ซึ่งสตัฟเฟิลบีมได้พัฒนารูปแบบการประเมินโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์สิ่งที่จะประเมินอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกต่างๆ ของผู้บริหาร ที่เรียกว่า รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีระบบแบบแผนอย่างชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการประเมินโครงการต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง การใช้รูปแบบการประเมิน CIPP อย่างถูกต้องและก่อประโยชน์สูงสุด ต้องลงมือประเมินตั้งแต่ก่อนเริ่มงาน ระหว่างดำเนินงาน และการประเมินหลังการสิ้นสุดการดำเนินงานแล้ว (Stufflebeam & Shinkfield, 2007, p. 236) องค์ประกอบของความสัมพันธ์หลักของการประเมินแบบซิปป์ คือ คุณค่า (Values) ซึ่งกำหนดจากกลุ่มคนหรือสังคมนั้นๆ ระบบทำให้ผู้ประเมินและผู้รับบริการสามารถที่จะบ่งชี้และเข้าใจถึงคุณค่าที่ใช้เป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับการประเมินในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รูปแบบการประเมินซิปป์ มีคุณค่าเป็นแกนกลางหลักของการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินโครงการ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) ผู้ประเมินต้องมีการตั้งเป้าหมายวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางในการประเมิน เมื่อมีการกำหนดเป้าหมายแล้วก็ต้องมีการวางแผน 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดกับทรัพยากรที่มีอยู่และเป็นทางเลือกที่มี

โอกาสที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการมากที่สุดว่ามีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ตรงกับเป้าหมายของโครงการนำมาประกอบการตัดสินใจที่มีคุณภาพ 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการตรวจสอบโครงการที่ดำเนินการว่ามีการดำเนินตามกระบวนการที่ได้มีการวางแผนไว้หรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงแก้ไขโครงการ และ 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation : P) ที่เกิดขึ้น ว่ามีคุณภาพและสามารถพัฒนาสู่ความก้าวหน้าต่อไปได้หรือไม่ (Stufflebeam & Shinkfield, 2007, pp. 334 - 346)

ดังนั้น การดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงควรจัดให้มีการประเมินโครงการดังกล่าวขึ้นเพราะโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จำเป็นต้องทราบผลแห่งความสำเร็จ คุณค่า ความเหมาะสม จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและปัญหาของการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของโครงการเพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยผู้ประเมินได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประมินซิปป์ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม เป็นแนวทางการประเมินโครงการครั้งนี้ ซึ่งการประเมินประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินบริบท (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อประเมินด้านบริบท (Context : C) ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input : I) ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process : P) ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4. เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product : P) ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.4 ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.5 คุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.6 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.7 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขอบเขตของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีขอบเขตการประเมิน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร และผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอนทั้งโรงเรียน จำนวน 25 คน ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนในโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จำนวน 115 คน และนักเรียนทุกคนในโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จำนวน 115 คน รวมทั้งสิ้น 266 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน รวม จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ที่ร่วมดำเนินงานในโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.2.2 ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นตัวแทนผู้ปกครองที่เข้าร่วมดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และยินดีให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมิน

1.2.3 นักเรียน จำนวน 10 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นนักเรียนของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ที่ดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาของการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งดำเนินการ ในปีการศึกษา 2564 - 2565 ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ CIPP Model ของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L., 2003, p. 123) ดังนี้

2.1 การประเมินด้านบริบท (Context) เป็นการตรวจสอบประเมินความชัดเจน ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของสถานศึกษาหรือนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

2.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อันจะทำให้โครงการนี้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สำหรับการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ปัจจัยความเหมาะสม ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ ด้านสื่อและอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ

2.3 การประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ (Process) เป็นการตรวจสอบประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน สำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ประเมินในด้านการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนา และการขยายผลและเผยแพร่

2.4 การประเมินด้านผลผลิต (Product) เป็นการตรวจสอบผลประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการประเมินโครงการ ประกอบด้วย

2.4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4.4 ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4.5 รายงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในปีการศึกษา 2564-2565 ของงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

2.4.6 รายงานผลจำนวนเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้กำหนดระยะเวลาในการประเมิน ปีการศึกษา 2564 -2565 แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

3.1 ในการประเมินก่อนดำเนินการ (Pre – Valuation) เป็นการประเมินความจำเป็น และความเป็นไปได้ในการกำหนดให้มีโครงการหรือแผนงานนั้นๆ หรือที่เรียกว่าการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ประเมินด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า ระยะเวลาประเมิน ตั้งแต่ มีนาคม - พฤษภาคม 2564

3.2 การประเมินผลโครงการระหว่างดำเนินงาน (On – Going Evaluation) ด้านกระบวนการ เป็นการประเมินผลโครงการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรต่างๆ ประเมินระหว่าง มิถุนายน 2564 - พฤษภาคม 2565

3.3 ประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Post – Evaluation) เป็นการประเมินว่าผลการดำเนินงานนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่วางไว้หรือไม่ และประเมินผลกระทบของโครงการ ระยะเวลาประเมินระหว่าง มิถุนายน 2565 - พฤษภาคม 2566

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ โดยนำผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อหาคำตอบถึงผลหรือประเมินผลการจัดทำโครงการ และพิจารณาบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างเป็นระบบ เพื่อตัดสินว่าจะดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการ

2. การประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) หมายถึง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการนำรูปแบบการประเมินแบบซิปป์ CIPP Model ของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม มาทำการประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3. โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตระหนักรู้ เข้าใจ และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ซึมซับคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รวมทั้งสร้างเครือข่ายชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรม

4. การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง การตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยประเมินด้วยการยึดวิธีเชิงระบบ ตามรูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นผู้ร่วมประเมินดำเนินการร่วมกันตั้งแต่ ประเมินก่อนดำเนินโครงการ

ในด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า ประเมินระหว่างดำเนินการในด้านกระบวนการดำเนินโครงการ และประเมินหลังโครงการในด้านผลผลิต โดยการสอบถามความคิดเห็นและการสัมภาษณ์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน การประเมินประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

4.1 การประเมินด้านบริบท (Context) หมายถึง การตรวจสอบประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เกี่ยวกับความต้องการที่จำเป็นของการทำโครงการ ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการตามตัวชี้วัด ดังนี้

4.1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ หมายถึง ความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน ที่เห็นความจำเป็นของการจัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.1.2 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึง ความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ที่กำหนดกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 นโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นโยบายของสถานศึกษา และกิจกรรมที่กำหนดภายใต้โครงการ

4.1.3 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึง ความเข้ากันได้หรือความถูกต้องพอเหมาะของวัตถุประสงค์ของโครงการแต่ละข้อ เพื่อทำให้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประสบผลสำเร็จ

4.2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง การประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อันจะทำให้โครงการนี้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สำหรับการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ปัจจัยความเหมาะสมด้านบุคลากร งบประมาณ อาคาร สถานที่ และวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือตามตัวชี้วัด ดังนี้

4.2.1 ความเหมาะสมของบุคลากร หมายถึง ความเหมาะสมในการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบหรือผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ ทั้งบุคลากรภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งความพร้อมของนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลในชุมชน มีความเหมาะสมของจำนวนผู้ร่วมโครงการ และการเตรียมความพร้อมของบุคลากรก่อนเริ่มโครงการ

4.2.2 ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ หมายถึง ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เพื่อดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ว่ามีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ และมีงบประมาณเหมาะสมเพื่อการดำเนินการกิจกรรมภายใต้โครงการ

4.2.3 ความเหมาะสมของอาคาร/สถานที่ หมายถึง ความพร้อมของอาคาร และสถานที่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อการจัดกิจกรรมของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.2.4 ความเหมาะสมเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ หมายถึง ความเหมาะสมเพียงพอ และความสอดคล้องของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.3 การประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ (Process) หมายถึง การตรวจสอบประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน สำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ประเมินความพร้อมในด้านการวางแผนการดำเนินการ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีตัวชี้วัด ดังนี้

4.3.1 การวางแผน (Plan) หมายถึง การตรวจสอบการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ ผู้เกี่ยวข้อง และการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบในการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการ โดยการประชุมคณะกรรมการเพื่อ

การวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ และการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ

4.3.2 การดำเนินการ (Do) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน การประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ การสนับสนุนและจูงใจให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานจัดกิจกรรมต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ภายใต้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.3.3 การติดตามและประเมินผล (Check) หมายถึง การตรวจสอบผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการการประชุมวางแผน ติดตามและประเมินผล ทั้งการประเมินระหว่างดำเนินกิจกรรม การประเมินหลังการจัดกิจกรรม การสรุปและรายงานการจัดกิจกรรม

4.3.4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) หมายถึง การตรวจสอบผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม ได้นำผลการประเมินกิจกรรมในโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ประเมินผลแล้วมาพัฒนาหรือแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น โดยการนำปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข การระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาและการรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

4.4 การประเมินด้านผลผลิต (Product) หมายถึง การตรวจสอบผลประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในระดับใด โดยประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน ประเมินตามตัวชี้วัด ดังนี้

4.4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.4.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.4.4 ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.4.5 คุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.4.6 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 – 2565

4.4.7 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5. โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง โครงการที่ได้ส่งเสริมและดำเนินการ เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล และให้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังของชาติ โดยเน้นการให้บริการและพัฒนาความรู้ ซึ่งเป็นการเพิ่มทักษะและประสบการณ์ตรงในสถานการณ์จริงให้แก่นักเรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

มีกิจกรรมภายใต้มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้แก่ 1) การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 2) การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของนักเรียนแกนนำ 3) ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

7. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู และพนักงานราชการ ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

8. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2564 - 2565

9. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในปีการศึกษา 2564 - 2565

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ประโยชน์ที่เกิดแก่นักเรียน

1.1 นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจากสถานการณ์จริงในการปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมของตนเอง ทำให้ได้รับความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ตรง และทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 นักเรียนได้มีส่วนร่วมและได้ประสบการณ์ในการประเมินอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนหรือประกอบอาชีพได้

2. ประโยชน์ที่เกิดแก่ครูผู้สอน

2.1 ครูผู้สอนมีแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

2.2 สารสนเทศที่ได้รับจากการประเมิน จะช่วยให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ

3. ประโยชน์ที่เกิดแก่การเรียนการศึกษาและผู้บริหาร

3.1 นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประเมินไปประกอบการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของโครงการ

3.2 เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานโครงการต่างๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนานักเรียนต่อไป

4. ประโยชน์เกิดแก่หน่วยงานการศึกษา

4.1 เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานการศึกษาหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน ได้นำข้อมูลสารสนเทศจากผลการประเมินไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน

4.2 เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานการศึกษาหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จัดทำโครงการในลักษณะเดียวกัน

5. ประโยชน์ที่เกิดแก่ชุมชน

5.1 มีความเชื่อมั่นในการจัดคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2 เกิดความตระหนัก สนใจ และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนมากขึ้น

5.3 สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี กับผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

กรอบแนวคิดการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาเศษ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L., 2003, p. 123) ประกอบด้วยการประเมิน 4 ด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context) เป็นการตรวจสอบประเมินความชัดเจน ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของสถานศึกษาหรือนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อันจะทำให้โครงการนี้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้สำหรับการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ปัจจัยความเหมาะสมด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ ด้านสื่อและอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ

3. การประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ (Process) เป็นการตรวจสอบประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน สำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ประเมินในด้านการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนา และการขยายผลและเผยแพร่

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product) เป็นการตรวจสอบผลประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการประเมินโครงการ ประกอบด้วย

4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.4 ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.5 รายงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในปีการศึกษา 2564-2565 ของงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

4.6 รายงานผลจำนวนเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

จากกรอบแนวคิดการประเมินโครงการข้างต้น สรุปเป็นแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการ ดังแผนภาพที่ 1.1

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการประเมินโครงการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการ การประเมินโครงการ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
    2.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
    2.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ
    2.3 ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ
    2.4 ลักษณะของโครงการที่ดี
    2.5 ประเภทของการประเมินโครงการ
    2.6 ขั้นตอนการประเมินโครงการ
3. รูปแบบการประเมินโครงการ
4. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model)
    4.1 วิธีการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์
    4.2 การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป์เพื่อการประเมินโครงการ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
    5.1 ความหมายของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
    5.2 ประเภทของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
    5.3 ลักษณะของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
    5.4 การจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
6. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม
    6.1 ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม

6.2 ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

6.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

6.4 องค์ประกอบของคุณธรรมจริยธรรม

7. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

7.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

7.3 การวัดความพึงพอใจ

8. บริบทของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 งานวิจัยในประเทศ

9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานแก่ประชาชน เมื่อแรกเริ่มขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติ ได้ทรงมีพระบรมราชโองการไว้ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม” นอกจากนี้ พระองค์ได้ทรงพระกรุณาให้พระบรมราโชวาทแก่ข้าราชการในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้ “คุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคมเป็นอย่างมากในการกำหนดความสุขของสังคม สังคมใดที่คนในสังคมเป็นผู้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม สังคมนั้นจะมีแต่ความสงบสุข ในขณะเดียวกันหากคนในสังคมใดมีความบกพร่องด้านจิตใจ ขาดคุณธรรมและจริยธรรม แม้สังคมนั้นจะมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจสักเพียงใด ย่อมหาความสงบสุขได้ยาก ดังนั้น การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม จึงมีความจำเป็นและจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม” (ปราชญา กล้าผจัญ, 2556, หน้า 2) และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2542, หน้า 1-19) เป็นแม่บทในการจัดการศึกษา และเปิดกว้างให้กับทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง บนหลักการ “ดี เก่ง และมีความสุข” และในมาตรา 6 ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ตามพระราชประสงค์ ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) ดำเนินงานตามนโยบายภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอีกทั้งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ซึ่งได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติในการนำนโยบายมาปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม จากผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ในปีการศึกษา 2563 พบว่า การดำเนินโครงการยังไม่เป็นระบบขั้นตอนการจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง ขาดความชัดเจนในด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมไม่หลากหลาย แผนการดำเนินงานและการปฏิบัติงานยังไม่ชัดเจนและยากต่อการนำไปปฏิบัติ การนิเทศติดตามและการประเมินโครงการยังไม่เป็นระบบ อีกทั้งโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ประจำและเมื่อนักเรียนกลับบ้านไปนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาทำให้นักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่ในด้านการเรียนการสอนและการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และความร่วมมือในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ทำให้การพัฒนา

คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนไม่ต่อเนื่อง นักเรียนได้รับการฝึกปฏิบัติเฉพาะที่โรงเรียน ส่งผลให้การปฏิบัติงานต่างๆ ไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมเพื่อการพัฒนาตน คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการทำงาน และคุณธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ นักเรียนบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือในด้านคุณธรรมจริยธรรมเท่าที่ควร มีพฤติกรรมมาโรงเรียนสาย ขาดจิตอาสา ขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม (โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี, 2563, หน้า 15) จากพฤติกรรมดังกล่าวนักเรียนควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้น ลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และปลูกฝังคุณธรรมที่สังคมยอมรับ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมีความต่อเนื่องและส่งผลต่อนักเรียนอย่างยั่งยืน โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ประจำปีการศึกษา 2563 เพื่อดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนต่อไป

จากสภาพการดำเนินโครงการปีการศึกษา 2563 พบว่า การดำเนินโครงการยังไม่เป็นระบบ ขาดการวางแผน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง นักเรียนมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมเพื่อการพัฒนาตน คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการทำงาน และคุณธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ นักเรียนบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือในด้านคุณธรรมจริยธรรมเท่าที่ควร นักเรียนขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมให้มีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้น และลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ปลูกฝังคุณธรรมที่สังคมยอมรับ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมีความต่อเนื่อง ส่งผลต่อนักเรียนอย่างยั่งยืน โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ซึ่งดำเนินการในปีการศึกษา 2564

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

2.1 เพื่อให้ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ได้เรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ถูกต้อง

2.2 เพื่อยกระดับคุณภาพด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

3.1.1 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อย่างน้อยผ่านเกณฑ์ในระดับ 2 ดาว

3.2 เชิงคุณภาพ

3.2.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

3.2.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

3.2.3 คุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพิ่มขึ้น

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

4.2 ปรับปรุงโครงการและเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ

4.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ

4.4 ประชุมคณะกรรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนนักเรียน เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการ

4.5 ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อดำเนินการโครงการ

4.6 ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.7 นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.8 ประเมินผลการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

5. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. สำรวจความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน		15-31 มีนาคม 2564	- ผู้บริหารสถานศึกษา - ครู - ผู้ปกครอง - นักเรียน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ		เมษายน 2564	- ผู้บริหารสถานศึกษา
3. ประชุมคณะกรรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนนักเรียน ร่วมวางแผนกำหนดกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินงานภายใต้โครงการ		เมษายน 2564	- ผู้บริหารสถานศึกษา - ครู

กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
4. ดำเนินกิจกรรมภายใต้มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประกอบด้วย 4.1 การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 4.2 การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนแกนนำ 4.3 ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	10,000 30,000 70,000	พฤษภาคม 64 – เมษายน 65	- ผู้บริหารสถานศึกษา - ครู - ผู้ปกครอง - นักเรียน

10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

เดือนพฤษภาคม 2564 – เมษายน 2565

11. งบประมาณ

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 110,000 บาท

12. สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

13. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน
1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากขึ้นไป	- สอบถามความคิดเห็น	- แบบสอบถาม

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน
2. ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากขึ้นไป	- สอบถามความคิดเห็น	- แบบสอบถาม
3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากขึ้นไป	- สอบถามความพึงพอใจ	- แบบสอบถาม
4. คุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพิ่มขึ้น	- ศึกษาจากเอกสารรายงานด้านคุณธรรมจริยธรรม	- แบบรายงาน

14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

14.1 มีกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน

14.2 นักเรียนของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี มีคุณภาพด้านคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น

15.3 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

1. ความหมายของการประเมินโครงการ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการดังนี้

สมคิด พรมจุ้ย (2563, หน้า 37) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้นๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด การประเมินผลเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการ/แผนงาน กล่าวคือ แผนงาน/โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการและแผนงานหรือไม่เพียงใด ทำได้ทั้งการประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินกำลังดำเนินการอยู่และการประเมินผลแผนงาน/โครงการหลังจากการดำเนินงานได้สิ้นสุดแล้ว

พิสณุ ฟองศรี (2556, หน้า 68) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการในระยะหนึ่งระยะใดหรือทุกระยะ โดยนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการ ทดลองหรือนำร่องปรับเปลี่ยน ระงับ ขยายผล หรือยกเลิกโครงการ

บุญมี พันธุ์ไทย (2554, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่จะใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงโครงการและในการตัดสินผลสัมฤทธิ์ของโครงการว่าได้ผลตามเป้าหมายของโครงการหรือไม่ จะดำเนินโครงการต่อไปหรือว่าจะยุติโครงการ

เชาว์ อินใย (2555, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าโดยการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ มาประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการ

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 93) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การหาแนวทางตัดสิน การค้นหาสิ่งที่โครงการได้ดำเนินการไปแล้ว สิ่งใดที่ควรดำเนินการต่อไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และศึกษาว่าระหว่างดำเนินการนั้นมีปัญหาใดบ้างที่ควรปรับปรุงเพื่อบรรลุเป้าหมายของโครงการ

รัตนะ บัวสนธ์ (2556 , หน้า 74) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาบ่งชี้โครงการนั้น เพื่อดำเนินงานต่อไปหรือยุติการดำเนินงานโครงการนั้น

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 41) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเชิงระบบเพื่อการตรวจสอบหรือชี้บ่งถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุง และพัฒนาโครงการ

กนิษฐา กสิผล (2560, หน้า 48) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การตรวจสอบเพื่อตัดสินคุณค่าของโครงการที่ดำเนินอยู่จากข้อมูลสารสนเทศว่ามีประโยชน์ต่อองค์การมากน้อยอย่างไร บรรลุเป้าหมายของโครงการหรือไม่ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงโครงการให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิมหรือยกเลิกโครงการไปในที่สุด

ฟิทซ์แพททริค แซนเดอร์และวอร์เธน (Fitzpatrick, Sanders & Worthen. 2004, p. 5) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง วิธีการสืบหาข้อมูลและพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับโครงการ 3 ประเด็นคือ 1) การกำหนดมาตรฐานเพื่อใช้ตัดสินคุณภาพโดยเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด 2) การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และ 3) การประยุกต์ใช้มาตรฐานเพื่อตัดสินคุณค่า คุณภาพ คุณประโยชน์ ประสิทธิผล หรือความสำคัญของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเสนอแนะที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องตัดสินใจได้ว่าควรปรับปรุง ดำเนินการต่อไปหรือขยายโครงการ

สตัฟเฟิลบีม และชินก์ฟิลล์ (Stufflebeam & Shinkfield, 2007,p. 9) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่าการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการของการ

แสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและเป็นการเตรียมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการและได้ให้นิยามของการประเมินเพิ่มเติมว่าเป็นการตัดสินคุณค่าอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับคุณประโยชน์หรือคุณภาพของสิ่งที่ได้รับ

แพตตัน (Patton, 2008, p. 39) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง ระบบของการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม คุณลักษณะ และผลที่เกิดขึ้นของโครงการ เพื่อใช้ในการตัดสิน ปรับปรุง หรือพัฒนาประสิทธิผล และตัดสินใจในการจัดทำโครงการต่อไปในอนาคต สรุปได้ว่าการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อสรุปผลว่าโครงการนั้นๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเพียงใด หรือบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ พิจารณาตัดสินคุณค่าว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้ได้สารสนเทศที่เชื่อถือได้และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุง และพัฒนาโครงการต่อไปหรือจะยุติโครงการ

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

การดำเนินการประเมินโครงการใดๆ ก็ตามจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงของการดำเนินงานตามโครงการ ซึ่งจะช่วยในการตรวจสอบสำหรับนำไปใช้ในการจัดทำข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำโครงการ หรือเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงรูปแบบการบริหารโครงการให้เกิดความถูกต้องเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อโครงการที่จัดทำขึ้น และได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 42 - 43) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อจัดหาข้อมูลสารสนเทศสำหรับช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปปฏิบัติ โดยการประเมินว่า โครงการที่จัดทำขึ้นนั้นมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด หรือมีความสมเหตุสมผลหรือไม่ มีความเป็นไปได้หรือคุ้มค่ากับเงินทุน ค่าใช้จ่ายต่างๆ เพียงใดเป็นโครงการที่กลุ่มเป้าหมายมีความต้องการหรือจะให้การสนับสนุนหรือไม่ เพียงใด ข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารหรือแหล่งทุนที่จะอนุมัติให้ดำเนินโครงการดังกล่าว

2. เพื่อจัดหาข้อมูลสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการซึ่งเป็นการประเมินเมื่อนำโครงการไปดำเนินการระยะหนึ่งหรือเป็นการประเมินในช่วงการดำเนินโครงการ ทั้งนี้โดยทำการประเมินเพื่อที่จะปรับปรุงส่วนต่างๆ ของโครงการ ได้แก่

2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อที่จะได้รู้ว่าวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้นั้น เมื่อมีการดำเนินโครงการไปชั่วขณะหนึ่ง ยังมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ หรือได้รับการยอมรับสนับสนุนร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มากเพียงใด

2.2 เนื้อหาของโครงการ เป็นการพิจารณาว่า เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมต่างๆ กำหนดไว้ในโครงการ มีความครอบคลุมเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ขั้นตอนของกิจกรรมเป็นไปตามลำดับที่จะเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่เพียงใด นอกจากนั้น ก็ยังพิจารณาอีกว่า เนื้อหาสาระของโครงการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับภูมิหลัง หรือพื้นเพเดิมของกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการจากโครงการมากน้อยเพียงใด

2.3 วิธีการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาว่าโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการจำนวนเท่าไร ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้หรือไม่มีผู้ร่วมงานในโครงการเพียงพอหรือไม่มีการดำเนินงานหรือดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างไร กลุ่มเป้าหมายผู้ร่วมโครงการได้รับการเสริมแรง หรือการสร้างแรงจูงใจหรือไม่ อย่างไร

2.4 สภาวะแวดล้อมของโครงการ หมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองหรือทางการบริหารของผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการว่าให้การสนับสนุน การดำเนินโครงการหรือไม่ อย่างไร สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงานในโครงการมีลักษณะเช่นไร ขัดแย้งกันหรือไม่ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานต่อไปหรือไม่ เพียงใด ทรัพยากรสนับสนุนอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการมีเพียงพอมากน้อยเพียงใด ตลอดจนการยอมรับหรือให้การสนับสนุน และการต่อต้านของสาธารณะที่มีต่อโครงการเป็นไปในทิศทางใด เหล่านี้เป็นต้น

3. เพื่อจัดหาข้อมูลสารสนเทศสำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการต่อเนื่อง หรือการขยายโครงการและการรับรองโครงการ ซึ่งหมายถึง การประเมินผลสรุปเมื่อสิ้นสุดโครงการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ เป็นการประเมินเพื่อจะได้รู้ว่าโครงการดังกล่าว

ยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการต่อไปอีกหรือไม่ ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการมีความคุ้มค่ากับทรัพยากรที่ลงทุนไปเพียงใด และก่อให้เกิดผลข้างเคียง (Side Effects) ทั้งทางบวกและทางลบหรือไม่ อย่างไร

4. เพื่อจัดหาข้อมูลสารสนเทศที่จะใช้ประโยชน์ในการขอรับการสนับสนุนการดำเนินโครงการจากแหล่งต่างๆ ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนโครงการจากสาธารณชน การเมือง แหล่งเงินทุน รวมทั้งนักวิชาชีพอื่นๆ โดยต้องการรู้ว่าแหล่งดังกล่าวนี้มีแหล่งใดบ้างที่ให้การสนับสนุนโครงการอย่างแท้จริง เมื่อมีการดำเนินโครงการอยู่ในขณะนั้น

5. เพื่อที่จะได้รับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขัดขวางหรือต่อต้านโครงการจากแหล่งต่างๆ ในทางตรงกันข้ามกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการในข้อที่ 4 บางครั้งโครงการที่ดำเนินการอยู่นั้นก็อาจจะถูกขัดขวางหรือต่อต้าน ทำให้การดำเนินโครงการไม่อาจเป็นไปได้โดยสะดวก และอาจจะไม่ได้รับการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ ดังนั้น การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อพิจารณาว่า แหล่งใดบ้างที่ขัดขวางโครงการจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางแก้ไขป้องกันหรือปรับปรุงให้สามารถดำเนินโครงการได้โดยสะดวกต่อไป

6. เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการพื้นฐานต่างๆ ซึ่งหมายถึงการได้รับความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานอื่นที่นอกเหนือจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการที่ทำการประเมิน แต่ทว่ามีผลต่อโครงการ เช่น พื้นฐานด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวิทยา และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

แอนเดอร์สัน และบอล (Anderson & Ball, 1978, pp. 14-35) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

1. เพื่อช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้ ได้แก่ การประเมินว่าโครงการที่จัดทำขึ้นมีความจำเป็นมากน้อยหรือมีความสมเหตุสมผลหรือไม่ มีความเป็นไปได้หรือคุ้มค่ากับเงินทุน ค่าใช้จ่ายต่างๆ เพียงไร โครงการเป็นที่ต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือจะได้รับการสนับสนุนแค่ไหน รวมทั้งขอบเขตของการนำโครงการไปใช้กว้างหรือแคบ เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะช่วยในการนำมาประมวลสรุปตัดสินใจสำหรับผู้บริหารหรือแหล่งทุนที่จะตัดสินใจอนุมัติการนำโครงการดังกล่าวไปดำเนินการใช้ต่อไป

2. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยต่อเนื่องต่อไปหรือการขยายโครงการและการรับรองโครงการ ได้แก่ การประเมินภายหลังจากโครงการได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว เป็นการประเมินเพื่อจะรู้ว่าโครงการดังกล่าว ยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการต่อไปอีกหรือไม่ ผลที่ได้จากการดำเนินการไปนั้นก่อให้เกิดผลข้างเคียง (Side Effects) ทั้งทางบวกและทางลบหรือไม่

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินเมื่อโครงการดำเนินการในระยะหนึ่ง หรือเป็นการประเมินเพื่อจะปรับปรุงส่วนต่างๆ ได้แก่

3.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อที่จะรู้ว่าวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้นั้นเมื่อดำเนินการไประยะหนึ่ง มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ หรือได้รับการยอมรับสนับสนุนร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

3.2 เนื้อหาของโครงการเป็นการพิจารณาว่าเนื้อหาหรือกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความครอบคลุมเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ลำดับขั้นตอนของกิจกรรมเป็นไปตามลำดับที่จะเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเพียงไร นอกจากนั้นก็พิจารณาอีกว่าเนื้อหาสาระของโครงการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับภูมิหลังหรือพื้นเพเดิมของกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการจากโครงการมากน้อยเพียงใด

3.3 วิธีการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาว่าโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีกลุ่มเป้าหมายร่วมโครงการเป็นจำนวนเท่าใด ครบหรือไม่ครบตามที่กำหนดไว้ โครงการมีผู้ร่วมงานเพียงพอหรือไม่ เท่าใด โครงการมีการดำเนินงานหรือดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างไร กลุ่มเป้าหมาย ผู้ร่วมโครงการได้รับการเสริมแรงหรือการสร้างแรงจูงใจอย่างไร เป็นต้น

3.4 สภาวะแวดล้อมของโครงการ หมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองหรือการบริหารของผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ว่าให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการหรือไม่ เพียงไร สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงานในโครงการมีลักษณะเช่นไร ขัดแย้งกันหรือไม่ เป็นอุปสรรคต่อการที่จะดำเนินการต่อไปเพียงใด ตลอดจนกระทั่งการยอมรับหรือให้การสนับสนุนและการต่อต้านของสาธารณะที่มีต่อโครงการเป็นไปในทางทิศทางใด เป็นต้น

4. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนโครงการจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ การพิจารณาสนับสนุนโครงการสาธารณชน การเมือง แหล่งเงินทุน รวมทั้งนักวิชาชีพอื่นๆ โดยต้องการรู้ว่าแหล่งดังกล่าวนี้มีแหล่งใดบ้างให้การสนับสนุนโครงการอย่างแท้จริง เมื่อมีการดำเนินโครงการอยู่ในขณะนั้นๆ

5. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขัดขวาง ต่อต้านโครงการจากแหล่งต่างๆ ในทางตรงกันข้ามกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการในข้อที่ 4 นอกจากเราต้องการรู้ถึงแหล่งที่ให้การสนับสนุนโครงการแล้ว ในการดำเนินโครงการใดก็ตามบางครั้งโครงการดังกล่าวนั้นก็จะได้รับการขัดขวางต่อต้าน ทำให้การดำเนินโครงการไม่อาจเป็นไปโดยสะดวก และวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้อาจจะไม่ได้รับการตอบสนอง ดังนั้น การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อพิจารณาว่าแหล่งใดบ้างที่ขัดขวางโครงการจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางแก้ไขปรับปรุงให้ดำเนินโครงการเป็นไปโดยสะดวกต่อไป

6. เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการพื้นฐานด้านต่างๆ ซึ่ง หมายถึงการได้รับความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานอื่นที่นอกเหนือจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการที่ทำการประเมิน ได้แก่ พื้นฐานด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวิทยา และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

โรสซี่และ ฟรีแมน (Rossi & Freeman, 2004, p. 15) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและการคาดคะเนคุณประโยชน์ของโครงการ

2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ

3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ

4. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียหรือข้อจำกัดของโครงการเพื่อการตัดสินใจในการสนับสนุนโครงการ

5. เพื่อการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาข้อมูลสารสนเทศสำหรับช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปปฏิบัติ ปรับปรุง และพัฒนาโครงการ และเพื่อที่จะได้รับ

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนโครงการจากแหล่งต่างๆ รวมถึงเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

3. ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

ประชุม รอดประเสริฐ (2553, หน้า 65) กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการมีความสำคัญและประโยชน์ คือ

1. การประเมินโครงการจะช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินการมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การประเมินโครงการช่วยให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์เต็มที่

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์และดำเนินงานเป็นไปด้วยดี

4. การประเมินโครงการช่วยแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบของโครงการและทำให้โครงการมีข้อที่ทำให้เกิดความเสียหายลดน้อยลง

5. การประเมินโครงการช่วยควบคุมคุณภาพของโครงการ

6. การประเมินโครงการ ช่วยสร้างขวัญ กำลังใจและสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโครงการ

7. การประเมินโครงการช่วยตัดสินใจในการบริหารโครงการ เป็นข้อมูลอย่างสำคัญในการวางแผนหรือกำหนดนโยบายของผู้บริหารโครงการ

เชาว์ อินไย (2555, หน้า 12) ได้อธิบายถึง ความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่าการประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ยังเป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อตัดสินความสำเร็จของโครงการอีกด้วย การประเมินโครงการเป็นการดำเนินงานที่ไม่ใช้ความพยายามในการสร้างทฤษฎีหรือพัฒนาองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ การประเมินโครงการที่นำมาใช้ในทางสังคมศาสตร์นั้น

เป็นการเตรียมสารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงการทางสังคม เหตุผลประการสำคัญที่จำเป็นต้องประเมินโครงการคือ มีทางเลือกในการดำเนินโครงการได้มากมายที่จะทำให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องประเมินโครงการว่า ประสบความสำเร็จหรือไม่

พิสณุ ฟองศรี (2556, หน้า 36) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์ได้มีการวางแผน หรือกำหนดการดำเนินกิจกรรมในการปฏิบัติงานต่าง ๆ มาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์แล้วเพียงแต่ในสมัยก่อนจะมีกิจกรรมไม่มากนักหรือไม่สลับซับซ้อนมากนักจึงอาจกำหนดลำดับขั้นการปฏิบัติงานไว้ในใจได้แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมและกิจกรรมต่างๆ มีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ การวางแผนหรือโครงการต้องทำอย่างเป็นระบบซึ่งความสำคัญของโครงการมีดังนี้

1. เป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ปรากฏการณ์ที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีระบบโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกิจกรรมต่างๆ ไว้

2. ทำให้การกำหนดลำดับขั้นของกิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องทำให้ต่อเนื่องสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดทรัพยากรต่างๆ และมีประสิทธิผลได้

3. ทำให้เกิดการประสานระหว่างผู้ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องไม่ให้กิจกรรมบางอย่างขาดหายไปหรือซ้ำซ้อนกัน

4. ทำให้เกิดการประเมินผลอย่างมีขั้นตอนและมีคุณภาพที่ดีทำให้ได้สารสนเทศจากการประเมินที่เป็นประโยชน์

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 93-95) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินโครงการต่างๆ ไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการบริการ ถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้

2. ช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินลงทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง

3. ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลังโดยสามารถจะทราบได้ว่าโครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน

5. ช่วยให้ได้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัด และปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ

6. ช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป

รัตนะ บัวสนธ์ (2556 , หน้า 26 - 27) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีประโยชน์ดังนี้

1. การประเมินโครงการ ช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรการของการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น เพราะการนำโครงการไปใช้ควรจะได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดจากผู้บริหารและผู้ประเมินเสียก่อน หากพบว่าวัตถุประสงค์หรือมาตรการในการดำเนินงานส่วนใดไม่ชัดเจนจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องเสียก่อน

2. การประเมินโครงการ ช่วยในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์สูงสุดเพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ หากพบว่ามีข้อมูลหรือปัจจัยที่เป็นปัญหาจะได้รับการแก้ไขเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมคุ้มค่า ทรัพยากรทุกชนิดจะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินงาน ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นหรือมีมากเกินไปจะได้รับการตัดทอน และทรัพยากรใดที่ขาดจะได้รับการหาเพิ่มเติม

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ เพราะโครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้น เมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ดำเนินการไปด้วยดี แผนงานก็จะบรรลุวัตถุประสงค์ไปด้วย

4. การประเมินโครงการช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการและทำให้โครงการเสียหายน้อยลง

5. การประเมินโครงการช่วยในการควบคุมคุณภาพของงาน เพราะการประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบและควบคุมชนิดหนึ่ง

6. การประเมินโครงการช่วยในการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการแต่เป็น

การศึกษาวิเคราะห์ เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไข และเสนอแนะวิธีการใหม่ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการย่อมจะนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั้งปวง

7. ผลของการประเมินโครงการอาจเป็นข้อมูลอย่างสำคัญในการวางแผน หรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหารและฝ่ายการเมือง

8. การประเมินโครงการ ช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ กล่าวคือ การประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงอุปสรรคปัญหา ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการโครงการ โดยข้อมูลดังกล่าวจะช่วยทำให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือยุติโครงการ

บุญเจริญ พรมพงค์ (2558, หน้า 12) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการวิจัยหรือวิเคราะห์กระบวนการทำงานของโครงการในแต่ละขั้นตอน ปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ระเบียบวิธีวิจัย การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือจะใช้เทคนิควิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสารสนเทศไว้ตรวจสอบวิเคราะห์ตีความเกี่ยวกับนโยบาย แผนงานกิจกรรม และวัตถุประสงค์โครงการที่วางไว้โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานเพื่อตัดสินข้อดีข้อเสียหรือคุณค่าของโครงการทางด้านประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ความคุ้มค่าของโครงการ เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาหรือปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้นหรือยุติโครงการ

จรัส เล่ห์สิงห์ (2561, หน้า 19) ได้สรุปความสำคัญของโครงการไว้ว่า เพื่อเป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ปรากฏการณ์ที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีระบบทำให้การกำหนดลำดับขั้นของกิจกรรมมีความต่อเนื่องสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น กำหนดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีส่วนสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน ช่วยในการตัดสินใจการบริหารโครงการ

สมคิด พรมจุ้ย (2563, หน้า 37-38) กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่สำคัญในวงจรการวางแผนและบริหารงานโครงการ เพราะการประเมินมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผน และบริหารโครงการ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ได้ข้อมูลและสารนิเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการตลอดจนการตรวจความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรม

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินงานโครงการต่อไป

5. ช่วยให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

สรุปได้ว่า ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ คือ เป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ปรากฏการณ์ที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีระบบโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกิจกรรมต่างๆ ไว้เป็นการช่วยให้ผู้บริหารตระหนักถึงคุณภาพของแผนและโครงการที่กำหนดขึ้นไว้ว่า สามารถสนองตอบความต้องการของสังคมหรือสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใดและช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการให้มีความถูกต้อง เหมาะสมส่งผลให้โครงการนั้นดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุถึงเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างไร

4. ลักษณะของโครงการที่ดี

โครงการเป็นชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อให้การปฏิบัติงานในกิจกรรมขององค์กรบรรลุป้าหมาย โดยมีแผนในการจัดกิจกรรมต่างๆ และกำหนดวัตถุประสงค์ตามระยะเวลาที่กำหนด โครงการที่ดีจะเอื้อประโยชน์แก่บุคคลหน่วยงาน ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า ซึ่งลักษณะของโครงการที่ดี 9 ประการ ดังนี้ (พิสณุ ฟองศรี, 2556, หน้า 38)

1. มีพื้นฐานมาจากข้อมูลที่เป็นจริงและผ่านการวิเคราะห์แล้ว
2. สนองตอบความต้องการของประชากรหรือผู้รับบริการ
3. สามารถแก้ปัญหา พัฒนาองค์การหรือหน่วยงานได้

4. มีรายละเอียดของวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้สูง

5. สาระของโครงการมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน เช่น วัตถุประสงค์สอดคล้องกับปัญหากิจกรรมหรือวิธีการดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นต้น

6. มีรายละเอียดโครงการเพียงพอ เข้าใจง่าย และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้สะดวก

7. มีระยะเวลาแน่นอนในการดำเนินงานทั้งเริ่มต้นและสิ้นสุด

8. ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

9. สามารถติดตามประเมินผลได้

สมคิด พรมจุ้ย (2563, หน้า 23-24) กล่าวว่าโครงการที่ดีมีลักษณะสำคัญ 6 ประการดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการที่ชัดเจน วัตถุประสงค์ของโครงการหนึ่งๆ อาจมีหลายข้อ

2. มีความเป็นเอกเทศ โครงการแต่ละโครงการจะต้องมีการกำหนดขอบเขตของการดำเนินงานและความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน

3. มีการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดการดำเนินงานที่สอดคล้องกลมกลืนกับโครงการหนึ่งๆ จะต้องมีการดำเนินงานต่างๆ ที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนสิ้นสุดโครงการที่เป็นระบบและมีระเบียบ

4. มีการระบุทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงานทั้งทรัพยากรด้านบุคคลและแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนโครงการ งบประมาณและแหล่งเงินทุนที่จะนำมาดำเนินงาน

5. มีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้น และระยะสิ้นสุดที่แน่นอนโครงการจะต้องมีการกำหนดจุดเริ่มต้นว่าเริ่มโครงการเมื่อใดและจะดำเนินงานต่อไปจนถึงระยะเวลาอันใดเป็นเวลาสิ้นสุดโครงการจึงไม่ใช่เป็นงานที่ทำประจำเรื่อยๆ แต่มีการกำหนดระยะเวลาไว้อย่างแน่นอน

6. สามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นโครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ใช่เป็นโครงการที่เลื่อนลอยหรือสวยหรูนำไปปฏิบัติไม่ได้

เชาว์ อินใย (2555, หน้า 10-11) กล่าวว่า โครงการค่อนข้างมีลักษณะที่ชัดเจนซึ่งจะทำให้สามารถแยกโครงการที่ดีและไม่ดีออกจากกันได้ ลักษณะของโครงการที่ดี คือ

ประการแรก โครงการต้องมีคณะทำงาน (Staffing) โครงการที่ขาดคณะทำงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญก็จะทำงานได้ไม่ประสบผลสำเร็จ ตัวอย่างเช่น โครงการกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท ก็ต้องมีคณะทำงานที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการกองทุน คณะทำงานอาจจะมีเวลาทำงานพร้อมกันหลายๆ โครงการ หรืออุทิศตัวเพียงโครงการเดียว

ประการที่สอง โครงการต้องมีงบประมาณ (Budgets) เพราะว่าการทำงานของคณะบุคคลต้องใช้ทรัพยากรที่เป็นเงิน บางครั้งโครงการถูกแบ่งแยกโดยงบประมาณ แต่อย่างไรก็ตามมีโครงการที่ใช้เงินทุนน้อย

ประการที่สาม การให้เงินทุนที่มั่นคง (Stable Funding) มีความสำคัญที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จ ขวัญกำลังใจและผลงานจะลดลงเมื่อลูกจ้างไม่ได้รับเงินเดือนตามปกติหรือให้ทำงานที่ไม่ใช่หน้าที่

ประการที่สี่ โครงการที่ดีมีลักษณะโดดเด่นในตัวของมันเอง โดยสรุป สามารถมองเห็นได้หรือเป็นที่รู้จักของสาธารณชน หรือประชาชนจะจำโครงการที่ดีจากคำขวัญ สัญลักษณ์หรือการโฆษณาของรัฐบาล เช่น โครงการกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการบ้านเอื้ออาทร เป็นต้น เมื่อองค์กรมีโครงการหลายโครงการ บางครั้งอาจจะมีปรัชญานโยบาย กระบวนการและวิสัยทัศน์ที่แตกต่างกัน หรือแม้แต่แนวทางการดำเนินงานของคณะทำงานและเวลาที่ใช้ในการจัดทำโครงการ การเปรียบเทียบทำได้อย่างง่ายๆ เพื่อแยกแยะความแตกต่างระหว่างโครงการหนึ่งออกจากโครงการอื่นๆ

ประการที่ห้า ปรัชญาการให้บริการที่ดี โครงการของรัฐบาล เช่น โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคจะมีปรัชญาการให้บริการว่า ยินดีต้อนรับทุกคน ปรัชญาการให้บริการเป็นการสื่อสารได้อย่างชัดเจนว่ากลุ่มลูกค้าต้องถูกต้องเสมอ โครงการที่คลุมเครือ ไม่ชัดเจนจะสร้างปัญหาอย่างมากให้ผู้ประเมิน ดังนั้นโครงการต่างๆ ที่ดีจะถูกสร้างบนความน่าเชื่อถือทางวิทยาศาสตร์และมีการตีพิมพ์ในวารสารที่มีชื่อเสียงนั่นก็คือก่อนที่ผู้ดำเนินโครงการจะลงไปแก้ปัญหาสังคมและเริ่มให้การช่วยเหลือจะต้องศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อหาวิธีการที่ดีที่สุดนำไปใช้ในโครงการต่างๆ

ประการที่หก โมเดลเชิงทฤษฎี (Theoretical Model) นั่นก็คือ ก่อนที่ผู้จัดทำโครงการจะลงไปแก้ปัญหาสังคมและเริ่มให้ความช่วยเหลือมีบางสิ่งบางอย่างที่จะต้องคิดว่าทำไมปัญหาจึงเกิดขึ้นได้อย่างไรซึ่งจะเป็นการทำงานที่ดีที่สุดเพื่อจะแก้ไขสถานการณ์นั้น โมเดลเชิงทฤษฎีจะสร้างหลักการในแต่ละโครงการและเสนอแนะวิธีการที่เป็นมาตรฐานซึ่งจะทำให้ความพยายามในการแก้ปัญหามีความชัดเจน

สรุปได้ว่า โครงการที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบหรือมีคณะทำงานที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนระบุทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงาน การกำหนดรูปแบบและรายละเอียดการกำหนดการดำเนินงานที่สอดคล้องกลมกลืนกันมีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถตอบสนองความต้องการ หรือแก้ปัญหาขององค์การหรือหน่วยงานได้

5. ประเภทของการประเมินโครงการ

มีนักวิชาการได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

รัตนะ บัวสนธ์ (2550, หน้า 40 - 42) กล่าวว่า การประเมินโครงการแบ่งเป็น 5 ประเภท ใหญ่ๆ ตามเกณฑ์ที่ใช้แบ่งดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมินและช่วงเวลาของโครงการ หากแบ่งตามเกณฑ์นี้การประเมินก็มี 3 ประเภท ได้แก่

1.1 ประเมินก่อนดำเนินโครงการหรือก่อนนำโครงการไปใช้ (Pre - Evaluation Program or Ex-Ante Evaluation Program) ซึ่งเป็นการประเมินโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้

1.2 ประเมินขณะดำเนินโครงการ (Formative, Process, On-Going or Monitoring Evaluation Program) เป็นการประเมินโครงการขณะที่กำลังดำเนินการอยู่ยังไม่แล้วเสร็จ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานในโครงการ หรือประเมินเพื่อทำการกำกับติดตามการดำเนินงานของโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

1.3 ประเมินสิ้นสุดโครงการ (Post or Summative Evaluation Program) เป็นการประเมินเมื่อโครงการได้ดำเนินการมาครบตามระยะเวลาที่กำหนดและออกแบบไว้โดยมุ่งพิจารณาผลสำเร็จของโครงการเป็นหลัก

2. แบ่งตามเป้าหมายที่ยึด ถ้าแบ่งเช่นนี้ การประเมินก็จะประกอบด้วย 2 ประเภท ได้แก่ การประเมินที่ยึดเป้าหมายของโครงการเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับผลสำเร็จของโครงการซึ่งเรียกว่าการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-Base Evaluation) และการประเมินที่ไม่ยึดหรือเป็นอิสระจากเป้าหมาย (Goal-Free Evaluation) โดยที่การประเมินแบบนี้จะพิจารณาจากผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากโครงการ แม้ว่าผลดังกล่าวนั้นจะเป็นหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการก็ตาม

3. แบ่งตามปรัชญาหรือความเชื่อพื้นฐาน การแบ่งเช่นนี้อาศัยพื้นฐานทางปรัชญาหรือความเชื่อเกี่ยวกับความจริงของคุณค่าและวิธีการเข้าถึงความจริงของคุณค่า จึงแบ่งประเภทของการประเมินได้ 2 ประเภท คือ การประเมินตามวิธีการเชิงระบบหรือแบบปรนัยนิยม และการประเมินตามวิธีการเชิงธรรมชาติหรือแบบอัตนัยนิยม

4. แบ่งตามผู้ประเมินหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบทำการประเมิน ก็จะแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การประเมินภายใน (Internal Evaluation) และการประเมินภายนอก (External Evaluation)

5. แบ่งตามวิธีการและลักษณะข้อมูลที่มุ่งประเมินก็แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

5.1 การประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative Evaluation)

5.2 การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative Evaluation)

5.3 การประเมินแบบผสมผสาน (Mixed Evaluation)

ศิริชัย กาญจนวาสี (2554, หน้า 47 – 48) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) การประเมินแบบนี้เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินงาน ซึ่งควบคู่ไปกับการดำเนินงานของโครงการ โดยพิจารณาความก้าวหน้าของสิ่งที่ประเมินว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงส่วนใด อีกทั้งรวบรวมปัญหาและอุปสรรคต่างๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

1.2 การประเมินสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อการดำเนินงานได้สิ้นสุดลงแล้วทำการตรวจสอบว่าโครงการได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด ผลที่เกิดขึ้นได้ใช้ทรัพยากรไปอย่างเพียงพอคุ้มค่าหรือไม่ และทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการหรือไม่ มีผลกระทบ (Impact) หรือผลที่ไม่ได้คาดหวังหรือผลพลอยได้ (Side Effects) อะไรบ้าง

2. แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน แบ่งได้ 8 ประเภท ดังนี้

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นการประเมินเบื้องต้นก่อนที่จะจัดทำโครงการ ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่ ทำให้เกิดความจำเป็นในการจัดทำโครงการขึ้นทำให้ได้แนวคิดของการดำเนินงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างดีและเป็นความต้องการของผู้รับโครงการ หรือหน่วยงานนั้นอย่างแท้จริง การประเมินความต้องการจำเป็นมีประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการวางแผน

2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Evaluation) เป็นการศึกษาสภาพความพร้อมด้านต่างๆ ในการจัดทำโครงการ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการทำโครงการ เช่น ด้านกำลังคน เทคนิค สภาพภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ประชากร การประเมินประเภทนี้ถ้าเป็นโครงการขนาดใหญ่จะต้องทำการสำรวจหรือวิจัยอย่างกว้างขวางแต่ถ้าเป็นโครงการที่จะทำในองค์กร โรงเรียน อาจใช้การตั้งคำถามเพื่อสำรวจความพร้อม เช่น มีคนพอหรือไม่ มีเวลาพอหรือไม่ มีงบประมาณพอหรือไม่ เป็นต้น

2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรจำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และเพียงพอหรือทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยี และแผนการดำเนินงาน

2.4 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการบริหารโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ มีประโยชน์ในการค้นหาจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการ

2.5 การประเมินผลผลิต (Output/Product Evaluation) เป็นการประเมินผลจากโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือไม่คุ้มค่าเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้มุ่งตอบคำถามว่าโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศในการพิจารณาตัดสินใจยุติ ปรับ ขยายโครงการ

2.6 การประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบ (Outcome/Impact Evaluation) เป็นการดำเนินงานจากโครงการที่จัดทำขึ้นก่อให้เกิดผลอื่นใดเกิดขึ้นตามมาหรือไม่เป็นผลที่คาดหวังและไม่คาดหวัง และทั้งในทางที่ดีและไม่ดี

2.7 การประเมินการติดตาม (Follow up Evaluation) เป็นการดำเนินงานประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานไปแล้วระยะหนึ่ง เช่น อาจเป็น 6 เดือน 1 ปี หรือ 2 ปี เพื่อดูผลที่ได้จากการดำเนินงานโครงการต่างๆ ได้อย่างชัดเจนขึ้น

2.8 การประเมินอภิมาน (Meta Evaluation) เป็นการประเมินงานประเมินพิจารณาตัดสินคุณภาพ หรือคุณค่าของการประเมิน ทำให้ทราบถึงจุดแข็ง และจุดอ่อนของรายงานการประเมิน และรายงานการประเมินได้ดำเนินการครอบคลุมกิจกรรมของการประเมินหรือไม่ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility) มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility) มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety) และมาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy) เพื่อจะได้นำไปพัฒนารายงานการประเมินให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

3. แบ่งตามผู้ประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

3.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (Internal Evaluator Evaluation) การประเมินแบบนี้ ผู้ประเมินเป็นนักเรียนที่มีความเกี่ยวข้อง หรือปฏิบัติงานกับสิ่งที่จะประเมิน ข้อดีก็คือ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงทราบและเข้าใจสิ่งที่ประเมินได้เป็นอย่างดี ข้อเสียก็คือ เมื่อเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องจึงอาจมีความลำเอียงเกิดขึ้นได้

3.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (External Evaluator Evaluation) การประเมินแบบนี้ผู้ประเมินไม่ได้เป็นนักเรียนที่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่จะประเมินข้อดีก็คือ มีความเป็นกลางในการประเมิน แต่มีข้อเสียก็คือไม่เข้าใจรายละเอียดของสิ่งที่ประเมินไม่ดีพอ และเนื่องจากเป็นบุคคลภายนอกอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานประเมิน

4. แบ่งตามมิติการประเมิน แบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

4.1 การประเมินตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้า การประเมินผลสรุปและการประเมินเพื่อการพัฒนา

4.2 การประเมินตามข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณ คุณภาพ และแบบผสม

4.3 การประเมินตามวิธีการประเมิน ได้แก่ การประเมินเชิงธรรมชาติและเชิงทดลอง

4.4 การประเมินตามจุดเน้นที่ประเมิน ได้แก่ การประเมินกระบวนการ ผลลัพธ์ ผลกระทบ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลตอบแทน และการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

5. แบ่งตามช่วงเวลาเพื่อเอื้อต่อการประเมิน แบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้

5.1 การประเมินก่อนดำเนินงาน เป็นการประเมินผลก่อนจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ โดยมุ่งเน้นประเมินตัวโครงการว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันในแต่ละส่วนหรือไม่ มีความเป็นไปได้ คุ้มทุน มีเวลาเพียงพอหรือไม่ และจะมีอุปสรรค หรือปัญหาอะไรที่จะทำให้โครงการไม่สามารถดำเนินการได้ การประเมินก่อนดำเนินงานมีประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินโครงการ

5.2 การประเมินระหว่างการดำเนินงาน การประเมินแบบนี้ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงส่วนใด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

5.3 การประเมินหลังดำเนินงาน เป็นการประเมินผลเมื่อการดำเนินงานได้สิ้นสุดแล้วทำการตรวจสอบว่าโครงการได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด ผลที่เกิดขึ้นได้ใช้ทรัพยากรไปอย่างเพียงพอคุ้มค่าหรือไม่ และทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการหรือไม่ มีผลกระทบ (Impact) หรือผลที่ไม่ได้คาดหวังหรือผลพลอยได้ (Side Effect) อะไรบ้างการประเมินก่อนดำเนินงานจะใช้การประเมินบริบทและการประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินระหว่างการดำเนินงานจะใช้การประเมินกระบวนการ ส่วนการประเมินหลังการดำเนินงานจะใช้การประเมินผลผลิตและการประเมินผลลัพธ์

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 47 - 50) ได้จำแนกประเภทของการประเมินโครงการ 3 เกณฑ์ดังนี้

1. การจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ได้แบ่งการประเมินเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินขณะที่ โครงการกำลังดำเนินการอยู่ โดยมุ่งตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนการดำเนินงาน ตลอดจนการศึกษาความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และข้อบกพร่องต่างๆ ในระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความราบรื่น สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดยมุ่งหวังให้สามารถบรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

1.2 การประเมินผลสรุปรวม (Summative Evaluation) หรือประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เป็นการประเมินหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้ว เพื่อมุ่งตรวจสอบว่าโครงการประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่ เกิดความคุ้มค่าเพียงใด ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่า ควรยุติโครงการหรือดำเนินโครงการต่อไป โดยอาจปรับขยายโครงการในช่วงต่อไป

2. การจำแนกตามหลักที่ยึดในการประเมิน ได้แบ่งการประเมินเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ (Goal Based Evaluation) เป็นการประเมินที่ตัดสินคุณค่าของโครงการโดยการเปรียบเทียบผลของโครงการกับผลที่คาดหวังตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการ

2.2 การประเมินแบบไม่อิงวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ (Goal-free Evaluation) เป็นการประเมินที่ไม่จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการ กล่าวคือ การตัดสินคุณค่าของโครงการควรเน้นที่การตีค่าของผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากโครงการ (Actual Outcomes) ซึ่งประกอบด้วยประเมินผลที่คาดหวังตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการ และผลที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยมิได้คาดหวังไว้

3. การจำแนกตามลำดับเวลาของการดำเนินโครงการ ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 การประเมินก่อนการดำเนินโครงการ (Intrinsic Evaluation) หรือการประเมินก่อนนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นการประเมินที่อยู่ในขั้นตอนของการวางแผนโครงการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ก่อนลงมือดำเนินการจัดทำโครงการ ซึ่งอาจแบ่งได้ใน 2 ลักษณะ คือ

3.1.1 การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ โดยการพิจารณาปัญหาและความจำเป็นในการจัดทำโครงการ อาจใช้เทคนิคของการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) หรืออาจจะใช้เทคนิคของการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ซึ่งเป็นการพิจารณาสภาพความพร้อมของการจัดทำโครงการในด้านต่างๆ ที่จะทำให้มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

3.1.2 การวิเคราะห์โครงการหรือการประเมินร่างโครงการ (Project Appraisal) เป็นการพิจารณาเอกสารโครงการเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสิ่งที่กำหนด ความสอดคล้องระหว่างหัวข้อต่างๆ ตั้งแต่หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ฯลฯ เพื่อให้โครงการที่เสนอมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.2 การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ (On Going Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความก้าวหน้าของโครงการเป็นช่วงๆ (Formative Evaluation) และเพื่อดูว่าการดำเนินโครงการได้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการเพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในช่วงการดำเนินงานต่อไป การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการนี้ต้องอาศัยกลไกของระบบการนิเทศ กำกับติดตามงานมาช่วย จึงจะทำให้การดำเนินโครงการและการประเมิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สมคิด พรมจุ้ย (2563, หน้า 38-40) ได้อธิบายไว้ว่า ประเภทของโครงการแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การประเมินเพื่อปรับปรุงบางครั้งก็เรียกว่า การประเมินความก้าวหน้า (Formative)

1.2 การประเมินสรุปผลเรียกว่า การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation)

2. แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal-Based Evaluation) เป็นการประเมินที่ว่าทำได้บรรลุประสงค์ของโครงการหรือไม่ โดยทราบก่อนประเมินว่าโครงการนี้มีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง

2.2 การประเมินที่อิสระโดยไม่ยึดวัตถุประสงค์โครงการ (Goal-Free Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยไม่ทราบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการนี้มีอะไรบ้าง

3. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน แบ่งเป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการขณะดำเนินการโครงการ และหลังสิ้นสุดโครงการ

แพตตัน (Patton, 2008, p. 277) ได้แบ่งประเภทการประเมินตามเกณฑ์มิติการประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

1. ตามวัตถุประสงค์แบ่งได้เป็นการประเมินความก้าวหน้า ประเมินผลสรุป และประเมินเพื่อการพัฒนา

2. ตามข้อมูลแบ่งได้เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ คุณภาพและแบบผสม

3. ตามการประเมินแบ่งได้เป็น เชิงธรรมชาติ และเชิงทดลองหรือเชิงระบบ

4. ตามจุดเน้นที่ประเมินแบ่งได้เป็น การประเมินกระบวนการ ผลลัพธ์ผลกระทบ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลตอบแทน และการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

สรุปได้ว่า ประเภทของการประเมินโครงการแบ่งได้หลายรูปแบบ โดยการแบ่งประเภทตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินความก้าวหน้า เป็นการประเมินโครงการกำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งจะนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น และการประเมินผลสรุปรวมหรือประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เป็นการประเมินหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้ว การแบ่งประเภทตามลำดับเวลา แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การประเมินก่อนการดำเนินโครงการ การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ และการประเมินหลังการดำเนินโครงการ

6. ขั้นตอนการประเมินโครงการ

ในส่วนที่เกี่ยวกับขั้นตอนการประเมินโครงการมีนักวิชาการได้สรุปไว้ดังนี้

สมคิด พรมจุ้ย (2563 , หน้า 43-48) ได้กล่าวไว้ว่าในการประเมินโครงการซึ่งถือเป็นการวิจัยรูปแบบหนึ่ง มีขั้นตอนการประเมินโครงการดังนี้

1. ประเมินอะไร : การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน
2. ทำไมจึงต้องประเมิน : หลักการและเหตุผลของการประเมิน
3. ประเมินเพื่ออะไร : กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
4. มีแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง : ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการประเมิน
5. จะประเมินได้อย่างไร : การออกแบบการประเมิน
   - กำหนดรูปแบบการประเมิน
   - กำหนดประเภทของตัวแปรหรือข้อมูลหรือตัวชี้วัด
   - กำหนดแหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล
   - กำหนดเครื่องมือ/วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
   - กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล
   - กำหนดเกณฑ์การประเมิน
6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
7. จะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใด : การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร : การวิเคราะห์ข้อมูล
9. จะนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างไร : รายงานผลการประเมิน

ในการดำเนินงานขั้นตอนที่ 1 ถึง 5 เมื่อเสร็จสิ้นถึงขั้นตอนที่ 5 ผลลัพธ์ของงานที่นักประเมินได้ก็คือ เค้าโครงการประเมิน (Evaluation Proposal) หรือแผนการประเมินโครงการ ซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

รายละเอียดการดำเนินการประเมินโครงการในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. วิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน : ประเมินอะไร

ในส่วนนี้เป็นการบรรยายโครงการเพื่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมินโครงการคือ กลุ่มของกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมีความเป็นเอกเทศ

และแต่ละกิจกรรมจะมีเป้าหมายอันเดียวกัน มีลักษณะที่เด่นชัด มีการกำหนดเวลาเริ่มต้น และเวลาสิ้นสุดโครงการ และมักจะเป็นงานพิเศษที่ต่างไปจากงานประจำ

1.1 ประโยชน์ของการวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมินการวิเคราะห์/บรรยายโครงการที่มุ่งประเมินมีประโยชน์ที่สำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ

1.1.1 ทำให้ผู้ประเมินรู้จักโครงการนั้นๆ มากยิ่งขึ้น หรือรู้จักเป็นอย่างดีก่อนที่จะประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นนักประเมินภายนอก

1.1.2 ทำให้มองเห็นกรอบแนวทางในการวางแผนประเมินโครงการ

1.1.3 เมื่อพบจุดเด่น-จุดด้อย หรือความสำเร็จ-ล้มเหลวของโครงการ นักประเมินจะสามารถอธิบายเหตุผล หรือสาเหตุได้อย่างคมชัดยิ่งขึ้น โดยวิเคราะห์เชื่อมโยงความสำเร็จ ความล้มเหลวนั้นกับสภาพการดำเนินงานโครงการ

1.1.4 จะเป็นประโยชน์ต่อการบรรยายโครงการไว้ในรายงานการประเมินในชั้นของการเขียนรายงานการประเมิน

1.2 การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมินเป็นการยากที่ผู้ประเมินจะสามารถประเมินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากความรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมินโดยข้อเท็จจริงและหลักการของการประเมินโครงการยิ่งผู้ประเมินมีความรอบรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมินมากเท่าใดก็ยิ่งทำให้สามารถประเมินโครงการนั้นได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับแก่คนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้ประเมินควรทำการศึกษาหรือบรรยายโครงการที่มุ่งประเมินโดยการวิเคราะห์เอกสารโครงการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามหัวข้อต่อไปนี้

1.2.1 โครงการมีความเป็นมาอย่างไร ใครทำ ทำไมต้องทำโครงการนี้ ทำแล้วได้อะไรตลอดจนหลักการและเหตุผลของโครงการ

1.2.2 ลักษณะของโครงการ เป็นโครงการทดลอง โครงการประจำที่ดำเนินการต่อเนื่อง หรือโครงการพิเศษ เป็นต้น

1.2.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการคืออะไร ปฏิบัติประเมินได้หรือไม่

1.2.4 รูปแบบการบริหารโครงการเป็นอย่างไร ผู้บริหารโครงการมีใครบ้าง มีบุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือไม่

1.2.5 ทรัพยากรของโครงการมีอะไรบ้าง ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ

1.2.6 มีกิจกรรม เนื้อหาสาระ และขั้นตอนในการดำเนินโครงการอย่างไร

1.2.7 โครงการเริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อไร

1.2.8 มีการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินผลสำเร็จของโครงการหรือไม่ ถ้ามีเกณฑ์เหล่านั้นคืออะไร

1.2.9 โครงการมีความเหมาะสมเพียงไรในเรื่องของความชัดเจนเป้าหมาย ผลงานและความเป็นไปได้ของโครงการ

2. หลักการและเหตุผลของการประเมิน : ทำไมจึงต้องประเมิน

ในขั้นตอนนี้ต้องกล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ ตลอดจนความจำเป็นและความสำคัญของการประเมินผลโครงการนี้ รวมถึงผลดีของการประเมินโครงการหรือผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นถ้าไม่ได้ทำการประเมินผลโครงการ เป็นส่วนที่นำไปสู่การค้นคว้าเกี่ยวกับเหตุผลและความเป็นมาของโครงการที่จะถูกประเมินว่าทำไมต้องมีการประเมินเพื่อทราบความก้าวหน้า ทราบผลของโครงการปัญหาและอุปสรรคของโครงการ ฯลฯ ประเมินเพื่อใคร ผู้สนับสนุนโครงการ ผู้ดำเนินโครงการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและจะนำผลของการประเมินไปใช้ได้อย่างไร เพื่อปรับปรุง 'พัฒนาโครงการ บริหารงาน ตัดสินใจยุบ หรือต่อโครงการ ฯลฯ

3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน : ประเมินเพื่ออะไร

วัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นกรอบหรือทิศทางให้ทราบว่าการประเมินครั้งนี้มุ่งศึกษามุ่งประเมินในด้านใดบ้าง จะเป็นการควบคุมทิศทางการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด การประเมินโครงการนั้นมุ่งให้ได้ข่าวสาร หรือข้อมูลที่เชื่อถือได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการตั้งวัตถุประสงค์ของการประเมินจะต้องเขียนอย่างชัดเจน และให้ทิศทางในการประเมินต้องตรงกับความต้องการใช้ผลการประเมินของผู้บริหารโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้อง เฉพาะเจาะจงวัดได้ เป็นปรนัย และเป็นที่ยอมรับ

ของผู้ถูกประเมินในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน บ่อยครั้งที่ได้ใช้แบบจำลองการประเมินเป็นกรอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน ตัวอย่างเช่น

3.1 เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

3.2 เพื่อประเมินการบริหารโครงการ

3.3 เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ

3.4 เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และผลกระทบของโครงการ

4. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการประเมิน : มีแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง

เป็นการศึกษาถึงแนวคิด หลักการ ทฤษฎี แนวทางในการประเมิน แบบจำลองการประเมินรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมิน ตลอดจนศึกษากรณีตัวอย่างงานประเมินที่การประเมินโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งจะทำให้นักประเมินโดยเฉพาะนักประเมินมือใหม่ เห็นแนวทางในการดำเนินงานประเมินได้ชัดเจนมากขึ้น

5. การออกแบบการประเมิน : จะประเมินได้อย่างไร

ในขั้นนี้เป็นการกำหนดกรอบแนวทางการประเมินในรายละเอียดว่าตัวแปร หรือข้อมูลที่ต้องการศึกษามีข้อมูลด้านใดบ้าง จะสุ่มตัวอย่างอย่างไร เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งใด มีแนวทางการวัดอย่างไร และจะวัดด้วยเครื่องมือประเภทใด จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์อย่างไรและตัดสินผลการประเมินด้วยเกณฑ์อะไร

6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีหรือยัง จะใช้เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว หรือจะต้องสร้างขึ้นมาใหม่ ถ้าสร้างเครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมิน ข้อคำถามควรเฉพาะเจาะจง เป็นปรนัย ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพขั้นพื้นฐานของเครื่องมือ เช่น ดัชนีความเที่ยง ความตรง ความยาก ฯลฯ ก่อนที่จะนำเครื่องมือไปใช้จริง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอาจจะเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบแจงนับ แบบวิเคราะห์ และแบบทดสอบ เป็นต้น

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล : จะเก็บรวบรวมข้อมูลได้ด้วยวิธีการใด

ในขั้นนี้จะเป็นส่วนนำไปสู่ความชัดเจนในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือจะทำให้ทราบว่าอะไรคือแหล่งของข้อมูลที่ต้องการ จะต้องเก็บข้อมูลที่ไหน เมื่อไร จากใคร เวลาใด

และจะใช้เทคนิควิธีใดในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดสมบูรณ์ และถูกต้องตรงกับความเป็นจริงในการปฏิบัติผู้ประเมินไม่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจจะเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีที่ตอบสนองสภาพการดำเนินงานโครงการที่รับผิดชอบได้อย่างดีที่ผู้ประเมินอาจเลือกใช้หรือคิดค้นวิธีการใหม่ได้ตลอดเวลา ตัวอย่างวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและน่าจะสอดคล้องกับธรรมชาติของการประเมินโครงการ ได้แก่ การวิเคราะห์ผลงาน การสอบถามการสัมภาษณ์ การทดสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง การใช้สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การใช้เทคนิคเดลฟาย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การนับ การวัด เป็นต้น

8. การวิเคราะห์ข้อมูล : จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลปกติจะไม่ใช้วิธีการที่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก อาจใช้วิธีการเชิงสถิติบ้าง ตามความจำเป็น เช่น ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถนำมาวิเคราะห์โดยสถิติต่างๆ อาทิเช่น แจกแจงความถี่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อัตราส่วนร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ T-test, F-test เป็นต้น ข้อควรระวังในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ จะใช้สถิติใดต้องตรวจสอบว่าข้อมูลเป็นไปตามข้อตกลงหรือไม่ ส่วนข้อมูลที่ไม่ใช่ปริมาณนั้นสามารถวิเคราะห์ได้โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์ หากผลการเปรียบเทียบสอดคล้องกัน หรือผ่านเกณฑ์หรือแตกต่างกันอย่างชัดเจน การตัดสินคุณค่าก็อาจทำได้อย่างตรงไปตรงมา แต่ถ้าเป็นกรณีที่ข้อมูลมีลักษณะกล้ำกึ่งกันการตัดสินคุณค่าจะยากลำบากมากขึ้น และในกรณีดังกล่าว อาจต้องดูข้อมูลสภาพแวดล้อมอื่นๆ ประกอบด้วย

9. รายงานผลการประเมิน : จะนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างไร

เป้าหมายปลายทางของการประเมินโครงการ คือ การนำข้อมูลผลการประเมินไปใช้การวินิจฉัย สั่งการ หรือตัดสินใจในกาปรับปรุง และพัฒนางานโครงการนับว่าเป็นสำคัญที่สุด ดังนั้นในขั้นตอนนี้นักประเมินจะต้องจัดทำรายงานการประเมินเพื่อนำเสนอเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ขั้นตอนนี้นักประเมินจะต้องจัดทำรายงานการประเมินเพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ รายงานการประเมินสามารถทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ รายงานสรุปสำหรับผู้บริหารเป็นรายงานการสรุปผลการประเมินที่สั้นกะทัดรัด ปกติมีความยาว 1-3 หน้า

ให้สารสนเทศที่ใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารได้ ลักษณะของรายงานประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือวัตถุประสงค์ของการประเมิน ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ สำหรับรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์ทั่วไปจะมีรายละเอียดที่ชัดเจน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการประเมินเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการประเมิน ผลวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการประเมินและข้อเสนอแนะ

พิสณุ ฟองศรี (2556, หน้า 10) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการประเมินโครงการหรือขั้นตอนการประเมินโครงการไว้ว่าการประเมินโครงการมีขั้นตอนเช่นเดียวกับการประเมินอื่นๆ ซึ่งในที่นี้เห็นควรเป็น 9 ขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการประเมินก่อน ระหว่าง หรือสิ้นสุดโครงการก็ตามและถ้าการประเมินงานประเมินโครงการด้วยก็จะเป็น 9 ขั้นตอน คือ เป็นการตรวจสอบผลการประเมินนั่นเอง ในขั้นตอนต่างๆ ทั้ง 9 ขั้นตอน อาจมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมได้ เช่น บางขั้นตอนอาจมีรายละเอียดแตกต่างกันบ้างตามลักษณะของโครงการที่จะประเมิน และปัจจัยอื่นบางขั้นตอนก็มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน บางขั้นตอนก็อาจยุบรวมกันได้ บางขั้นตอนก็อาจสลับกันได้ เป็นต้น สำหรับสาระโดยสรุปของขั้นตอนทั้ง 9 มีดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดการประเมินและศึกษาวิเคราะห์โครงการ พร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องการจะประเมินสิ่งใดหรือประเมินโครงการ ผู้ประเมินต้องศึกษาแนวคิดการประเมินโครงการและสาระที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอาจศึกษาเรื่องการติดตามโครงการด้วยก็ได้ ตลอดจนอาจศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสารอ้างท้ายบท และเอกสารหรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติมด้วยก็ได้ หลังจากนั้นก็ต้องศึกษาวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งจากเอกสาร บุคคลที่เกี่ยวข้อง ผลจากการศึกษาดังกล่าวก็เพื่อให้ได้ข้อสรุปนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมิน และพัฒนาตัวชี้วัดในขั้นตอนต่อไป โดยอาจนับได้ว่าในขั้นตอนที่ 1 นี้ เป็นการศึกษารายละเอียด โดยยังไม่ลงมือทำอะไรเป็นหลักเป็นฐาน จะเริ่มลงมือเขียน หรือปฏิบัติการเตรียมการประเมินโครงการเบื้องต้นในขั้นที่ 2 ต่อ

2. การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด ในขั้นตอนนี้นำผลสรุปจากการศึกษาของขั้นตอนที่ 1 มากำหนดวัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมิน เมื่อได้วัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมินที่ชัดเจน คงที่ หรือค่อนข้างชัดเจนแล้ว ก็จะเป็นตัวตั้งให้นำไปพัฒนาตัวชี้วัด ซึ่งวัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมินอาจได้จากวัตถุประสงค์โครงการ

รูปแบบการประเมิน ความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน หรือผู้ว่าจ้าง หรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร้องขอ ฯลฯ ให้ประเมินจากประสบการณ์ของผู้ประเมินเอง หรือได้จากการร่วมกันกำหนดของผู้เกี่ยวข้อง ฯลฯ โดยอาจได้จากหลายๆ แหล่งร่วมกันก็ได้การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน ถ้าจะให้สะดวกรวดเร็วแบบอาหารกึ่งสำเร็จรูปก็สามารถใช้รูปแบบการประเมินที่กำหนดประเด็นการประเมินมาให้แล้วก็ได้ เช่น รูปแบบ CIPP และรูปแบบของ Kirkpatrick เป็นต้น แต่ก็ต้องประเมินให้ครบข้อกำหนดของรูปแบบ คล้ายกับต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่กำหนด เข้าทำนองง่ายตอนแรกแต่อาจยุ่งยากตอนหลังซึ่งจากประสบการณ์ พบว่านักประเมินที่ชำนาญมักจะไม่ใช้รูปแบบการประเมินเพราะจะทำให้มีความยืดหยุ่นน้อยเมื่อได้วัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมินแล้ว ก็จะใช้เป็นกรอบในการเลือกพัฒนาหรือสร้างตัวชี้วัด ซึ่งในทางปฏิบัติตัวชี้วัดสำหรับการประเมินโครงการยังมีไม่เพียงพอ หรือไม่ตรงกับโครงการที่จะประเมิน ผู้ประเมินจะต้องพัฒนาด้วยการปรับให้สอดคล้องกับโครงการที่จะประเมินหรือสร้างขึ้นใหม่ ซึ่งตัวชี้วัดที่ได้จะเป็นตัวตั้งในการกำหนดเกณฑ์ ค่าน้ำหนัก (ถ้ามี) แหล่งข้อมูลเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้น ถ้าตัวชี้วัดไม่ชัดเจนพอก็จะส่งผลต่อการเตรียมงานในขั้นต่อไปได้ บางครั้งต้องกลับมาปรับตัวชี้วัดใหม่ก็มี ตัวชี้วัดเป็นเรื่องสำคัญมากในการประเมินโครงการหรือประเมินสิ่งอื่นๆ

3. การกำหนดเกณฑ์และค่าน้ำหนัก (ถ้ามี) คำว่า เกณฑ์ในที่นี้ หมายถึง เกณฑ์การตัดสิน ส่วนค่าน้ำหนัก หมายถึง ระดับความสำคัญของประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด ซึ่งยิ่งเกณฑ์มีความละเอียดและค่าน้ำหนักสอดคล้องกับสภาพโครงการเท่าไร สารสนเทศจากการประเมินก็ยิ่งครอบคลุมชัดเจนมากขึ้นเท่านั้นแม้ว่าต้องแลกกับความยุ่งยากบ้างก็ตาม เช่นเดียวกับความละเอียดของจอภาพ เครื่องรับโทรทัศน์หรือจอคอมพิวเตอร์ ที่มีรายละเอียดเป็นพิกเซล (Pixel) ยิ่งจำนวนพิกเซลมากก็ยิ่งคมชัดมากในการกำหนดเกณฑ์และค่าน้ำหนักนั้นอาจแยกได้เป็น 4 ระดับ เรียงตามลำดับความเอียดจากน้อยไปหามาก คือ ตั้งแต่ไม่กำหนดเกณฑ์ตัดสินเลยมีแต่เกณฑ์ในการแปลความเกณฑ์ตัดสินของตัวชี้วัดเพียง 2 ระดับ คือ ผ่านกับไม่ผ่าน และกำหนดค่าน้ำหนักของตัวชี้วัดและสุดท้าย คือ มีเกณฑ์ตัดสินมากกว่า 2 ระดับ และมีค่าน้ำหนัก

4. การกำหนดกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมิน เมื่อได้วัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน ตัวชี้วัด เกณฑ์ (ถ้ามี) และค่าน้ำหนัก (ถ้ามี) แล้วนำมารวมกันเป็นกรอบแนวคิดการประเมิน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ประเด็นการประเมินกับตัวชี้วัด ถ้าจะให้ละเอียดยิ่งขึ้นก็กำหนดเกณฑ์ และค่าน้ำหนักโดยเกณฑ์อาจจะกำหนดไว้มากกว่า 2 ระดับ และทำเป็นตารางกรอบแนวคิด ซึ่งมีช่องตารางตามองค์ประกอบข้างต้น จากสาระหรือองค์ประกอบสำคัญของกรอบแนวคิดของการประเมินจะนำไปสู่การกำหนดขอบเขต การประเมินที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด เกี่ยวกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และอาจกำหนดองค์ประกอบอื่นๆ เช่น พื้นที่ เวลา และแนวทางการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมได้ตามต้องการ โดยจะทำเป็นตารางสรุปและนำไปรวมกับตารางหรือสาระสำคัญของกรอบแนวคิดการประเมินรวมเป็นตารางกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมิน

5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล การประเมินต้องตัดสินใจผลจากสารสนเทศที่เก็บมาได้ โดยใช้เครื่องมือต่างๆ ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ซึ่งโครงการแต่ละโครงการจะมีลักษณะเฉพาะและมีความแตกต่างกันมาก จึงยากที่จะใช้เครื่องมือของผู้ที่สร้างหรือพัฒนาไว้ได้อย่างน้อยก็ต้องมาปรับบ้างยกเว้นเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่มีมาตรฐานเหมือนกันนำมาปรับใช้ได้เลย ส่วนเครื่องมือทางสังคมศาสตร์ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ หรือแบบสังเกต มักจะต้องปรับหรือสร้างใหม่เสมอ เมื่อสร้างแล้วถ้าเป็นไปได้ก็ควรพัฒนาหาคุณภาพของเครื่องมือด้วย

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเตรียมปฏิบัติการประเมินขั้นตอนที่ 5 จะนำมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง ในส่วนขั้นตอนนี้เป็นการเริ่มปฏิบัติจริงในภาคสนามโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ เช่น สอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต ถ้าเป็นกรณีข้อมูลเชิงคุณภาพก็อาจใช้เทคนิคต่างๆ เพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะจง (Focus Group Interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

7. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินโครงการจะง่ายกว่าการวิจัย เพราะมักจะใช้สถิติพื้นฐานง่ายๆ เช่น จำนวนนับ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อาจจะมีที่ยากขึ้นบ้างก็คือ สถิติที่ใช้ทดสอบ ซึ่งมักจะเป็นการทดสอบที่ (T-test) และสถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ เช่น การหาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้สูตร KR-20 หรือสูตรอัลฟา (C) ของครอนบัค (Cronbach) เป็นต้น

8. การเขียนรายงานการประเมิน รายงานการประเมินโครงการที่สมบูรณ์จะมีโครงสร้างคล้ายกับรายงานการวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ คือ มีส่วนนำ ส่วนที่เป็นเนื้อหา 5 บท และส่วนท้ายซึ่งจะเป็นภาคผนวกต่างๆ ข้อแตกต่างที่สำคัญก็คือ การรายงานการประเมินจะเสนอแก่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการมากกว่าเผยแพร่แก่บุคคล หรือหน่วยงานทั่วไป เหมือนกับรายงานการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้การเขียนรายงานการประเมินจะต้องอาศัยความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์เข้าช่วย เพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวให้ผู้เกี่ยวข้องนำผลการประเมินไปใช้จริง อย่างไรก็ตามในกรณีโครงการขนาดเล็กหรือมีความเร่งด่วนอาจเขียนรายงานการประเมินโครงการโดยสรุปไม่ต้องมีโครงสร้างสมบูรณ์เช่นเดียวกับการวิจัยในชั้นเรียนที่อนุโลมให้เขียนหน้าเดียวหรือเพียง 5-10 หน้าก็ได้

9. การประเมินงานประเมินโครงการ (ถ้ามี) การประเมินงานประเมินโครงการหรืองานประเมินอื่นๆ ยังมีน้อยมาก แต่ในที่นี้เห็นว่า ควรจะนำเสนอไว้ในลักษณะการตรวจสอบคุณภาพของรายงานการประเมินด้วยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อเป็นการกระตุ้นหรือเร่งรัดให้การประเมินโครงการ มีคุณภาพมาตรฐานที่สูงขึ้นถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะยังมีการประเมินงานประเมินโครงการน้อย แต่คาดว่าในอนาคตจะต้องมีการนำไปใช้กันมากขึ้น

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 52 - 66) กล่าวว่า การประเมินโครงการนักประเมินจะต้องกำหนดขั้นตอนของการประเมินให้ครอบคลุม ชัดเจน ซึ่งเป็นภาระงานหรือกิจกรรมต่างๆ ของการประเมินโครงการที่นักประเมินต้องคิด เตรียม หรือวางแผนกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินการประเมินโครงการบรรลุตามเป้าหมายของโครงการ ขั้นตอนของการประเมินโครงการทำได้โดยการประยุกต์ใช้คำถามเพื่อหาคำตอบในกิจกรรม 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน การดำเนินการในขั้นนี้เพื่อให้นักประเมินมีความเข้าใจในสาระสำคัญของโครงการที่จะทำการประเมิน ซึ่งช่วยให้นักประเมินกำหนดขอบข่ายหรือระบุรายละเอียดของสิ่งที่มุ่งประเมินได้อย่างชัดเจน เป็นขั้นตอนที่มุ่งพิจารณาหรือตอบคำถามว่าจะประเมินอะไร ดังนั้น การที่จะทำให้นักประเมินตัดสินใจได้ว่า จะประเมินอะไรจึงจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์โครงการนั้นก่อนที่จะวางแผนหรือออกแบบการประเมินต่อไป

ขั้นที่ 2 ระบุหลักการและเหตุผลของการประเมิน ในขั้นนี้ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดที่จะให้มีการประเมินโครงการ โดยมุ่งตอบคำถามว่า ทำไมจึงต้องประเมินโครงการนี้

ซึ่งจะได้กล่าวถึงหลักการและเหตุผลของการประเมินโครงการ ตลอดจนความจำเป็นหรือความสำคัญของการประเมินโครงการนี้ รวมทั้งระบุถึงจุดมุ่งหมายที่จะเกิดขึ้นหลังจากการประเมิน อาจรวมไปถึงประโยชน์และข้อดีที่จะเกิดขึ้น และผลเสียที่จะตามมาหากไม่ได้มีการประเมิน

ขั้นที่ 3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางในการประเมิน ทำให้นักประเมินรู้ว่า จะทำการประเมินโครงการนั้นเพื่ออะไร หรือประเมินเพื่อมุ่งตอบคำถามเรื่องอะไร โดยทั่วไปแล้วการประเมินโครงการจะมุ่งให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อถือได้ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ดังนั้น ในขั้นตอนนี้จะต้องวิเคราะห์ความต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการที่เหมาะสม

ขั้นที่ 4 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการประเมิน จะทำให้ผู้ประเมินมองเห็นแนวทางในการกำหนดกรอบของการประเมิน และทิศทางของการประเมินว่า จะใช้แนวคิดหรือทฤษฎีอะไรในการประเมิน การประเมินโดยอาศัยหลักแนวคิดและทฤษฎีจะทำให้การประเมินมีคุณภาพ และมีน้ำหนักความน่าเชื่อถือมากขึ้น สิ่งที่สำคัญนั่นคือ จะต้องเลือกทฤษฎีหรือรูปแบบของการประเมินให้เหมาะสมกับลักษณะของโครงการ

ขั้นที่ 5 การออกแบบการประเมินเป็นขั้นตอนที่เชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่จะประเมินไปสู่วิธีการประเมิน ผู้ประเมินจะต้องตัดสินใจล่วงหน้าว่า จะประเมินอย่างไร เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ สิ่งที่ต้องคำนึงในการออกแบบการประเมิน ได้แก่ การออกแบบการวัดตัวแปร การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง และการออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 6 พัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนในการกำหนดว่าเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือชนิดใด ซึ่งเครื่องมือที่จะใช้นั้นต้องมีการตรวจสอบความพร้อมและคุณภาพของเครื่องมือ เช่น ความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) เป็นต้น เพื่อที่จะทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรงกับประเด็นการประเมิน และตัวบ่งชี้หรือตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้

ขั้นที่ 7 เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงหลังจากที่ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ออกแบบการประเมิน และสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้วเป็นการระบุว่า เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไร มีรายละเอียดเกี่ยวกับการวางแผนเก็บข้อมูล การประสานผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ให้ข้อมูล ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้ประเมินจะต้องมีเทคนิคและวิธีการที่ดีเพื่อให้ได้ข้อมูลในช่วงเวลาที่กำหนด มีความถูกต้องและสมบูรณ์ครบถ้วน

ขั้นที่ 8 วิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูลที่เก็บรวบรวมเพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน หรือเป็นการตอบคำถามที่ว่าสรุปข้อมูลอย่างไร ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทตามลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สิ่งสำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลนั่นคือต้องเลือกประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน และต้องวิเคราะห์ผลด้วยความเป็นกลาง ไม่มีอคติ จึงจะทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ต่อไป

ขั้นที่ 9 รายงานผลการประเมิน เป็นขั้นตอนการรายงานผลที่ได้จากการประเมิน สิ่งสำคัญคือต้องคำนึงถึงว่า จะนำเสนอผลอย่างไร เพื่อให้การนำเสนอรายงานเป็นไปด้วยความครบถ้วน เป้าหมายสำคัญของการประเมินโครงการก็เพื่อนำผลไปใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย สิ่งที่นักประเมินต้องพิจารณาในการนำเสนอผลการประเมินโครงการ มีดังนี้

1) ผู้ใช้ผลการประเมินเป็นใครและต้องการสารสนเทศจากการประเมินไปใช้ทำอะไร เมื่อไร

2) รูปแบบการนำเสนอผลการประเมินในลักษณะใดจึงจะเหมาะสมมากที่สุด เช่น จัดทำเป็นรายงานเชิงการบริหาร หรือบทสรุปสำหรับผู้บริหาร ใช้วิธีการบรรยายสรุปเสนอต่อที่ประชุมกรรมการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

สรุปขั้นตอนการประเมินโครงการ เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ผู้ประเมินต้องศึกษาทำความเข้าใจ และปฏิบัติด้วยความรอบคอบ อย่างเป็นระบบซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าโดยสรุปมี 9 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ประเมินอะไร : การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน 2) ทำไมจึงต้องประเมิน

: หลักการและเหตุผลของการประเมิน 3) ประเมินเพื่ออะไร : กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน 4) มีแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง : ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการประเมิน 5) จะประเมินได้อย่างไร : การออกแบบการประเมิน 6) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน 7) จะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใด : การเก็บรวบรวมข้อมูล 8) จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร : การวิเคราะห์ข้อมูล และ 9) จะนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างไร : รายงานผลการประเมิน

รูปแบบการประเมินโครงการ

1. รูปแบบการประเมินโครงการ

นักวิชาการด้านการประเมินหลายท่านได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1.1 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler)

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 30 - 32) ได้กล่าวถึงแนวคิดและรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ จัดเป็นแนวคิดของการประเมินในระดับชั้นเรียน โดยไทเลอร์มีความเห็นว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะมีส่วนช่วยอย่างมากในการพัฒนากระบวนการเรียน ทั้งนี้ ไทเลอร์ ได้เริ่มต้นการนำเสนอแนวความคิดทางการประเมินโดยยึดกระบวนการของการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก กล่าวคือ ไทเลอร์ ได้นิยามว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่มุ่งจัดขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในตัวของนักเรียน ด้วยเหตุนี้จุดเน้นของการเรียนการสอนจึงขึ้นอยู่กับการที่นักเรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังการสอน แนวคิดดังกล่าวนี้เป็นแนวคิดในช่วงต้นของไทเลอร์ ต่อมาได้สร้างวงจรของวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลขึ้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ 2) การจัดการเรียนการสอน และ 3) การประเมินผลนักเรียน ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบจะต้องดำเนินการให้ประสานสัมพันธ์กันไปเสมอกล่าวโดยสรุปก็คือ การประเมินในความเห็นของไทเลอร์ จึงหมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนสามารถกระทำได้จริงหลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนแล้วกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้ก่อนที่จะจัดการเรียนการสอนนั้นๆ

จากแนวคิดพื้นฐานด้านหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประเมินการเรียนการสอนดังกล่าว ไทเลอร์ จึงได้เสนอรูปแบบการประเมินขึ้น เรียกว่า “ Tyler’s Goal Attainment Model” ซึ่งเป็นรูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลักในการประเมินความสำเร็จของโครงการ โดยการตรวจสอบผลผลิตของโครงการว่าได้เป็นไปตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

สมคิด พรมจุ้ย (2563, หน้า 51 - 53) ได้กล่าวถึง รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ว่าเป็นผู้นำที่สำคัญในการประเมินโครงการ โดยเน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้อยู่ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วประเมินความสำเร็จของวัตถุประสงค์เหล่านั้น โดยมีแนวความคิดว่าโครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่ ในปี 1986 ไทเลอร์ ได้นำเสนอกรอบความคิดของการประเมินโครงการใหม่ โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 6 ส่วน คือ

1. การประเมินวัตถุประสงค์ (Appraising Objectives)

2. การประเมินแผนการเรียนรู้ (Evaluating the Learning Plan)

3. การประเมินเพื่อแนะแนวในการพัฒนาโครงการ (Evaluation to Guide Program Development)

4. การประเมินเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Evaluating Program Implement)

5. การประเมินผลลัพธ์ของโครงการทางการศึกษา (Evaluating the Outcome of an Education Program)

6. การติดตาม (Follow Up) และการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

นอกจากนี้ พิสณุ ฟองศรี (2556, หน้า 70) ได้กล่าวว่า ไทเลอร์ ได้พัฒนารูปแบบการประเมินแบบที่ยึดจุดมุ่งหมาย (Goal-Based Model) จากแนวคิดว่า การกระทำใดย่อมมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน หรือถ้ายังไม่ชัดเจนผู้เกี่ยวข้องก็ต้องอภิปรายหาข้อสรุปจนชัดเจนก่อน รูปแบบที่คิดขึ้นจึงใช้เพื่อการศึกษาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์การเรียนหรือวิชาหลักสูตรระดับต่างๆ โดยมีขั้นตอน ที่สำคัญ 5 ขั้นตอน คือ

1. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจน สามารถวัดได้จากวัตถุประสงค์ที่อยู่ในระดับกว้างหรือเป็นนามธรรมมากกว่า

2. กำหนดเนื้อหา สถานการณ์ที่แสดงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน

3. เลือกพัฒนาหรือสร้างเครื่องมือวัดผล

4. ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

5. ประเมินผลโดยการเปรียบเทียบข้อมูลกับวัตถุประสงค์

จากแนวคิดและขั้นตอนของรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ จะเน้นความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ซึ่งมีจุดเด่นคือ มีความสะดวกและชัดเจนในการประเมิน ใช้รูปแบบการประเมินที่เน้นวัตถุประสงค์เป็นแนวทางในการประเมิน จึงต้องมีการประเมินโครงการเพื่อจะให้ทราบว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ แนวคิดนี้ยังมีอิทธิพลมาจนถึงปัจจุบัน เพราะประเมินเปรียบเทียบ กันได้ และง่ายต่อการนำไปใช้ ถ้าได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ถ้าวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจนก็จะมีปัญหาในการประเมิน หรือถ้าวัตถุประสงค์ชัดเจนแล้วก็ยังประสบปัญหาเรื่องการ กำหนดเกณฑ์ที่ใช้เปรียบเทียบว่าเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับหรือไม่ เนื่องจากยังมีความเป็นอัตนัย (Subjective) สูงรวมทั้งการประเมินที่ยึดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นหลักจะทำให้ละเลยสิ่งอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทำให้สารสนเทศที่ได้จากการประเมิน จะแสดงว่าการดำเนินโครงการสามารถบังเกิดผลตามที่คาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด ตลอดจนการบ่งบอกถึงข้อบกพร่อง และข้อดีของโครงการว่ามีอะไรบ้าง เหมาะสำหรับการประเมินผลสรุปรวมหลังการดำเนินโครงการสิ้นสุดลงแล้ว (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557, หน้า 82)

1.2 รูปแบบการประเมินของครอนบาค (Cronbach)

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 32 - 34) ได้กล่าวถึงแนวคิดและรูปแบบการประเมินของครอนบาค โดยได้ให้นิยามการประเมินตามทัศนะของตนไว้ว่า “การประเมิน” เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้สารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมทางการศึกษา คำว่า “โปรแกรม” ในความหมายของครอนบาค ใช้ได้ทั้งในความหมายที่กว้าง เช่น การจัดวางแผนแจกจ่ายสื่อการศึกษาระดับประเทศ การวางแผนการสอนของโรงเรียนแห่งหนึ่งๆ หรือการวางแผนการเรียนให้กับนักเรียนคนหนึ่งๆ

ครอนบาค มีความเห็นว่าการประเมินนั้นไม่ควรกระทำโดยใช้แต่เพียงแบบทดสอบ แต่ควรมีมาตรการอื่นประกอบด้วย โดยได้เสนอแนวทางการประเมินเพิ่มเติมไว้ 4 แนวทาง คือ

1. การศึกษากระบวนการ (Process Studies) ได้แก่ การศึกษาภาวการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เช่น การที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดไม่ถูกต้อง การสังเกตผลการใช้สื่อ การซักถามนักเรียนขณะดำเนินการสอน หรือขณะให้ทำกิจกรรมต่างๆ ภาวการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้สามารถจะนำมาเป็นข้อมูลที่ใช้เพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาได้เป็นอย่างดี

2. การวัดศักยภาพของนักเรียน (Proficiency Measurement) การให้ความสำคัญต่อคะแนนรายข้อมากกว่าคะแนนจากแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยให้ทัศนะว่าคะแนนจากแต่ละข้อสามารถชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้แล้วและสิ่งที่ควรจะพัฒนาต่อไป ด้วยเหตุนี้ครอนบาค จึงให้ความสำคัญต่อการสอบเพื่อวัดสมรรถภาพของนักเรียนระหว่างการเรียนการสอนว่ามีความสำคัญมากกว่าการสอบประจำปลายภาคเรียนหรือการสอบปลายปี

3. การวัดทัศนคติ (Attitude Measurement) การวัดทัศนคติเป็นผลที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนส่วนหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญเช่นกัน การวัดทัศนคติ อาจทำได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม และอื่นๆ

4. การติดตามผล (Follow - Up Studies) เป็นการติดตามผลการทำงานหรือภาวการณ์เลือกศึกษาต่อในสาขาต่างๆ รวมทั้งการให้บุคคลที่เรียนในระดับขั้นพื้นฐานที่ผ่านมาแล้วได้ประเมินถึงข้อดีและข้อจำกัดของวิชาต่างๆ ว่าควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไรเพื่อช่วยในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาเหล่านั้นต่อไป

เมื่อสรุปแนวคิดของครอนบาค ข้างต้นแล้ว จะเห็นว่า ครอนบาค มีความเชื่อว่าการประเมินที่เหมาะสมนั้นต้องพิจารณาหลายๆ ด้าน ดังที่กล่าวมาแล้ว 4 ประการ ครอนบาคจึงได้เสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า “Cronbach’s Goal & Side Effect Attainment Model” เพื่อนำมาใช้สำหรับการประเมินโครงการด้านการเรียนการสอน โดยเน้นว่าการประเมินโครงการด้านการเรียนการสอนนั้นไม่ควรประเมินเฉพาะแต่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เท่านั้น แต่ควรประเมินหรือตรวจสอบผลข้างเคียงของโครงการด้วย ครอนบาคยังมีความเห็นเพิ่มเติมอีกว่าหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินโครงการด้านการเรียนการสอนก็คือ การค้นหาข้อบกพร่องของโครงการเพื่อจะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.3 รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพททริค (Kirkpatrick)

พิสณุ ฟองศรี (2556, หน้า 87 - 88) ได้กล่าวถึงแนวคิดและรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพททริค ว่าเป็นรูปแบบการประเมินประสิทธิผลโครงการอบรมที่เน้นการประเมินหลังโครงการฝึกอบรม โดยการประเมินแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) การประเมินปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการอบรมโครงการว่ามีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับโครงการ เช่น หลักสูตร เนื้อหาสาระตรงกับความต้องการหรือไม่ ความคิดเห็นต่อเอกสาร สถานที่ โสตทัศนูปกรณ์ ระยะเวลาของการอบรมว่ามีความเหมาะสมเพียงไร วิทยากรมีความเหมาะสมเพียงไร ได้รับความรู้ทักษะในระดับใด มีความคาดหวังอย่างไรต่อการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2. การประเมินการเรียนรู้ (Learning) เป็นกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการอบรม เช่น การเพิ่มขึ้นของการเรียนรู้ก่อน - หลังการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ทัศนคติ ค่านิยม และทักษะ เป็นต้น

3. การประเมินพฤติกรรม (Behavior) เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงาน เช่น การประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก่อน - หลังโครงการฝึกอบรมว่าเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงไร เป็นต้น และการที่ผู้เข้ารับการอบรมจะเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานได้นั้นมีเงื่อนไข 5 ประการ คือ

3.1 ผู้เข้ารับการอบรมต้องปรับปรุงตนเอง

3.2 ผู้เข้ารับการอบรมต้องรู้จักจุดอ่อนของตนเอง

3.3 ต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง

3.4 ต้องมีผู้ชำนาญที่น่าสนใจให้ความช่วยเหลือ

3.5 ต้องมีโอกาสที่จะทำตามความคิดที่เกิดขึ้นใหม่

4. การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดต่อองค์กร (Results) เป็นการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบที่เกิดต่อองค์กร ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม เช่น การลดลงของปัจจัยเสี่ยง การเพิ่มของประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานองค์กร

การลดลงของต้นทุน การเพิ่มกำไร ประโยชน์ต่อเพื่อนร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือองค์กร เป็นต้น

การประเมินการฝึกอบรมโดยใช้รูปแบบของเคิร์คแพททริคค่อนข้างยุ่งยาก เพราะถ้าจะประเมินให้สมบูรณ์ชัดเจน จะต้องมีการติดตามผลการฝึกอบรมเสร็จสักระยะหนึ่ง และถ้าการฝึกอบรมในเรื่องที่ค่อนข้างเป็นนามธรรมก็จะยิ่งประเมินได้ยากขึ้น การใช้รูปแบบนี้ถ้าต้องการใช้สารสนเทศจากการประเมินภายในเวลาอันรวดเร็ว และต้องการประเมินให้ครบทั้ง 4 ระดับ อาจต้องใช้วิธีการถามพฤติกรรมหรือผลลัพธ์ต่อองค์การ โดยถามการรับรู้ (Perception) แทนข้อเท็จจริง (Fact) หรือพฤติกรรม

1.4 รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน (Scriven)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 199 - 205) ได้กล่าวว่า ไมเคิล สคริฟเวน (Micheal Scriven) ได้ให้ความหมายของการประเมิน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติการตามระดับของเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ยังกล่าวถึงหน้าที่การประเมินว่ามี 2 ระดับ ได้แก่

1. ระดับวิธีการ เน้นจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อการตัดสินคุณค่า

2. ระดับการนำไปใช้ เน้นเรื่องบทบาทของการประเมินเพื่อการนำข้อมูลนำมาใช้อย่างเหมาะสม

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการประเมินของสคริฟเวน มี 2 ประการ ได้แก่

1. การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น เพราะการประเมินจะช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา

2. การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินคุณค่าของโครงการ ตลอดจนค้นหาสิ่งที่ดีของโครงการเพื่อนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นที่คล้ายคลึงกันต่อไป

สคริฟเวน ได้เสนอแนะว่าการประเมินเพื่อการปรับปรุงหรือดูความก้าวหน้าของโครงการ โดยทำการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ควรที่จะใช้นักวิจัยมือ

อาชีพ ในการดำเนินการประเมินนั้น ควรจะแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลต่างๆ ให้ชัดเจน รวมทั้งควรจะได้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างนักประเมินกับผู้ดำเนินโครงการด้วย

นอกจากนี้ เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 35 - 38) ได้กล่าวว่า สคริฟเวนได้เสนอสิ่งที่ต้องประเมินออกเป็นส่วนสำคัญอีก 2 ส่วน คือ

1. การประเมินเกณฑ์ภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของเครื่องมือใดๆ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งคุณภาพของคุณลักษณะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น เป้าหมาย โครงสร้าง วิธีการ ตลอดจนทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ ความเชื่อถือจากสาธารณชน และข้อมูลอื่นๆ ในอดีตที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้นๆ การประเมินในส่วนนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก ข้อที่น่าสังเกต คือ การประเมินเกณฑ์ภายในจะไม่สนใจถึงผลผลิตหรือผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการของโครงการ

2. การประเมินความคุ้มค่า (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของโครงการ ทฤษฎี หรือสิ่งอื่นๆ ของโครงการ แต่เป็นการประเมินในส่วนซึ่งเป็นผลที่ดีต่อผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ เช่น ผลที่ได้จากคะแนนสอบหรือผลการปฏิบัติงานของผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการหรือผลกระทบต่อด้านสุขภาพอนามัยของผู้รับบริการ การประเมินความคุ้มค่าได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับผลของโครงการที่ให้แก่ผู้รับบริการจึงจัดว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยอิงเกณฑ์ภายนอก (Extrinsic Criteria)

สคริฟเวน ยังกล่าวถึงการประเมินทั้งสองส่วนข้างต้นว่าควรให้ความสำคัญต่อการประเมินเกณฑ์ภายใน แต่ขณะเดียวกันนักประเมินก็จะต้องตรวจสอบผลผลิตในเชิงสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างกระบวนการกับผลผลิตอื่นๆ ที่เกิดขึ้นด้วย แนวคิดทางการประเมินของ สคริฟเวนในระยะต่อมาได้พัฒนาไปจากแนวคิดเดิมของการประเมินที่ยึดตามวัตถุประสงค์แต่เพียงอย่างเดียวมาเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นถึงผลผลิตต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมหรือโครงการใดๆ ในทุก ๆ ด้าน โดยให้ความสนใจต่อผลผลิตต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นผลโดยตรงจากโครงการ

1.5 รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 191 - 198) ได้กล่าวว่า โรเบิร์ต อี สเตค (Robert E. Stake) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินผลโดยเน้นเรื่องการตัดสินใจเป็นสำคัญ

(Judgement Model) โดยได้นำแนวความคิดของ สคริฟเวน และครอนบาค มาประยุกต์ให้อยู่ในรูปนามธรรม เพื่อให้มองเป็นภาพชัดเจนและสะดวกในการวัดและการประเมินมากขึ้น นอกจากนี้ สมคิด พรมจุ้ย (2563, หน้า 59 - 62) ได้กล่าวว่า รูปแบบการประเมินของสเตค ถือเป็นรูปแบบหนึ่งที่นักประเมินนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในการประเมินโครงการเพื่อนำไปสู่การตัดสินคุณค่าของโครงการ จุดมุ่งหมายของการประเมินมี 2 ประการ คือ เพื่อต้องการได้ข้อมูลต่างๆ ที่นำมาบรรยายเกี่ยวกับโครงการนั้นและเพื่อต้องการได้ข้อมูลต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินคุณค่าของโครงการ

สเตค ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินไว้ว่า ผู้ประเมินจะต้องทำการบรรยายให้เห็นภาพรวมทั้งหมดของโครงการทั้งที่เป็นภาพที่คาดหวังของโครงการและภาพจริงของโครงการ ซึ่งภาพรวมในส่วนนี้ สเตค เรียกว่า ส่วนการบรรยายหรือเมทริกซ์การบรรยายโครงการ และจึงตัดสินให้คุณค่าของโครงการ โดยนำเสนอเป็นเกณฑ์มาตรฐานหรือเมทริกซ์การตัดสินคุณค่าของโครงการ และตั้งชื่อแบบจำลองในการประเมินผลว่า แบบจำลองการสนับสนุน (Countenance Model)

การประเมินโครงการจะมี 2 เมทริกซ์ คือ เมทริกซ์การบรรยาย (Description Matrix) และเมทริกซ์การตัดสินคุณค่า (Judgement Matrix) ในเมทริกซ์การบรรยายนั้น ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ประเมินจะต้องหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการให้ได้มากที่สุด ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

1. เป้าหมายหรือความคาดหวัง (Goals or Intents) เป็นเป้าหมายที่ครอบคลุมนโยบายทั้งหมด สำหรับการประเมินการศึกษาไม่ควรจะสนใจเป้าหมายเฉพาะในแง่พฤติกรรมของนักเรียนเพียงอย่างเดียว ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย ความคาดหวังนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

1.1 สิ่งนำหรือปัจจัยเบื้องต้น (Antecedence) เป็นสภาพที่มีอยู่ก่อนซึ่งอาจจะเกี่ยวพันกับผลของการเรียนการสอน

1.2 ปฏิบัติการ (Transactions) เป็นผลสำเร็จของการทำงานเป็นองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอน

1.3 ผลลัพธ์ (Outcomes) เป็นผลของโปรแกรมทางการศึกษา

2. สิ่งที่เป็นจริงหรือสังเกตได้ (Observations) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสภาพความเป็นจริง มีส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ สิ่งนำ ปฏิบัติการ และผลลัพธ์

ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เป็นจริง มิได้เป็นตัวบ่งชี้ว่าข้อมูลที่เราได้มีความเที่ยงหรือความตรง แต่เป็นเพียงสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ตั้งใจไว้ได้เกิดขึ้นจริงเท่านั้น

สำหรับเมทริกซ์การตัดสินคุณค่า เป็นส่วนที่จะตัดสินว่าโครงการประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด นักประเมินต้องพยายามศึกษาดูว่า มาตรฐานอะไรบ้างที่เหมาะสมในการที่จะนำมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจโดยทั่วๆ ไป เกณฑ์ที่ใช้มี 2 ชนิด ได้แก่

1. เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criterion) เป็นเกณฑ์ที่เราตั้งไว้ อาจจะเกิดขึ้นก่อนโดยมีความเป็นอิสระจากพฤติกรรมของกลุ่ม

2. เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criterion) เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากพฤติกรรมของกลุ่ม นอกจากนี้ สเตค ยังได้เสนอแนะแนวทางการประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักว่าประกอบด้วย กระบวนการประเมินอย่างมีระบบ ดังนี้

2.1 พูดคุยกับบุคลากรและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

2.2 กำหนดขอบเขตของโครงการ

2.3 ศึกษาทบทวนกิจกรรมทั้งหมดของโครงการ

2.4 ค้นหาจุดมุ่งหมายและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

2.5 รวบรวมประเด็นและปัญหาต่างๆ ที่น่าจะประเมิน

2.6 กำหนดข้อมูลที่จำเป็นตามประเด็นปัญหาที่กำหนด

2.7 คัดเลือกผู้สังเกต ผู้ตัดสิน และเครื่องมืออย่างเป็นระบบ

2.8 สังเกตข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนำเข้าหรือปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการปฏิบัติ รวมทั้งผลลัพธ์ของโครงการ

2.9 เตรียมการพรรณนาและกรณีศึกษา

2.10 ชี้ประเด็นปัญหาของผู้เกี่ยวข้อง

2.11 เตรียมและนำเสนอรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์อย่างเป็นทางการ

อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ต่างๆ ตามกระบวนการที่กล่าวมาข้างต้นนั้นไม่จำเป็นจะต้องดำเนินการตามลำดับเสมอไป ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยได้มากหรือน้อยตามควรแก่กรณี

1.6 รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin)

สมหวัง พิธิยานุวัศน์ (2553, หน้า 206 - 208) ได้กล่าวว่า มาร์วิน ซี อัลคิน (Marvin C. Alkin) ได้เสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า CSE (Center for the Study of Evaluation Approach) จุดเน้นของการประเมินตามแนวคิดของอัลคิน คือ การประเมินเพื่อการตัดสินใจ อัลคินได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกระบวนการกำหนดขอบเขตของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจการเลือกข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การจัดทำรายงานสรุปให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของโครงการ จากความหมายของการประเมินตามแนวคิดของอัลคินนั้น การประเมินจะประกอบด้วยการจัดหาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจ ดังนั้นในการประเมินจำเป็นจะต้องประเมินในเรื่องต่างๆ 5 ด้าน ดังนี้ (Fitzpatrick, Sanders & Worthen, 2004, p. 92)

1. การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการอธิบายหรือพรรณนาสภาพของระบบเพื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับความคาดหวังที่จะเกิดขึ้น การประเมินระบบจะช่วยให้เราสามารถกำหนดขอบเขต และวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สิ่งที่จะต้องศึกษา ได้แก่ ความต้องการของประชาชน ชุมชนและสังคมที่มีต่อสภาพการณ์ปัจจุบัน สำหรับการประเมินระบบแต่ละส่วนจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการต่างๆ กัน

2. การประเมินการวางแผนโครงการ (Program Planning) เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการตัดสินใจพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของโครงการ นักประเมินต้องหาข้อมูลที่แสดงความคาดหวังที่จะบรรลุเป้าหมาย พร้อมกับประเมินผลที่จะได้รับจากการใช้วิธีการดำเนินงานต่างๆ ด้วย เพื่อให้สามารถเห็นข้อเปรียบเทียบในการหาทางเลือกที่เหมาะสม โดยใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของปัญหา โดยทั่วไปจะใช้การประเมินจากเกณฑ์ภายนอกและจากเกณฑ์ภายใน

3. การประเมินการนำไปใช้เพื่อการดำเนินโครงการ (Program Implementation) เป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบดูว่าการ

ดำเนินโครงการนั้นเป็นไปตามขั้นตอนต่างๆ ที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่วางแผนไว้หรือคาดหวังไว้เพียงใด

4. การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ (Program Improvement) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูลที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และมีผลที่ไม่คาดคิดมาก่อนเกิดขึ้นบ้างหรือไม่ ดังนั้นนักประเมินจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในทุกๆ ด้านของโครงการ ตลอดจนผลกระทบของโครงการที่มีต่อโครงการอื่น เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการต่อไป

5. การประเมินเพื่อการรับรองโครงการ (Program Certification) ขั้นตอนนี้นักประเมินต้องหาข้อมูลข่าวสารรายงานต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อใช้ข้อมูลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของโครงการ และศักยภาพในการสรุปอ้างอิงไปสู่สถานการณ์อื่นๆ หรือนำไปใช้กับโครงการในสถานการณ์อื่นๆ ได้กว้างขวางเพียงใด ในขั้นนี้ข้อมูลที่ได้จากนักประเมินจะทำให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจว่า ควรจะดำเนินกับโครงการในลักษณะใด อาจจะยกเลิก ปรับปรุงใหม่ หรืออาจขยายโครงการต่อไปอีก เป็นต้น

จากแนวคิดหลักตามรูปแบบการประเมินของอัลคินนั้น จะเห็นว่าเป็นการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยมีนักประเมินทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการหาและการเตรียมข้อมูล รวมทั้งสรุปและรายงานให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ทราบเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสม นับว่าเป็นการประเมินที่มีระบบ คือ มีการประเมินการวางแผนโครงการเพื่อช่วยให้ได้วิธีการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีการประเมินการดำเนินโครงการเพื่อหาทางปรับปรุงจากการตรวจสอบ และสุดท้ายคือ การประเมินเพื่อรับรองโครงการ

1.7 รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

สตัฟเฟิลบีม และซินก์ฟิลล์ (Stufflebeam & Shinkfield, 2007, p. 236) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นวิธีการศึกษาหรือสืบค้น หาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมินอย่างเป็นระบบการประเมินจึงเป็นกระบวนการจัดหา นำเสนอสารสนเทศ และนำไปประยุกต์ใช้ในการอธิบายและการตัดสินคุณค่าและคุณประโยชน์ในการตัดสินใจ หาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ สตัฟเฟิลบีมได้พัฒนารูปแบบการประเมินโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์สิ่งที่จะประเมินอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ

ทางเลือกต่างๆ ของผู้บริหาร ที่เรียกว่า รูปแบบการประเมิน CIPP (CIPP Evaluation Model) โดยใช้วิธีการเชิงระบบ การใช้รูปแบบการประเมิน CIPP อย่างถูกต้องและก่อประโยชน์สูงสุด ต้องลงมือประเมินตั้งแต่ก่อนเริ่มงาน ระหว่างดำเนินงาน และการประเมินหลังการสิ้นสุดการดำเนินงานแล้ว

คำย่อ CIPP ย่อมาจากคำว่า Context (บริบทหรือสภาวะแวดล้อม) Input (ปัจจัยนำเข้า) Process (กระบวนการ) และ Product (ผลผลิต) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าแนวคิดการประเมินของสตัฟเฟิลบีมนี้ ได้ยึดหลักของการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) หรือวิธีการเชิงระบบ (Systems Approach)

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 108 - 120) ได้กล่าวถึงลักษณะของการประเมินที่ดีตามรูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีมที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการประเมิน คือ การจัดหาข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ คุณค่าของการประเมินจะมากน้อยเพียงใดจึงขึ้นอยู่กับข้อมูลสารสนเทศที่ได้มานั้นสามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจมากน้อยเพียงใด

2. การประเมินเป็นกระบวนการที่เป็นวัฏจักร กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องที่ครบวงจรของการดำเนินโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ

3. กระบวนการประเมิน ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ 1) การระบุหรือบรรยายข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 3) การจัดเตรียมข้อมูล สารสนเทศให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจนำไปใช้

รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับพัฒนาการของการดำเนินงาน 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

1. การประเมินก่อนเริ่มดำเนินงาน การประเมินในช่วงนี้จะเป็นการประเมินเพื่อวางแผน อันเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานจัดทำสิ่งต่างๆ อาจเป็นโครงการ กิจกรรม หรือหลักสูตร ซึ่งจะทำการประเมินใน 2 ส่วน คือ

1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) การประเมินบริบทเป็นการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดการดำเนินงาน โดยประเมินสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น วิธีการประเมินจะใช้การ

บรรยายและเปรียบเทียบ ปัจจัยนำเข้าที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวัง บริบทของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่คาดหวัง รวมทั้ง วิเคราะห์สาเหตุของความไม่สอดคล้องระหว่างความเป็นจริงและสิ่งที่คาดหวังดังกล่าว

1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงานทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบบริหารจัดการที่วางแผนไว้เพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ วิธีการประเมินใช้การบรรยายและวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงกลยุทธ์และกระบวนการดำเนินงานที่เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

การประเมินในข้อ 1.1 และ 1.2 นำไปสู่การวางแผน ซึ่งควรจะต้องมีการวิเคราะห์ ความเหมาะสมของสิ่งที่จะดำเนินการ โดยพิจารณาความสอดคล้อง ความสมบูรณ์ ประสิทธิภาพ ความเหมาะสมของการบริหาร ผลกระทบ และความเป็นธรรม ความเป็นไปได้ทั้งด้านแผนงาน แผนเงิน และแผนกำลังคน ฯลฯ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 119) ให้แนวคิดว่า การประเมินในช่วงระยะเวลานี้บางครั้ง เรียกว่า “การวิเคราะห์โครงการ” ในขั้นนี้เน้นการพิจารณาใน 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ความเหมาะสมของโครงการที่จะดำเนินการ โดยวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นของโครงการ ศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ ความพร้อมในการบริหารจัดการโครงการ ความพร้อมในการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร โดยเฉพาะความเป็นไปได้ทางการเงิน กำลังคน วัสดุ และการจัดการ 2) การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินโครงการ และ 3) การศึกษาและคาดหวังถึงผลประโยชน์หรือสิ่งที่อาจตามมาจากการดำเนินโครงการนั้นทั้งในระยะเริ่มโครงการและในขณะดำเนินโครงการ

2. การประเมินขณะดำเนินงาน เป็นการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เพื่อศึกษาจุดอ่อนและจุดแข็ง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน สาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนได้ เป็นการจัดหาสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างทันท่วงที การประเมินขั้นตอนนี้จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของสิ่งที่จะดำเนินการ

3. การประเมินหลังสิ้นสุดการดำเนินงาน เป็นการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ของสิ่งที่ประเมินเพื่อจะตอบคำถามให้ได้ว่าการดำเนินงานประสบ

ความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คุ้มค่าหรือไม่เพียงใด การดำเนินงานการประเมินหลังสิ้นสุดการดำเนินงานจะพิจารณาผลลัพธ์ และประเมินผลกระทบของการดำเนินงานทุกๆ ด้าน

การประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPP เป็นที่นิยมใช้แพร่หลายมากที่สุด โดยเฉพาะการประเมินโครงการต่างๆ ทั้งโครงการทั่วไปและโครงการทางการศึกษา รวมทั้งหลักสูตรในระดับต่างๆ เพราะว่าการประเมินให้สารสนเทศที่ครอบคลุม มีการพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมต่างๆ ประกอบด้วย อย่างไรก็ตามบางครั้งมีการนำรูปแบบการประเมินแบบนี้ไปใช้โดยไม่ครบตามขั้นตอน ด้วยการตัดการประเมินบริบทออก ทำให้สารสนเทศที่ได้ลดคุณค่าลงและมีผลต่อการตัดสินใจได้

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินโครงการดังกล่าวข้างต้น พบว่า รูปแบบการประเมินโครงการแต่ละรูปแบบมีแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการนำไปใช้ ที่แตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมกับโครงการที่จะประเมิน สำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้ประเมินได้เลือกใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม ประกอบด้วยการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation)

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model)

แดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า ซิปป์โมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เป็นรูปแบบการประเมินที่มีระบบแบบแผนอย่างชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในการประเมินโครงการต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง สตัฟเฟิลบีมได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นวิธีการศึกษาหรือสืบค้นหาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมินอย่างเป็นระบบ การประเมินจึงเป็นกระบวนการที่จัดหา นำเสนอ สารสนเทศและนำไปประยุกต์ใช้ในการอธิบายและการตัดสิน

คุณค่าและคุณประโยชน์ในการตัดสินใจ หาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ (Stufflebeam & Shinkfield, 2007, p. 326)

นอกจากนี้ สตัฟเฟิลบีม และชินก์ฟิลล์ (Stufflebeam & Shinkfield (2007, pp. 334 - 346) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของความสัมพันธ์หลักของการประเมินแบบซิปป์ คือ คุณค่า (Values) ซึ่งกำหนดจากกลุ่มคนหรือสังคมนั้นๆ ทำให้ผู้ประเมินและผู้รับบริการสามารถที่จะบ่งชี้และเข้าใจถึงคุณค่าที่ใช้เป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับการประเมินในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รูปแบบการประเมินซิปป์ มีคุณค่าเป็นแกนกลางหลักของการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินโครงการ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) ผู้ประเมินต้องมีการตั้งเป้าหมายวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางในการประเมิน เมื่อมีการกำหนดเป้าหมายแล้วก็ต้องมีการวางแผน 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดกับทรัพยากรที่มีอยู่และเป็นทางเลือกที่มีโอกาสที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการมากที่สุดว่ามีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ตรงกับเป้าหมายของโครงการนำมาประกอบการตัดสินใจที่มีคุณภาพ 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นขั้นที่ทำการตรวจสอบโครงการที่ดำเนินการว่ามีการดำเนินตามกระบวนการที่ได้มีการวางแผนไว้หรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงแก้ไขโครงการ และ 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation : P) ที่เกิดขึ้นว่ามีคุณภาพและสามารถพัฒนาสู่ความก้าวหน้าต่อไปได้หรือไม่

1. วิธีการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์

วิธีการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์จะเกี่ยวข้องกับลักษณะของการตัดสินใจซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาช่วยในการตัดสินใจ 4 ลักษณะ คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (Planning Decisions) การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structuring Decisions) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (Implementing Decisions) และการตัดสินใจเกี่ยวกับการทบทวนการดำเนินโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Recycling Decisions) มโนทัศน์เบื้องต้นของรูปแบบ การประเมินซิปป์ ก็คือ ประเภทของการตัดสินใจที่แตกต่างกันจำเป็นต้องใช้สารสนเทศในการตัดสินใจที่แตกต่างกันด้วย ซึ่ง สตัฟเฟิลบีม

ได้จำแนกการตัดสินใจและการประเมินเพื่อการบริหารและการวางแผนไว้ 4 ประเภท ดังนี้ (Fitzpatrick, Sanders & Worthen, 2004, p. 89 ; พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557, หน้า 112 - 114)

1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการวางแผนกำหนดเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังของโครงการ หรือวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ การประเมินบริบทเป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย ปรัชญา เป้าหมาย แรงกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแรงกดดันทางการเมือง ซึ่งในทัศนะของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 169) กล่าวว่าการประเมินบริบทของโครงการเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดโครงการ เป็นการประเมินสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนปัญหา อุปสรรคต่างๆ อันนำไปสู่ทิศทาง วัตถุประสงค์ของโครงการ ในขณะที่ เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 59) กล่าวว่า การประเมินบริบท เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินโครงการใดๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งเพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ วิธีการประเมินทำได้โดยการบรรยายบริบทเปรียบเทียบกับตัวป้อนและผลที่ได้รับจริงๆ กับสิ่งที่คาดหวังไว้โดยการเปรียบเทียบเชิงระบบที่เกิดขึ้นจริง สิ่งที่เป็นไปได้ของความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นจริงกับสิ่งที่คาดหวัง สารสนเทศที่ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ นอกจากนี้ รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 11) กล่าวว่า การประเมินบริบทเป็นการประเมินเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Need) ปัญหา (Problem) คุณสมบัติที่มีค่า (Assets) และโอกาส (Opportunities) ที่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขแวดล้อมหนึ่งที่กำหนดการประเมินบริบท 4 ส่วนนี้มีความสำคัญที่จะนำไปสู่การออกแบบโครงการ เทคนิควิธีการที่ใช้ในการประเมินบริบทควรใช้วิธีการเก็บรวบรวมสารสนเทศอย่างหลากหลายครอบคลุมสมาชิกที่เป็นประชากรเป้าหมาย รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของโครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น

1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการและกลวิธีดำเนินโครงการ เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยนำเข้าต่างๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น เป็นการประเมินเพื่อมุ่งเน้นว่ามีปัจจัยพร้อมมูลที่จะดำเนินการหรือไม่ แผนหรือโครงการที่เสนอเหมาะสม

หรือไม่ ควรปรับปรุงส่วนใด สารสนเทศที่ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อเลือกแผนการจัดโครงการ หรือแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งในทัศนะของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 169) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยหรือทรัพยากร เป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากรทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบการบริหารจัดการเพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในขณะที่ เยาวดี รางชัยกุลวิบูลย์ศรี (2556, หน้า 59) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน นอกจากนี้ รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 12) กล่าวว่า จุดมุ่งเน้นหลักของการประเมินปัจจัยนำเข้าก็เพื่อช่วยจัดลำดับโครงการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็นโดยการศึกษาและตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับแนวทางต่างๆ ที่มีศักยภาพหรือมีความเป็นไปได้มากที่สุด จุดมุ่งเน้นประการที่สองของการประเมินปัจจัยนำเข้าก็เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นทางเลือกต่างๆ และเพราะเหตุใดจึงเลือกแนวทางนั้น ทั้งนี้การประเมินปัจจัยนำเข้าก็เพื่อช่วยผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ต่างๆ ที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายตอบสนองความต้องการจำเป็นให้แก่ผู้รับประโยชน์ ก่อให้เกิดแผนงานที่ปฏิบัติได้จริงและใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการบันทึกและสร้างสำนึกรับผิดรับชอบเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพยากรและวิธีการดำเนินงานในแผนงานนั้นๆ

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้บังเกิดผลสำเร็จ ซึ่งเป็นการประเมินขณะดำเนินงาน หรือประเมินในเชิงความก้าวหน้าเพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหารหรือการดำเนินโครงการ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย ซึ่งในทัศนะของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 169-170) ให้แนวคิดว่า การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อนตลอดจนปัญหา อุปสรรคของการดำเนินโครงการ จึงเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการดำเนินโครงการได้อย่างทันท่วงที สารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้การควบคุม หรือปรับปรุง แก้ไขวิธีการต่างๆ ให้เหมาะสมทันท่วงทีในขณะที่กำลังดำเนินโครงการอยู่ ในขณะที่ เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 59) กล่าวว่า การประเมินกระบวนการเป็น

การประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้นๆ หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่สั่งการเพื่อการพัฒนางานต่างๆ โดยบันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นหลักฐาน นอกจากนี้ รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 13) กล่าวว่า การประเมินกระบวนการเป็นการตรวจสอบการนำแผนงานหรือโครงการไปใช้หรือตรวจสอบการดำเนินงานการใช้แผนงานหรือโครงการ การได้รับสารสนเทศจากการประเมินกระบวนการก็สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุงสิ่งต่างๆ ในโครงการให้สามารถดำเนินการต่อไปและมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินผลหลังจากการดำเนินโครงการสิ้นสุดลง เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ ซึ่งในทัศนะของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 170) กล่าวว่า การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินที่มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลการดำเนินงานคุ้มค่าเพียงใด ประกอบด้วย การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิตเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนการนำเอาความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน อีกส่วนหนึ่งคือผลกระทบ (Impact) สารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่าผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อที่จะตัดสินใจว่าควรจะทำโครงการต่อไป หรือยุติ ล้มเลิก หรือยกฐานะเป็นงานประจำ ในขณะที่ เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 59) กล่าวว่าการประเมินผลผลิต เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ นอกจากนี้ รัตนะ บัวสนธ์ (2556 , หน้า 15) กล่าวว่า วัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลผลิตก็เพื่อสอบวัด ตีความ และตัดสินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ แผนงาน หรือสิ่งแทรกแซง ว่าตอบสนองบรรลุความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ การประเมินผลผลิตควรดำเนินการโดยอาศัยการรวบรวมและวิเคราะห์การตัดสินของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินนั้น เทคนิควิธีการที่ใช้ประเมินผลผลิตต้องใช้

วิธีการอย่างหลากหลายร่วมกันเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาผลลัพธ์ทั้งหมดของสิ่งที่ได้รับการประเมิน รวมทั้งยังช่วยในการตรวจสอบข้ามกันไปมาระหว่างข้อค้นพบที่หลากหลายอีกด้วย

มโนทัศน์สำคัญของรูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) ก็คือจะต้องเป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจตามช่วงระยะเวลาของการบริหารจัดการโครงการ กล่าวคือ การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อมเพื่อการตัดสินใจก่อนจัดทำโครงการ การประเมินปัจจัยนำเข้าเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนดำเนินโครงการ การประเมินกระบวนการเพื่อตัดสินใจปรับปรุงกิจกรรมและวิธีดำเนินโครงการ และเมื่อโครงการสิ้นสุดลงจึงประเมินผลผลิตของโครงการเพื่อตัดสินคุณค่าและอนาคตของโครงการว่าจะดำเนินงานต่อไปหรือยุติโครงการ ดังนั้นในการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) ผู้บริหารหรือผู้ประเมินจึงควรทำการประเมินและใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการหรือสิ่งที่มุ่งประเมินเป็นระยะๆ ตามช่วงระยะเวลาของการบริหารจัดการโครงการ มิใช่ไปประเมินรวบยอดเมื่อโครงการสิ้นสุดลงแล้ว (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557, หน้า 114)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2559, หน้า 233) ได้สรุปความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมิน ประเภทการตัดสินใจ และการนำไปใช้ประโยชน์ตามแบบจำลองที่ใช้ประเมินก่อนเริ่มมีโครงการ ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์โครงการให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยนำเข้าที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงานและขั้นตอนของการดำเนินโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementation Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decision) เช่น การตัดสินใจเพื่อใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิต (Output) ที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ ล้มเลิก หรือขยายโครงการที่จะนำไปใช้ต่อไป

ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมิน วัตถุประสงค์การตัดสินใจ และการนำไปใช้ประโยชน์ตามแบบจำลองที่ใช้ประเมินก่อนเริ่มมีโครงการ ดังแผนภาพที่ 2.1

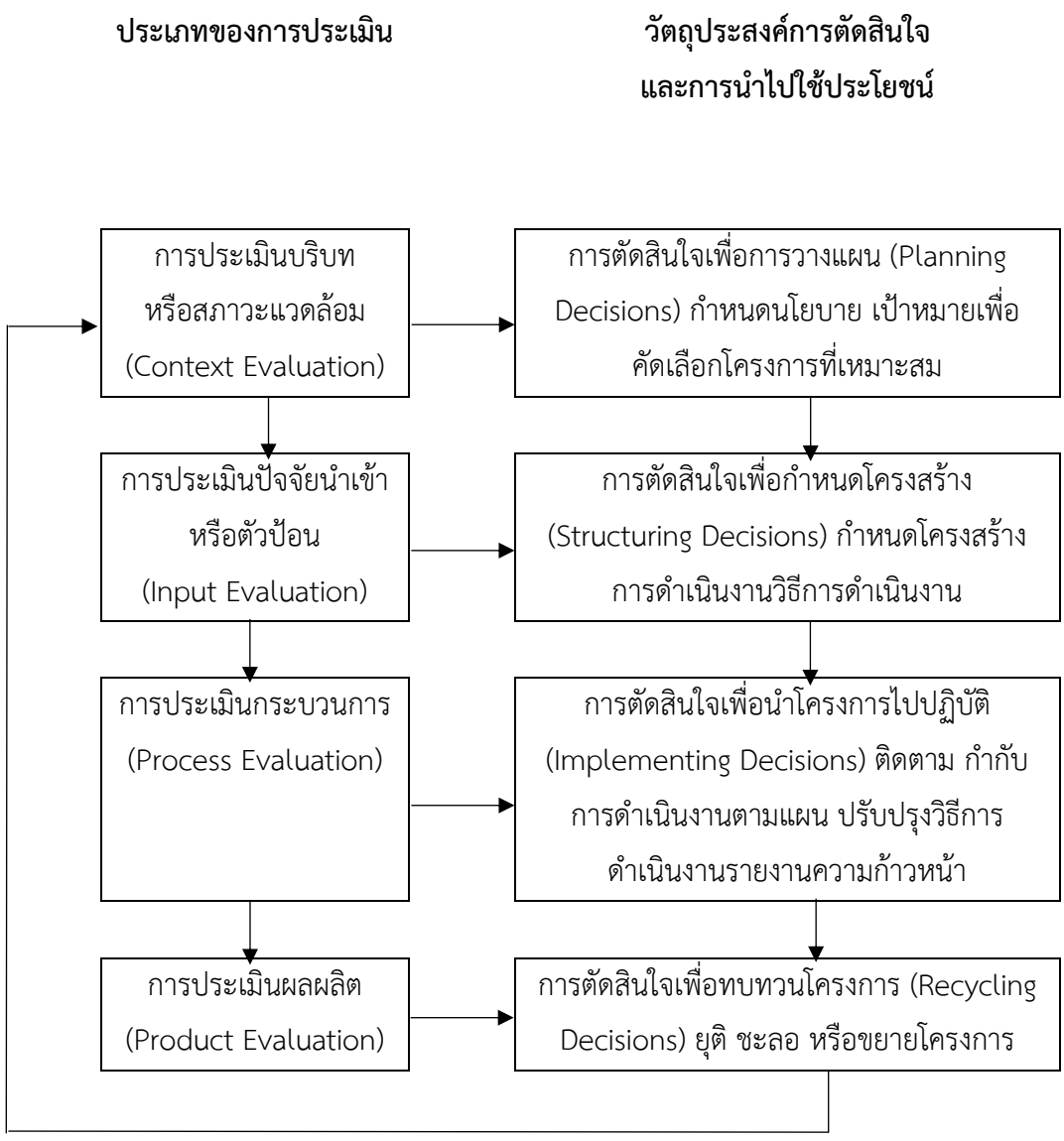

แผนภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ ระหว่างประเภทการประเมิน วัตถุประสงค์การตัดสินใจ และการนำไปใช้ประโยชน์ ที่มา : สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2559, หน้า 233)

จากแผนภาพที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่าการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจแบบซิปป์ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม เป็นการประเมินที่ครอบคลุมตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการจึงเป็นการช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายของสิ่งที่จะประเมิน การดำเนินงาน การกำหนดยุทธวิธี แผนงาน และการปรับเปลี่ยนยุทธวิธี แผนการดำเนินงานให้มีความเหมาะสม รวมทั้งการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน คงขยาย ยุบ หรือเลิกสิ่งที่ประเมิน ดังนั้นการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP อย่างถูกต้อง ย่อมได้รับสารสนเทศเป็นประโยชน์อันจะส่งผลให้การดำเนินงานของโครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 17) ได้สรุปองค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) และความสัมพันธ์กับโครงการ ดังแผนภาพที่ 2.2

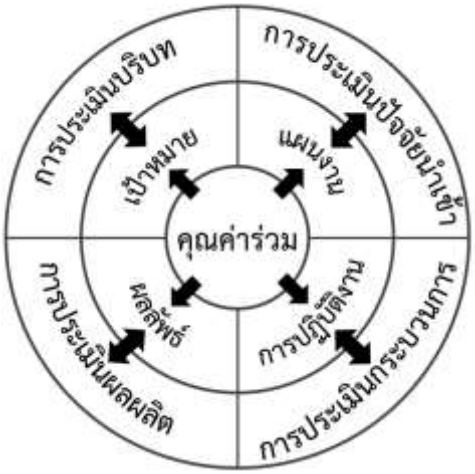

แผนภาพที่ 2.2 องค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมิน CIPP และความสัมพันธ์กับโครงการ
ที่มา : รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 17)

จากภาพที่ 2.2 แสดงให้เห็นวงกลมสำคัญ 3 วง วงในสุดเป็นส่วนที่แสดงถึงคุณค่าร่วมกันของการประเมินในการนำไปใช้ กำหนดส่วนต่างๆ ในวงกลมที่สองซึ่งเป็นส่วนประกอบของโครงการ ได้แก่ เป้าหมาย แผนงานหรือแผนการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหรือการกระทำตามแผนงาน และผลลัพธ์ที่ได้ใน 4 ส่วนประกอบของโครงการก็จะสัมพันธ์กับมิติการประเมินทั้ง 4 ด้านของรูปแบบการประเมิน CIPP ซึ่งเป็นวงกลมนอกสุด นั่นคือ การประเมินเพื่อนำมาใช้กำหนดเป้าหมายของโครงการ ก็คือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า ก็ใช้สำหรับ

จัดทำแผนปฏิบัติงาน แต่การปฏิบัติงานหรือการกระทำตามแผนก็ต้องอาศัยการประเมินกระบวนการ และท้ายที่สุดหากจะประเมินผลลัพธ์ทั้งหมดของโครงการก็ต้องทำการประเมินผลผลิต

สตัฟเฟิลบีม และซินก์ฟิลล์ (Stufflebeam & Shinkfield. 2007, p. 329) ได้อธิบายวิธีการใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของการประเมินกับประเภทของการประเมิน สรุปได้ดังตารางที่ 2.1 และเมื่อพิจารณารูปแบบการประเมินซิปป์จำแนกตามวัตถุประสงค์ วิธีการและความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง สรุปได้ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของการประเมินกับประเภทของการประเมิน

บทบาทของการประเมิน	การประเมินบริบท	การประเมินปัจจัยนำเข้า	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
การประเมินความก้าวหน้าโดยใช้สารสนเทศเพื่อตัดสินใจปรับปรุงและประกันคุณภาพโครงการ	เป็นแนวทางในการตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการและจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายของโครงการ	เป็นแนวทางในการตัดสินใจกำหนดยุทธวิธี วิธีการ และแนวทางการปฏิบัติงานตามโครงการ	เป็นแนวทางในการตัดสินใจปฏิบัติงานโครงการ กำกับและปรับกิจกรรมของโครงการให้มีประสิทธิภาพ	เป็นแนวทางในการตัดสินใจดำเนินโครงการปรับขยายโครงการโดยพิจารณาจากผลลัพธ์และผลข้างเคียงที่เกิดขึ้น
การประเมินผลสรุปรวม โดยใช้สารสนเทศสรุปรวม ตัดสินคุณค่าคุณประโยชน์	เปรียบเทียบวัตถุประสงค์เป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญและตามรายการ	เปรียบเทียบยุทธวิธีที่เลือกการออกแบบและงบประมาณเหตุผลที่เลือกมาจากทางเลือกอื่นๆ	พรรณนากระบวนการปฏิบัติงานและค่าใช้จ่ายรวมทั้งเปรียบเทียบการออกแบบ	เปรียบเทียบผลลัพธ์และผลข้างเคียงกับเป้าหมายที่ต้องการความเป็นไปได้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

บทบาทของการประเมิน	การประเมินบริบท	การประเมินปัจจัยนำเข้า	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
และความสำคัญของโครงการ	ความต้องการ ปัญหา และโอกาส		กระบวนการปฏิบัติและค่าใช้จ่าย	ความสำเร็จและการตัดสินใจในรอบใหม่อีกครั้ง

ที่มา : Stufflebeam & Shinkfield (2007, p. 329)

ตารางที่ 2.2 รูปแบบการประเมินซิปป์ จำแนกตามวัตถุประสงค์ วิธีการ และความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง

การจำแนก	การประเมินบริบท	การประเมินปัจจัยนำเข้า	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
วัตถุประสงค์	1. เพื่อกำหนดบริบทหรือสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง 2. เพื่อระบุประชากรกลุ่มเป้าหมายและประเมินความต้องการจำเป็นและโอกาส 3. เพื่อวินิจฉัยปัญหาที่อยู่เบื้องหลังความต้องการจำเป็นและโอกาสนั้นๆ	เพื่อระบุและประเมินความสามารถของระบบของปัจจัยและยุทธวิธีที่มีอยู่และการออกแบบเพื่อการใช้ยุทธวิธีดังกล่าว	เพื่อระบุหรือพยากรณ์เกี่ยวกับจุดอ่อนในกระบวนการออกแบบดำเนินงานและจัดหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการ/กิจกรรมต่างๆที่ได้ดำเนินงาน	เพื่อเปรียบเทียบผลผลิตกับวัตถุประสงค์และสารสนเทศที่ได้จากบริบทหรือสภาวะแวดล้อมปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการต่างๆ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

การจำแนก	การประเมินบริบท	การประเมินปัจจัยนำเข้า	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
วิธีการ	ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงระบบ การสำรวจ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ การหยั่งเสียงประชามติ สัมภาษณ์ การทดสอบวินิจฉัย และการใช้เทคนิคเดลฟาย	บรรยายและวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีทั้งคนและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ยุทธวิธีแก้ปัญหา การออกแบบกระบวนการที่มีความเป็นไปได้และประหยัด	กำกับปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงาน โดยการหาสารสนเทศที่เฉพาะสำหรับใช้ในการตัดสินใจดำเนินงานและการบรรยายสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการ	1. นิยามและกำหนดเกณฑ์การประเมิน 2. เก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินจากผู้เกี่ยวข้องโดยวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 3. เปรียบเทียบผลการประเมินกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้
ความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง	1. ตัดสินใจเกี่ยวกับบริบทหรือเลือกสภาพการณ์ที่จะทำโครงการ 2. ตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการแก้ปัญหา	เลือกแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในการสนับสนุนโครงการ การเลือกยุทธวิธีการแก้ปัญหาและการออกแบบการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง	ดำเนินโครงการและการตรวจสอบปรับปรุงแบบแผนของโครงการและวิธีการเพื่อการควบคุมกระบวนการให้มีประสิทธิภาพ	1.ตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการว่าจะทำต่อไป จะยกเลิก ปรับปรุง หรือเน้นที่จุดใด 2. นำเสนอผลการประเมินอย่างครอบคลุมชัดเจนทั้งผลทางบวกและผลทางลบ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

การจำแนก	การประเมินบริบท	การประเมินปัจจัยนำเข้า	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
	ตามความต้องการจำเป็น โดยพิจารณาถึงโอกาส ลำดับความสำคัญ งบประมาณ เวลา และทรัพยากรอื่นๆ ที่ต้องใช้ในการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงและจัดหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ			3. เปรียบเทียบผลการประเมินกับวัตถุประสงค์ที่เป็นเป้าหมาย

ที่มา : สตัฟเฟิลบีม และซินก์ฟิลล์ (Stufflebeam & Shinkfield. 2007, p. 335)

สรุปได้ว่า แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของการประเมินกับประเภทของการประเมิน ประกอบด้วย 1) บทบาทของการประเมิน 2) การประเมินบริบท 3) การประเมินปัจจัยนำเข้า 4) การประเมินกระบวนการ และ 5) การประเมินผลผลิต ส่วนรูปแบบการประเมินซิปป์จำแนกตามวัตถุประสงค์ วิธีการ และความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) การจำแนก 2) การประเมินบริบท 3) การประเมินปัจจัยนำเข้า 4) การประเมินกระบวนการ และ 5) การประเมินผลผลิต

2. การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป์เพื่อการประเมินโครงการ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 119) กล่าวว่า การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป์มาใช้ในการประเมินโครงการ นักประเมินหรือผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องดำเนินการประเมินโครงการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ เพื่อนำสารสนเทศที่ได้จากการประเมินเสนอต่อ

ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจหรือนำมาใช้ในการตัดสินใจ ปรับปรุง และพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ประเมินก่อนการดำเนินโครงการ นักประเมินหรือผู้ปฏิบัติงานควรทำการประเมินสภาวะแวดล้อมและปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ของโครงการ ตรวจสอบความเหมาะสม ความสมเหตุสมผลของการวางแผนดำเนินโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการที่จะนำไปปฏิบัติ คุณภาพของโครงการ รวมทั้งตรวจสอบโอกาสที่โครงการนั้นจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ การประเมินเพื่อตัดสินใจ หรือหาข้อมูลสรุปสำหรับการตัดสินใจเลือกโครงการ บางครั้งเรียกว่า “การวิเคราะห์โครงการ” ในขั้นนี้เน้นการพิจารณาในประเด็นหลัก คือ

2.1.1 ความเหมาะสมของโครงการที่จะดำเนินการ โดยวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นของโครงการ ศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ ความพร้อมในการบริหารจัดการโครงการ ความพร้อมในการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร โดยเฉพาะความเป็นไปได้ทางการเงิน กำลังคน วัสดุ และการจัดการ

2.1.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินโครงการที่ศึกษาและคาดหวังถึงผลประโยชน์ หรือสิ่งที่อาจตามมาจากการดำเนินโครงการนั้น ทั้งในระยะเริ่มโครงการและในขณะดำเนินโครงการ

2.2 การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ โดยประเมินขณะที่กำลังดำเนินโครงการ โดยนักประเมินหรือผู้รับผิดชอบโครงการควรประเมินจุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงาน ตรวจสอบว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง มีสาเหตุมาจากอะไร มีวิธีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร แล้วใช้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินสำหรับตัดสินใจดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ทันท่วงที

2.3 การประเมินหลังการดำเนินโครงการ โดยนักประเมินหรือผู้รับผิดชอบโครงการต้องประเมินที่มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด ซึ่งเป็นการตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลการดำเนินงานคุ้มค่าหรือไม่ เกิดผลกระทบอะไรบ้าง สารสนเทศที่ได้จากการประเมินจะ

นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่า ควรดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือปรับปรุงขยาย หรือล้มเลิก โครงการ

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี ที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้ประเมินการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน ที่เห็นความจำเป็นของการจัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ที่กำหนดกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 นโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นโยบายของสถานศึกษา และกิจกรรมที่กำหนดภายใต้โครงการ และความเข้ากันได้หรือความถูกต้องพอเหมาะของวัตถุประสงค์ของโครงการแต่ละข้อ เพื่อทำให้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประสบผลสำเร็จ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมในการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบหรือผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ ทั้งบุคลากรภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งความพร้อมของนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลในชุมชน มีความเหมาะสมของจำนวนผู้ร่วมโครงการ และการเตรียมความพร้อมของบุคลากรก่อนเริ่มโครงการ ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เพื่อดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ว่ามีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ และมีงบประมาณเหมาะสมเพื่อการดำเนินการกิจกรรมภายใต้โครงการ ความพร้อมของอาคาร และสถานที่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อการจัดกิจกรรมของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ

จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และความเหมาะสมเพียงพอ และความสอดคล้องของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับการตรวจสอบการวางแผนการดำเนินงานการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ ผู้เกี่ยวข้อง และการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบในการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการ โดยการประชุมคณะกรรมการเพื่อการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ และการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ การตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน การประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบการสนับสนุนและจูงใจให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานจัดกิจกรรมต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ภายใต้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ การตรวจสอบผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ การประชุมวางแผน ติดตามและประเมินผล ทั้งการประเมินระหว่างดำเนินกิจกรรม การประเมินหลังการจัดกิจกรรม การสรุปและรายงานการจัดกิจกรรม และการตรวจสอบผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม ได้นำผลการประเมินกิจกรรมในโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่ประเมินผลแล้วมาพัฒนาหรือแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น โดยการนำปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข การระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาและการรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ คุณภาพนักเรียนด้านสุขภาพหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป์เพื่อการประเมินโครงการประกอบด้วย 1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

1. ความหมายของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ณัชพร ศุภสมุทร์ (2554, หน้า 23) นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง นักเรียนที่มีสภาพความบกพร่องในลักษณะต่างๆ ไม่ว่าจะทางด้านพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม ภาษา หรือสติปัญญา และไม่สามารถปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้ดังเช่น นักเรียนปกติทั่วไป รวมถึงทางด้านการจัดการศึกษาซึ่งต้องจัดให้มีการเรียนการสอนที่ต่างไปจากนักเรียนปกติ เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของความบกพร่องของนักเรียนและประเภทด้วย

สุชาดา บุปผา (2558, หน้า 12) สรุปเกี่ยวกับความหมายของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้ดังนี้ องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้พยายามจำกัดความหรือให้ความหมายของคำว่า นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับการทำความเข้าใจ ว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะต้องอยู่ในขอบเขตสามประการ คือ

1. ความบกพร่อง (Impairment) หมายถึง มีการสูญเสียหรือมีความผิดปกติของจิตใจ และสรีระหรือโครงสร้างของหน้าที่ของร่างกาย

2. ไร้สมรรถภาพ (Disability) หมายถึง การมีข้อจำกัดใดๆ หรือการขาดความสามารถอันเป็นผลมาจากความบกพร่องจนไม่สามารถกระทำกิจกรรมในลักษณะหรือภายในขอบเขตที่ถือว่าปกติสำหรับมนุษย์ได้

3. ความเสียเปรียบ (Handicap) หมายถึง การมีความจำกัดหรืออุปสรรคกีดกั้นอันเนื่องมาจากความบกพร่องและการไร้สมรรถภาพที่จำกัดหรือขัดขวาง จนทำให้บุคคลไม่สามารถบรรลุการกระทำตามปกติของเขาได้สำเร็จ

ตถาตา สมพงษ์ (2560, หน้า 25) ได้สรุปความหมายของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังนี้ นักเรียนที่มีลักษณะทางด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ที่เบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ปกติ อาจถึงขั้นต้องการการบริการเป็นพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ให้ดีที่สุด

ศรีสกุล มีระหันนอก (2561, หน้า 34) ได้สรุปนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่ง จนอาจไม่สามารถกระทำการใดๆ ก็ตามได้เป็นปกติทั่วไป จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ ในทุกด้านที่จำเป็นกับการดำรงชีวิต โดยต้องปราศจากการปิดกั้นหรือขัดขวางจากปัจจัยอื่นๆ และโดยเฉพาะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างเต็มที่ ซึ่งต้องมีการปรับปรุงทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการสอน และการประเมินผล เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หมายถึง นักเรียนที่ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมือนคนปกติทั่วไป หรือสังคมทั่วไป มีสภาพความบกพร่อง

ในลักษณะต่างๆ ที่ไม่เหมือนนักเรียนทั่วไป ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ภาษาและสติปัญญา มีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตประจำวัน

2. ประเภทของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

สุชาดา บุปผา (2558, หน้า 21) ได้ศึกษาการจัดแบ่งประเภท ที่มีความต้องการพิเศษที่มักจะทำเพื่อเป็นการจัดให้สอดคล้องกับการจัดบริการและให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสม โดยอ้างอิงจากองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ดังนี้

1. แบ่งตามความบกพร่อง (Classification of Impairment) ได้แก่

1.1 บกพร่องทางสติปัญญาหรือความทรงจำ (Intelligence or Memory Impairment)

1.2 บกพร่องทางจิตอื่นๆ (Other Psychological Impairment)

1.3 บกพร่องทางภาษาหรือการสื่อความหมาย (Language or Communication Impairment)

1.4 บกพร่องทางการได้ยิน (Aural Impairment)

1.5 บกพร่องทางการมองเห็น (Ocular Impairment)

1.6 บกพร่องทางอวัยวะภายใน (Visceral Impairment)

1.7 บกพร่องทางโครงกระดูก (Skeletal Impairment)

1.8 บกพร่องทางประสาทสัมผัส (Sensory Impairment)

1.9 อื่นๆ

2. แบ่งตามการไร้ความสามารถ (Classification of Disabilities)

2.1 ไร้ความสามารถทางอุปนิสัย (Behavior Disabilities)

2.2 ไร้ความสามารถทางการสื่อความหมาย (Communication Disabilities)

2.3 ไร้ความสามารถทางการดูแลตนเอง (Personal Disabilities)

2.4 ไร้ความสามารถทางการเคลื่อนไหว (Locomotor Disabilities)

2.5 ไร้ความสามารถทางความคล่องแคล่วของอวัยวะ (Dexterity Disabilities)

2.6 ไร้ความสามารถทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Disabilities)

2.7 ไร้ความสามารถในบางสถาณการณ์ (Situational Disabilities)

3. แบ่งตามการเสียเปรียบ (Classification of Handicap)

3.1 เสียงเปรียบทางความสำนึก (Orientation Handicap)

3.2 เสียเปรียบทางกายไม่เป็นอิสระต้องพึ่งผู้อื่น (Physical Independence Handicap)

3.3 เสียเปรียบทางการเคลื่อนไหว (Mobility Handicap)

3.4 เสียเปรียบทางด้านกิจกรรม (Occupation Handicap)

3.5 เสียเปรียบทางด้านสังคม (Social Integration Handicap)

3.6 เสียเปรียบทางสภาพเศรษฐกิจ (Economic Self-Sufficiency Handicap)

สำนักตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่4 (2558, หน้า 12) ได้กำหนดประเภทของนักเรียนที่มีความพิเศษไว้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น
2. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ
5. นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

3. ลักษณะของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีความต้องพิเศษไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 8) ได้กำหนดลักษณะของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทั้ง 9 ประเภท ดังนี้

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นจนไม่สามารถรับการศึกษาได้โดยการเห็นหรือใช้สายตาได้ตามปกติ แต่สามารถศึกษาเล่าเรียนได้โดยวิธีการต่างไปจากคนที่มองเห็นปกติแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ คนตาบอดและคนตาบอดบางส่วน หรือคนที่มีการเห็นเลือนราง

2. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับน้อยไปถึงระดับรุนแรง จนไม่สามารถฟังเสียงได้เหมือนคนปกติซึ่งอาจจะเป็นหูตึง หรือหูหนวกก็ได้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ คนหูหนวก และคนหูตึง

3. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง บุคคลที่มีพัฒนาการล่าช้ากว่าคนปกติทั่วไปทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ภาษา มีสติปัญญาต่ำกว่าบุคคลปกติ และความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ปกติอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า เช่น ทักษะการสื่อความหมาย การดูแลตนเอง

4. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หมายถึง บุคลคลที่มีอวัยวะไม่สมส่วนหรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ เป็นอุปสรรคในการควบคุมการทรงตัวได้ยากหรือไม่ได้เลย มีการเคลื่อนไหวของแขนขาไม่สัมพันธ์กัน

5. บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการรับรู้หรือทางการเรียนรู้ที่มีความผิดปกติอย่างเดียวหรือหลายอย่างทำให้เกิดปัญหาทางการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน การสะกด การคำนวณ การใช้เหตุผล การรวบรวมความคิด

6. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด

7. บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์ หมายถึง บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบุคคลทั่วไปอาจมีลักษณะของนักเรียนที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ ก้าวร้าว ก่อกวน

8. บุคคลออทิสติก

บุคคลออทิสติก หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องพัฒนาการด้านสังคม ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากการทำงาน ในบางส่วนของสมองที่ผิดปกติไป

9. บุคคลพิการซ้อน

บุคคลพิการซ้อน หมายถึง บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภท

สุชาดา บุปผา (2558, หน้า 23) ได้แบ่งกลุ่มลักษณะนักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านความสามารถออกได้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาหรือเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อเทียบกับนักเรียนในระดับอายุเดียวกัน มี 2 กลุ่มคือ

1.1 นักเรียนเรียนช้า หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนล่าช้ากว่านักเรียนปกติ จัดเป็นพวกขาดทักษะในการเรียนรู้ หรือมีความบกพร่องทางสติปัญญาเพียงเล็กน้อยจะมีระดับสติปัญญา (IQ) ประมาณ 71-90

1.2 นักเรียนปัญญาอ่อน หมายถึง นักเรียนที่มีภาวะพัฒนาการของจิตใจหยุดชะงักหรือเจริญเติบโตไม่เต็มที่ ซึ่งแสดงลักษณะเฉพาะคือ มีระดับสติปัญญาต่ำมีความสามารถในการเรียนมีพัฒนาการล่าช้า ไม่เหมาะสมกับวัย

2. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง ผู้ที่มีความบกพร่องหรือสูญเสียการได้ยิน เป็นเหตุให้การรับฟังเสียงต่างๆ ได้ไม่ชัดเจน มี 2 ประเภทคือ

2.1 นักเรียนหูตึง หมายถึง ผู้ที่สูญเสียการได้ยิน ขณะที่ทำให้มีความยากลำบากจนไม่สามารถเข้าใจ คำพูดและการสนทนา

2.2 นักเรียนหูหนวก หมายถึง นักเรียนที่สูญเสียการได้ยินมากถึงขนาดที่ทำให้หมดโอกาสที่จะเข้าใจภาษาพูดจากกการได้ยินด้วยหูเพียงอย่างเดียว ถ้าวัดระดับการได้ยินแล้วจะมีการได้ยินตั้งแต่ 91 เดซิเบลขึ้นไป

3. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ หมายถึง ผู้ที่มีอวัยวะไม่สมส่วน อวัยวะส่วนได้ส่วนที่หายไป กระดูกกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรง หรือ

เฉียบพลัน มีความพิการทางระบบประสาทสมอง มีความลำบากในการเคลื่อนไหว จนเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาเล่าเรียน และทำกิจกรรมอื่นๆ

4. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา สามารถจำแนกได้ดังนี้

4.1 ความผิดปกติด้านการออกเสียง

4.2 ความผิดปกติด้านจังหวะของการพูด

4.3 ความผิดปกติด้านเสียง

4.4 ความผิดปกติทางการพูดและภาษาอันเนื่องมาจากพญาธิสภาพที่สมองโดยทั่วไป เรียกว่า Dysphasia หรือ Aphasia

5. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์ หมายถึง ผู้ที่มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติไม่ได้ หรือ ผู้ที่ควบคุมพฤติกรรมบางอย่างของตนเองไม่ได้ ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น ย่อมไม่เป็นที่ยอมรับและพอใจของมาตรฐานความประพฤติปฏิบัติของสังคมทำให้ไม่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเรียบร้อย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 15) ได้แบ่งลักษณะของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไว้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท

2. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระรับหูตึงน้อยถึงระดับหูหนวก

3. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง คนที่มีพัฒนาการช้ากว่าคนปกติทั่วไป เมื่อวัดระดับสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน มีสติปัญญาต่ำกว่าบุคคลปกติ และความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางสังคม ทักษะการดูแลตัวเอง ทักษะการเรียนในชีวิตประจำวัน

4. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ หมายถึงคนที่มีอวัยวะไม่สมส่วน อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนขาดหายไป กระดูกและกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรง มีความพิการของระบบประสาท มีความลำบากในการเคลื่อนไหวซึ่งเป็นอุปสรรคต่อ

การศึกษาในสภาพปกติ ทั้งนี้ไม่รวมคนที่มีความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ได้แก่ ตาบอด หูหนวก

5. บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง คนที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับความเข้าใจ หรือการใช้ภาษา ซึ่งจะมีผลทำให้มีปัญหาในการฟัง การพูด การคิด การอ่าน การเขียน การสะกดหรือการคิดคำนวณ รวมทั้งสภาพความบกพร่องในการรับรู้ สมองได้รับบาดเจ็บ การปฏิบัติงานของสมองสูญเสียไป

6. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา หมายถึง คนที่มีความบกพร่องในเรื่องการออกเสียงพูดที่ไม่ใช่สาเหตุของการสูญเสียการได้ยิน เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือคนที่มีความบกพร่องในเรื่องของความเข้าใจ และหรือการใช้ภาษาพูด การเขียน และหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบของภาษาเนื้อหาของภาษา และหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ หมายถึง คนที่แสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากนักเรียนปกติทั่วไป และพฤติกรรมเบี่ยงเบนนี้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและผู้อื่น เป็นผลมาจากความขัดแย้งของนักเรียนกับสภาพแวดล้อม หรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนซึ่งทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ ขาดสัมพันธภาพกับเพื่อนหรือผู้เกี่ยวข้อง มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนในวัยเดียวกัน มีความเก็บกดทางอารมณ์โดยแสดงออกทางร่างกาย ซึ่งบางคนมีความบกพร่องที่เป็นปัญหาอย่างมาก และปัญหาพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคม

8. บุคคลออทิสติก หมายถึง คนที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรมอารมณ์ และจินตนาการซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานของสมองบางส่วนที่ผิดปกติไป

9. บุคคลพิการซ้อน หมายถึง คนที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน เช่น คนปัญญาอ่อนที่สูญเสียการได้ยิน เป็นต้น

4. การจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ณัชพร นกสกุล (2554, หน้า 32) ได้กล่าวถึงหลักการสอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไว้ดังนี้

1. ระดับก่อนวัยเรียน เน้นความพร้อมของนักเรียนทั้งในด้านความคิด ความจำ ร่างกาย อารมณ์ และสังคมของนักเรียน ความพร้อมของนักเรียนเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนในระดับประถมศึกษา การพัฒนาทักษะของนักเรียนในระดับนี้ควรเน้นทักษะที่จะจำเป็นที่จะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน

2. ระดับประถมศึกษา เน้นเกี่ยวกับการอ่าน คณิตศาสตร์ ภาษา ส่วนวิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษานั้น มีความสำคัญรองลงไปในหลักสูตรแตกต่างไปจากหลักสูตรสำหรับนักเรียนปกติ ตลอดจนเอกสารการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของนักเรียน ส่วนเนื้อหาวิชาดนตรี และศิลปะ ควรจัดให้เหมาะสมกับนักเรียน

3. ระดับมัธยมศึกษา เน้นความต้องการและความสามารถของนักเรียนเป็นสำคัญ หากนักเรียนมีความสามารถในการเรียน นักเรียนควรได้รับการส่งเสริมให้เรียนวิชาที่เหมาะสม หากนักเรียนไม่มีความพร้อม ควรให้นักเรียนเรียนในด้านทักษะชีวิตและอาชีพ และฝึกทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เพื่อเตรียมนักเรียนให้สามารถดำรงชีพในสังคมได้

ณัชพร ศุภสมุทร์ (2554, หน้า 21) ได้สรุป หลักการสอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไว้ว่า การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีวิธีการสอนที่แตกต่างไปจากการสอนปกติ เพื่อสนองความต้องการพิเศษของนักเรียนกลุ่มนี้โดยมีหลักการสอนดังนี้

1. ครูต้องคำนึงถึงความพร้อมในการเรียนของนักเรียน

2. สอนตามความสามารถ และความต้องการของนักเรียนแต่ละคน

3. สอนตามระดับสติปัญญา เพราะนักเรียนมีระดับสติปัญญาต่ำกว่านักเรียนทั่วไปที่มีอายุเท่ากัน

4. ยอมรับความสามารถ และพยายามส่งเสริมความสามารถของนักเรียน

5. พยายามฝึกนักเรียนให้ช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี (2559, หน้า 3) การสอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจำเป็นต้องมีวิธีสอนที่แตกต่างไปจากนักเรียนปกติ เพื่อสนองความต้องการพิเศษของนักเรียนเหล่านี้ ซึ่งมีหลักการสอน ดังนี้

1. ครูต้องคำนึงถึงความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพราะนักเรียนจะเรียนรู้ได้ช้ากว่านักเรียนปกติ ก่อนทำการสอนสิ่งใดครูจะต้องเตรียมความพร้อมก่อนนานๆ เมื่อนักเรียนมีความพร้อมแล้วครูจึงทำการสอนวิชานั้นๆ

2. สอนตามความสามารถและความต้องการของนักเรียนแต่ละคน โดยจัดสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและลักษณะของนักเรียนคนนั้น

3. สอนตามระดับสติปัญญา เพราะนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีระดับสติปัญญาต่ำกว่านักเรียนทั่วไปที่มีอายุเท่ากัน

4. สอนตามการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) โดยการแบ่งงาน เป็นขั้นตอนย่อยๆ หลายๆ ขั้นเรียงตามลำดับจากง่ายไปหายาก เพื่อไม่ให้นักเรียนสับสน ให้นักเรียนประสบความสำเร็จในงานซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่นักเรียน

5. ใช้หลักการสอนแบบ 3R'S คือ Repetition คือ การสอนซ้ำและใช้เวลาสอนมากกว่านักเรียนปกติใช้วิธีสอนหลายๆ วิธีในเนื้อหาเดิม Relaxation คือ การสอนแบบไม่ตึงเครียด ไม่สอนเนื้อหาวิชาเดียวนานเกิน 15 นาที ควรเปลี่ยนกิจกรรมการสอนวิชาการเป็นการเล่น ร้องเพลง ดนตรี เล่านิทาน หรือให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และ Routine คือ การสอนให้เป็นกิจวัตรประจำวัน เป็นกิจกรรมที่ต้องทำสม่ำเสมอในแต่ละวัน

สรุปได้ว่า หลักการสอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีวิธีการสอนต่างไปจากการสอนปกติ โดยต้องปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียน สอนตามความพร้อมและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ควรสอนแบบ 3R'S คือ Repetition คือ การสอนซ้ำและใช้เวลาสอนมากกว่านักเรียนปกติใช้วิธีสอนหลายๆ วิธีในเนื้อหาเดิม Relaxation คือ การสอนแบบไม่ตึงเครียด ไม่สอนเนื้อหาวิชาเดียวนานเกิน 15 นาที ควรเปลี่ยนกิจกรรมการสอนวิชาการเป็นการเล่น ร้องเพลง ดนตรี เล่านิทาน หรือให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และ Routine คือ การสอนให้เป็นกิจวัตรประจำวัน เป็นกิจกรรมที่ต้องทำสม่ำเสมอในแต่ละวัน

แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 2) ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อมุ่งพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยใช้คุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม อีกทั้งยังเสริมสร้างให้นักเรียนมีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

1. ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม

คำว่า คุณธรรมและจริยธรรม มีความหมายใกล้เคียงกันมากจึงมักจะมีผู้ใช้คำสองคำนี้ควบคู่กันเป็นคุณธรรมจริยธรรม แต่คำสองคำนี้มีความหมายที่แตกต่างกัน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายคุณธรรมและจริยธรรม ดังนี้

ธีรธร สุธีธร (2559, หน้า 14 - 15) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่จะประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม คุณธรรม คือ ความดีงามในจิตใจที่ทำให้บุคคล ประพฤติดี ผู้มีคุณธรรมเป็นผู้มีความเคยชินในการประพฤติดีด้วยความรู้สึกในทางดีงาม คุณธรรมเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับกิเลสซึ่งเป็นความไม่ดีในจิตใจ ผู้มีคุณธรรมจึงเป็นผู้ที่ไม่มากด้วยกิเลส ซึ่งจะได้รับการยกยองว่าเป็นคนดี

อุษณีษ์ ธีระพัชรรังสี (2559, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง คุณความดีที่บุคคลหนึ่งแสดงออกที่ทำให้บุคคลนั้นมีลักษณะนิสัยที่เป็นที่ยอมรับของสังคม อันเป็นผลเนื่องมาจากการฝึกฝนตนเองให้มั่นคงในการประพฤติที่ก่อให้เกิดการกระทำที่เป็นประโยชน์และความดีที่แท้จริงต่อสังคม

ปรีดา พลวงษาธนกุล (2561, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ถูกต้องดีงามทั้งกายและวาจา สมควรที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติเพื่อให้ตนเองและคนในสังคมรอบข้างมีความสุข สงบเยือกเย็น คุณธรรมเป็นเรื่องของการฝึกฝนนิสัยที่ดีโดยกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย ผู้มีความประพฤติดีงามอย่างแท้จริงจะต้องมีความรู้สึกในด้านดีตลอดเวลา

ปพิชญา จีนอิ่ม (2561, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง คุณงามความดีภายในจิตใจของมนุษย์ที่ยึดถือมาประพฤติปฏิบัติ ก่อให้เกิดความสงบสุข เรียบร้อยแก่ตนเองและสังคม โดยต้องอาศัยระยะเวลาในการบ่มเพาะให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล

พระมหาวชิระ ไผ่โสภา (2562, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่ามีประโยชน์ เป็นลักษณะของความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ เป็นสภาพคุณงามความดีที่สั่งสมอยู่ในจิตใจของมนุษย์เป็นเวลายาวนาน เป็นตัวกระตุ้นให้มีการประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบที่ดีงาม คุณธรรมเป็นสิ่งที่ดีงามทางจิตใจ เป็นคุณค่าของชีวิตในการบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือเกื้อกูลแก่เพื่อนมนุษย์ ให้เกิดความรักสามัคคี ความอบอุ่นมั่นคงในชีวิต ดังนั้น คุณธรรมจึงเป็นบ่อเกิดของจริยธรรม

สรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีเป็นลักษณะของความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ ของมนุษย์ที่ยึดถือมาประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้ตนเองและคนในสังคมรอบข้างมีความสุข สงบเยือกเย็น ผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์การศึกษา การฝึกอบรม และเป็นรากฐานของจริยธรรม

เกษม วัฒนชัย (2559, หน้า 26) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ หรือศีลธรรมนั่นเอง หมายถึง คำพูดและการกระทำ

ธีรธร สุธีธร (2559, หน้า 14 - 15) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาให้ปรากฏชัดเจน และเป็นที่ดีงาม สมควรปฏิบัติแก่บุคคลโดยทั่วไป

อุษณีษ์ ธีระพัชรรังสี (2559, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง หลักธรรมที่บุคคลควรประพฤติปฏิบัติ ซึ่งเกิดจากความรู้ ทัศนคติ และเหตุผลในการเลือกปฏิบัติและแสดงออกมาทางพฤติกรรมว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควร โดยมีค่านิยมทางศีลธรรมและคุณธรรมที่สังคมยอมรับเป็นปทัสถานในการวัดเมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา

สาธร ใจตรง (2560, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่กระทำทั้งทางกาย ทางวาจา ให้บรรลุตามหลักคุณธรรมที่บุคคลนั้นยึดถือเพื่อความสงบสุข เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคม เป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ยกย่องให้การยอมรับ

ปพิชญา จีนอิ่ม (2561, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ การกระทำหรือการแสดงออกที่สะท้อนเป็นรูปธรรมผ่านการพิจารณาจากคุณค่า ความดีงามภายในจิตใจของบุคคลนั้น

สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ การกระทำหรือการแสดงออกทั้งทางกาย ทางวาจา ให้บรรลุตามหลักคุณธรรมที่บุคคลนั้นยึดถือเพื่อความสงบสุข เป็นพฤติกรรมที่ดีงาม สมควรปฏิบัติแก่บุคคลโดยทั่วไปเกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคม

จากความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม จึงสามารถสรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง คุณงานความดีและความถูกต้องในการแสดงออกทั้งกาย วาจา และใจของแต่ละบุคคลซึ่งยึดมั่นไว้เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย จนทำให้บุคคลนั้นมีความประพฤติและปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงาม เหมาะสม และเป็นที่นิยมชมชอบหรือยอมรับจากสังคมเพื่อความสันติสุขของตนเองและสังคม

2. ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมไว้ ดังนี้

จรวยพร ธรณินทร์ (2552, หน้า 29) กล่าวว่า การสร้างคุณธรรมให้เกิดแก่คนไทยในภาพรวมนั้นถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งมีวิธีการมากมายที่จะไปให้ถึงเป้าหมายได้ โดยใช้แนวทางหลัก 4 ประการ ได้แก่ 1) การสร้างสังคมสมานฉันท์ ให้ทุกคนสามารถทำงานร่วมกันได้ 2) อยู่อย่างสันติวิธี มีความสุขและเอื้ออาทร 3) ปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย เคารพสิทธิ ซึ่งกันและกัน และ 4) ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ไชยพร เรืองแหล้ (2556, หน้า 17) กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคน คุณธรรมเป็นเรื่องนามธรรมเกี่ยวกับคนดีที่อยู่ภายในจิตใจ คุณธรรมเป็นพฤติกรรมหรือลักษณะการแสดงออกของคนเราจากภายใน เป็นสิ่งดีที่แสดงออกทางกาย วาจา หรือจิตใจทั้งคุณธรรมจริยธรรม เป็นคำที่มีความเกี่ยวข้องกันในด้านคุณงามความดี กล่าวคือ จริยธรรม คือ ความประพฤติที่ถูกต้องดีงามทั้งกายและวาจา สมควรที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติเพื่อให้ตนเองและคนในสังคมรอบข้างมีความสงบสุข สงบ เยือกเย็น จริยธรรมเป็นเรื่องของการฝึกนิสัยที่ดี โดยกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย ผู้มีความประพฤติดีงามอย่างแท้จริง

จะต้องเป็นผู้มีความรู้สึกในด้านดีอยู่จนเป็นนิสัย ความประฤติดีงามอย่างแท้จริงจะต้องเป็นผู้มีความรู้สึกในด้านดีอยู่ตลอดเวลา คือมีคุณธรรมอยู่ในจิตใจ

พระมหามงคล สามารถ (2558, หน้า 12 - 13) กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนในการดำรงชีวิตและการทำงาน ซึ่งอาจสรุปความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมได้ คือ ช่วยให้คนเรามีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา สร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในชาติ โดยจะเป็นตัวกำหนดการประพฤติปฏิบัติของบุคคลให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าถูกต้อง ช่วยให้ชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่นและสงบ ไม่พบอุปสรรค ซึ่งทำให้มนุษย์นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ร่ำเรียนมาสร้างสรรค์แต่สิ่งดีมีคุณค่า และช่วยควบคุมความเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เติบโตไปพร้อมๆ กัน

ธีรธร สุธีธร (2559, หน้า 17) กล่าวว่า ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมเป็นค่านิยมที่เหมาะสม ส่งผลสู่การนำไปปฏิบัติที่ถูกต้อง ตลอดจนทำให้เกิดความสุขความพอใจให้กับตนเองและทำให้เกิดสันติสุขต่อสังคม ซึ่งคุณธรรมสามารถที่จะปลูกฝังกันได้ เมื่อบุคคลเกิดคุณธรรมอย่างหนึ่งก็จะส่งผลให้เกิดคุณธรรมด้านอื่นๆ ตามมา

พระมหาสุระนิตย์ สุรกฺโข (ไชยวงษา) (2561, หน้า 37) กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะคุณธรรมจริยธรรมเป็นเครื่องสร้างความมั่นคงทางจิตใจ สร้างระเบียบวินัยให้แก่คนในชาติ สร้างความเจริญทางจิตใจให้แก่มนุษย์ให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเข้าใจกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น คุณธรรมจริยธรรมนี้เมื่อให้เจริญงอกงามย่อมเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้งอกงามยิ่งขึ้นไป

สรุปได้ว่า คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นค่านิยมพื้นฐานสำหรับการยึดถือและประพฤติปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันของสังคม เป็นเครื่องมือสร้างความมั่นคงทางจิตใจ สร้างระเบียบวินัยให้แก่คนในชาติ สร้างความเจริญทางจิตใจให้แก่มนุษย์ให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเข้าใจกัน จึงเป็นปัจจัยสำคัญของความมั่นคงผาสุกของสังคมและประเทศชาติ หากคนในสังคมขาดคุณธรรมจริยธรรมแล้ว ย่อมจะส่งผลเสียหายแก่สังคม และทำให้เกิดสันติสุขต่อสังคมและประเทศชาติ

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์

เพียเจต์ (Piaget) เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการปรับตัวและการสร้างสมดุลระหว่างสติปัญญากับสภาวะแวดล้อมที่จะทำให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ พัฒนาการของมนุษย์มีความต่อเนื่องและเจริญขึ้นตามวุฒิภาวะ และพัฒนาการของมนุษย์ย่อมขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของของบุคคลนั้น เพียเจต์ ได้แบ่งขั้นตอนของพัฒนาการทางสติปัญญาออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้ (ดุจเดือน พันธุมนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง, 2547, หน้า 45 - 49)

1. ขั้นรับรู้จากประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Operation)

2. ขั้นเริ่มคิดด้วยปัญญา (Pre-Operational Thinking)

3. ขั้นคิดด้วยรูปธรรม (Concrete Operational Thinking)

4. ขั้นคิดตามแบบแผนของตรรกวิทยา (Formal Prepositional Thinking or Formal Operational Thinking)

จากพัฒนาการทางสติปัญญาทั้ง 4 ขั้นนี้ เพียเจต์ (Piaget) ได้นำมาเป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งขั้นพัฒนาจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับพัฒนาทางสติปัญญา

1. ขั้นรับรู้จากประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Operation) อายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ

2. ขั้นเริ่มคิดด้วยปัญญา (Pre-operational Thinking) และขั้นเริ่มคิดด้วยรูปธรรม (Early Concrete Operational Thinking) อายุประมาณ 2 - 7 ปี

3. ขั้นคิดค้นด้วยรูปธรรมในช่วงปลาย (Late Concrete Operational Thinking) อายุ 7 - 11 ปี ถึงขั้นคิดตามแบบแผนของตรรกวิทยา (Formal Operational Thinking) อายุตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป ถึง 15 ปี

ระดับพัฒนาทางจริยธรรม

1. ขั้นก่อนจริยธรรม เป็นขั้นที่ยังไม่มีความสามารถรับรู้สิ่งแวดล้อมได้อย่างละเอียด มีแต่ความต้องการทางร่างกาย

2. ขั้นยึดคำสั่ง ในขั้นนี้เด็กจะรับรู้สภาพสิ่งแวดล้อมและบทบาทของตนเองต่อผู้อื่น รู้จักเกรงกลัวผู้ใหญ่ เห็นว่าคำสั่งหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตาม

3. ขั้นยึดหลักแห่งตน เด็กสามารถใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลประกอบการตัดสินใจและตั้งเกณฑ์ที่เป็นตัวของตัวเอง

ผลจากการวิจัยในระยะต่อมา เพียเจต์ (Piaget) ได้ตั้งเกณฑ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไว้ 6 เกณฑ์ คือ

3.1 การตัดสินจากเจตนาการกระทำ (Intentional in Judgment) เด็กเล็กจะตัดสินการกระทำจากปริมาณสิ่งของ ส่วนเด็กโตจะตัดสินจากเจตนาของการกระทำ

3.2 การตัดสินเกี่ยวโยงกับความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relativism in Judgment) เด็กเล็กจะตัดสินการกระทำโดยยึดความเชื่อ ความเห็นของผู้ใหญ่ว่าดี ส่วนเด็กโตจะยึดเหตุผลและสถานการณ์ประกอบการตัดสิน

3.3 ความเห็นอิสระจากการลงโทษ (Independent of Sanction) เด็กเล็กจะตัดสินว่าการกระทำใดดี การกระทำใดไม่ดีจากการถูกทำโทษ แต่เด็กโตจะตัดสินการกระทำใดไม่ดีเพราะสิ่งนั้นไปขัดกับเกณฑ์และเกิดอันตรายต่อบุคคลอื่น

3.4 ใช้วิธีการแก้แค้น (Use of Reciprocity) วิธีนี้เด็กเล็กใช้น้อยกว่าเด็กโต

3.5 การลงโทษเพื่อตัดสินนิสัย (Use of Punishment as Restitution and Reform) เด็กเล็กจะสนับสนุนการลงโทษอย่างหนักเพื่อแก้นิสัย แต่เด็กโตไม่ค่อยเห็นด้วย

3.6 หลักธรรมชาติของความโหดร้าย (Nationalist of Misfortune) เด็กเล็กจะถือว่าการกระทำผิดจะต้องได้รับการลงโทษจากพระเจ้า

สรุปได้ว่า ตามแนวคิดของเพียเจต์ (Piaget) เด็กเล็กจะมองกฎเกณฑ์ว่าเป็นสิ่งจริงจัง เปลี่ยนแปลงไม่ได้ (Absolute) และมาจากอำนาจภายนอก (External) หมายความว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กเล็กจะอยู่ในลักษณะผิดว่ากันไปตามสิ่งที่สังเกตเห็นได้ โดยมิได้คำนึงถึงเจตนาของผู้กระทำ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการใช้ภาษาและความคิดของเด็กมีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) ทำให้ไม่สามารถมองเห็นหลายๆ สิ่งได้ ในเวลาเดียวกัน เมื่อเด็กโตขึ้นอายุประมาณ 11 - 12 ปี พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยนี้จะมีการเชื่อมโยงหาเหตุผล เด็กจะคำนึงถึงเจตนาของผู้ทำมากกว่าสิ่งที่สังเกตได้เฉพาะหน้า

3.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก

โคลเบิร์ก (Kohlberg, 1976, pp. 4 -5) กล่าวว่า จริยธรรมมีพื้นฐานของความยุติธรรมถือเอาการกระจายสิทธิหน้าที่อย่างเท่าเทียม โดยมิได้หมายถึงกฎเกณฑ์ที่บังคับทั่วไป แต่เป็นกฎเกณฑ์ที่มีความเป็นสากลที่คนส่วนใหญ่รับไว้ในทุกสถานการณ์ไม่มีการขัดแย้งเป็นอุดมคติ ดังนั้น พันธะทางจริยธรรมจึงเป็นการเคารพต่อสิทธิข้อเรียกร้องของบุคคลอย่างเสมอภาคกัน ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กมีรากฐานมาจากแนวคิดของเพียเจท์ (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2556, หน้า 68-75) ซึ่งมีแนวความคิดว่าพัฒนาการทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับความฉลาดหรือการพัฒนาทางสติปัญญาโคลเบอร์ก ได้ศึกษาภาษาและความคิดของเด็ก และเห็นว่าภาษาของเด็กแสดงความสามารถในการตัดสินโดยใช้วิจารณญาณ การหาเหตุผล การแสดงความคิดเกี่ยวกับโลกสิ่งไร้ตัวตน และความคิดเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา

โคลเบิร์กได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ (Levels) แต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ขั้น (Stages) ดังนั้น พัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก มีทั้งหมด 6 ขั้น ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนมีจริยธรรม (Pre-conventional Level) แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้เป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 การถูกลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment and Obedience Orientation) เด็กจะยอมทำตามคำสั่งผู้มีอำนาจเหนือตนโดยไม่มีเงื่อนไขเพื่อไม่ให้ตนถูกลงโทษ ขั้นนี้แสดงพฤติกรรมเพื่อหลบหลีกการถูกลงโทษ เพราะกลัวความเจ็บปวด ยอมทำตามผู้ใหญ่เพราะมีอำนาจทางกายเหนือตน เด็กจะใช้ผลตามของพฤติกรรมเป็นเครื่องชี้ว่า พฤติกรรมของตนถูกหรือผิด เป็นต้นว่า ถ้าเด็กถูกทำโทษก็จะคิดว่าสิ่งที่ตนทำผิด และจะพยายามหลีกเลี่ยงไม่ทำสิ่งนั้นอีกพฤติกรรมใดที่มีผลตามด้วยรางวัลหรือคำชม เด็กก็จะคิดว่าสิ่งที่ตนทำถูก และจะทำซ้ำอีกเพื่อหวังรางวัล

ขั้นที่ 2 กฎเกณฑ์เป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ของตน (Instrumental Relativist Orientation) ใช้หลักการแสวงหารางวัลและการแลกเปลี่ยน บุคคลจะเลือกทำตามความพอใจของตนเองโดยให้ความสำคัญของการได้รับรางวัลตอบแทน ทั้งรางวัลที่เป็นวัตถุหรือการตอบแทนทางกาย วาจา และใจ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องของสังคม ขั้นนี้แสดงพฤติกรรมเพื่อต้องการผลประโยชน์ สิ่งตอบแทน รางวัล และสิ่งแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งตอบแทน ในขั้นนี้เด็กจะ

สนใจทำตามกฎข้อบังคับ เพื่อประโยชน์หรือความพอใจของตนเอง หรือทำดีเพราะอยากได้ของตอบแทนหรือรางวัล ไม่ได้คิดถึงความยุติธรรม และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นหรือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น พฤติกรรมของเด็กในขั้นนี้ทำเพื่อสนองความต้องการของตนเอง แต่มักจะเป็นการแลกเปลี่ยนกับคนอื่น เช่น ประโยค ถ้าเธอทำให้ฉัน ฉันจะให้...

ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level) แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้เป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 3 ความคาดหวังและการยอมรับในสังคมสำหรับเด็กดี (Interpersonal on Ordnance of Good Boy, Nice Girl Orientation) บุคคลจะใช้หลักทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ ใช้เหตุผลเลือกทำในสิ่งที่กลุ่มยอมรับโดยเฉพาะเพื่อน เพื่อเป็นที่ชื่นชอบและยอมรับของเพื่อน ไม่เป็นตัวของตัวเอง คล้อยตามการชักจูงของผู้อื่น เพื่อต้องการรักษาสัมพันธภาพที่ดี พบในวัยรุ่นอายุ 10 - 15 ปี ขั้นนี้แสดงพฤติกรรมเพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับของหมู่คณะ การช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อทำให้เขาพอใจและยกย่องชมเชย ทำให้บุคคลไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ชอบคล้อยตามการชักจูงของผู้อื่นโดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน พัฒนาการทางจริยธรรมขั้นนี้เป็นพฤติกรรมของคนดีตามมาตรฐานหรือความคาดหวังของบิดา มารดา หรือเพื่อนวัยเดียวกัน พฤติกรรมดี หมายถึงพฤติกรรมที่จะทำให้ผู้อื่นชอบและยอมรับ หรือไม่ประพฤติผิดเพราะเกรงว่าพ่อแม่จะเสียใจ

ขั้นที่ 4 กฎและระเบียบ (Law-and-order Orientation) จะใช้หลักทำตามหน้าที่ของสังคม โดยปฏิบัติตามระเบียบของสังคมอย่างเคร่งครัด เรียนรู้การเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ปฏิบัติตามหน้าที่ของสังคมเพื่อดำรงไว้ซึ่งกฎเกณฑ์ในสังคม พบในอายุ 13 - 16 ปี ขั้นนี้แสดงพฤติกรรมเพื่อทำตามหน้าที่ของสังคม โดยบุคคลรู้ถึงบทบาทและหน้าที่ของเขาในฐานะเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมนั้นจึงมีหน้าที่ทำตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมกำหนดให้หรือคาดหมายไว้ เหตุผลทางจริยธรรมในขั้นนี้ถือว่าสังคมจะอยู่ด้วยความมีระเบียบเรียบร้อยต้องมีกฎหมาย และข้อบังคับคนดีหรือคนที่มีพฤติกรรมถูกต้อง คือ คนที่ปฏิบัติตามระเบียบบังคับหรือกฎหมาย ทุกคนควรเคารพกฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความเป็นระเบียบของสังคม

ระดับที่ 3 ระดับจริยธรรมตามหลักการด้วยวิจารณญาณ หรือระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม (Post - Conventional Level) แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้เป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 5 สัญญาสังคมหรือหลักการทำตามคำมั่นสัญญา (Social Contract Orientation) บุคคลจะมีเหตุผลในการเลือกกระทำโดยคำนึงถึงประโยชน์ของคนหมู่มาก ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น สามารถควบคุมตนเองได้ เคารพการตัดสินใจที่จะกระทำด้วยตนเอง ไม่ถูกควบคุมจากบุคคลอื่น มีพฤติกรรมที่ถูกต้องตามค่านิยมของตนและมาตรฐานของสังคม ถือว่ากฎเกณฑ์ต่างๆ เปลี่ยนแปลงได้ โดยพิจารณาประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก พบได้ในวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ ขั้นนี้แสดงพฤติกรรมเพื่อทำตามมาตรฐานของสังคม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยบุคคลเห็นความสำคัญของคนหมู่มากจึงไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงได้ของผู้อื่น สามารถควบคุมบังคับใจตนเองได้ พฤติกรรมที่ถูกต้องจะต้องเป็นไปตามค่านิยมส่วนตัว ผสมผสานกับมาตรฐาน ซึ่งได้รับการตรวจสอบและยอมรับจากสังคม ขั้นนี้เน้นถึงความสำคัญของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ทุกคนหรือคนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกสมควรที่จะปฏิบัติตาม โดยพิจารณาถึงประโยชน์และสิทธิของบุคคลก่อนที่จะใช้เป็นมาตรฐานทางจริยธรรม ได้ใช้ความคิดและเหตุผลเปรียบเทียบว่า สิ่งไหนผิดและสิ่งไหนถูก ในขั้นนี้การถูกและผิดขึ้นอยู่กับค่านิยมและความคิดเห็นของบุคคลแต่ละบุคคล แม้ว่าจะเห็นความสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างบุคคล แต่เปิดให้มีการแก้ไข โดยคำนึงถึงประโยชน์และสถานการณ์แวดล้อมในขณะนั้น

ขั้นที่ 6 หลักการคุณธรรมสากล(Universal Ethical Principle Orientation) เป็นขั้นที่เลือกตัดสินใจที่จะกระทำโดยยอมรับความคิดที่เป็นสากลของผู้เจริญแล้วขั้นนี้แสดงพฤติกรรมเพื่อทำตามหลักการคุณธรรมสากล โดยคำนึงถึงความถูกต้องยุติธรรมยอมรับในคุณค่าของความเป็นมนุษย์มีอุดมคติและคุณธรรมประจำใจ มีความยืดหยุ่นและยึดหลักจริยธรรมของตนอย่างมีสติ ด้วยความยุติธรรมและคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน เคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล ละอายและเกรงกลัวต่อบาป พบในวัยผู้ใหญ่ที่มีความเจริญทางสติปัญญา ขั้นนี้เป็นหลักการมาตรฐานจริยธรรมสากล เป็นหลักการเพื่อมนุษยธรรม เพื่อความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชน และเพื่อความยุติธรรมของมนุษย์ทุกคน ในขั้นนี้สิ่งที่ถูกและผิดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในมโนธรรมของแต่ละบุคคลที่เลือกยึดถือ

โคลเบิร์ก เชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลจากการพัฒนาการของโครงสร้างทางความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรม นอกจากนั้น โคลเบิร์ก ยังพบว่า ส่วนมาก

การพัฒนาทางจริยธรรมของเด็กจะไม่ถึงขั้นสูงสุดในอายุ 10 ปี แต่จะมีการพัฒนาขึ้นอีกหลายขั้นจากอายุ 11 - 25 ปี การใช้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความเจริญของจิตใจของบุคคล การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่ได้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการใช้เหตุผลที่ลึกซึ้ง ยากแก่การเข้าใจยิ่งขึ้นตามลำดับของวุฒิภาวะทางปัญญา (ธีรธร สุธีธร, 2559, หน้า 21)

3.3 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

ผู้นำทฤษฎีนี้ คือ ฟรอยด์ (Freud) จิตแพทย์ออสเตรีย (สมพร สุทัศนีย์, 2541 , หน้า 185 - 186) นักจิตวิทยากลุ่มนี้เชื่อว่า ธรรมชาติดั้งเดิมของมนุษย์มีความเลวติดตัวมาตั้งแต่เกิด พฤติกรรมต่างๆ เกิดจากสัญชาตญาณ ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นที่เกิดจากภายในสัญชาตญาณดังกล่าวมี 2 ชนิด คือ สัญชาตญาณทางเพศ ซึ่งผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด และสัญชาตญาณความก้าวร้าวเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะก้าวร้าวทำลาย ซึ่งแสดงออก 2 ลักษณะ คือ ก้าวร้าวตนเอง และก้าวร้าวผู้อื่น นอกจากพฤติกรรมจะเกิดจากสัญชาตญาณดังกล่าว ซึ่งแอบแฝงอยู่ในจิตที่เรียกว่า จิตไร้สำนึก พฤติกรรมจะเกิดจากระบบของจิต 3 ระบบ คือ คิด (ID) อีโก้ (Ego) และซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) พฤติกรรมส่วนใหญ่เกิดจาก (ID) คือ พฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อสนองความพอใจของตนเองฝ่ายเดียว โดยมิได้คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น เมื่อบุคคลต้องการกระทำสิ่งใดก็ลงมือทำทันทีโดยไม่ใคร่ครวญ การกระทำจึงไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม แต่หากทำไม่ได้ก็จะเกิดความเครียดทางออกที่ดีที่สุดคือ ใช้กลไกการป้องกันตนเองที่เรียกว่า การทดเทิด (Sublimation) คือ แสดงพฤติกรรมที่ดีแทนพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น ฝึกเป็นนักมวยที่มีชื่อเสียงแทนพฤติกรรมก้าวร้าวเกเร หรือทดแทนความกดดันทางเพศทางศาสนา เรียกอิด (ID) นี้ว่า สัญชาตญาณดิบ ซึ่งมีราคะ โลภะ โทสะเป็นพื้นฐานอยู่และอาจแฝงด้วยโมหะ กล่าวโดยรวม สิ่งที่ฟรอยด์ เรียกว่า (ID) นั่นก็คือ อกุศลจิตในพระพุทธศาสนานั่นเอง พฤติกรรมที่เกิดจากอีโก้ (Ego) คือ พฤติกรรมที่เป็นไปตามหลักเหตุผลและความเป็นจริง เช่น นายแดงอยากฟังเพลงเสียงดัง เขาจะไม่เปิดให้เสียงดังเพราะจะทำให้คนอื่นเดือดร้อน แต่เขาจะคิดหาเหตุผลว่าทำอย่างไรจึงจะสนองความต้องการได้แสดงว่าพฤติกรรมแบบอีโก้ (Ego) แม้จะเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปตามหลักเหตุผลก็จริงแต่ยังมีความต้องการสนองความพอใจของตนเอง เรียกว่า ยังมีอัสมิมานะ ได้แก่ ความรู้สึกว่า ตัวฉัน ตัวเรา คือ อหังการหรือ

ความรู้สึกของจิตที่ยังมีอหังการอยู่ ยังมีอัสมิมานะอยู่นั่นเอง ซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) เป็นส่วนของคุณธรรม คนที่มีซุปเปอร์อีโก้จะเป็นคนที่มีคุณธรรมและมีความรับผิดชอบสูง แสดงว่ามนุษย์ยังมีคุณธรรมจริยธรรม หรือทางพระเรียกว่ามีกุศลเจตสิกคอยยับยั้งเอาไว้ ไม่ให้กระทำตามใจอยากเสียทุกอย่าง คนที่มีซุปเปอร์อีโก้สูงจึงเป็นคนมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความรับผิดชอบสูง ซุปเปอร์อีโก้ เป็นส่วนที่เกิดจากการอบรมสั่งสอน การถูกควบคุมโดยขนบธรรมเนียมประเพณีการกลัวโทษทัณฑ์เมื่อทำผิด เมื่ออิด (ID) กับ ซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) เกิดขึ้นในจิตพร้อมกัน อีโก้ (Ego) จะต้องทำหน้าที่ตัดสินว่าจะทำอย่างไรดี ซึ่งจะก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในตน (Self - Conflict) ทำให้มนุษย์ยุ่งยากใจในการตัดสินใจ แม้ธรรมจะชนะอธรรมในบางคราวก็ไม่ได้แปลว่าอิด (ID) จะหายไป มันเพียงแต่ถูกกดข่มไว้เท่านั้น เมื่อใดจริยธรรมหรือซุปเปอร์อีโก้อ่อนแอลง เมื่อนั้นอิด (ID) จะแผลงฤทธิ์ขึ้นมาอีกและอาจรุนแรงกว่าเดิม เพราะถูกเก็บกดไว้มากในสังคมมนุษย์มีขนบประเพณีเข้มงวดกวดขัน มนุษย์ต้องอยู่ในกรอบทั้งที่ไม่สมัครใจนั้น ดูอาการภายนอกเหมือนว่าเรียบร้อยดี เพราะอิด (ID) ถูกกดข่มไว้ด้วยขนบธรรมเนียม ประเพณี และศีลธรรม แต่ภายในใจของเขาจะรุ่มร้อน วุ่นวาย สับสน ไม่เหมือนผู้ที่อยู่อย่างสมัครใจ และเห็นคุณค่าจิตของใครมีแต่ซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) ไม่มีอิด (ID) จิตนั้นจะสงบร่มเย็น ไม่มีความขัดแย้งสดชื่นอยู่ภายในเสมอ (วศิน อินทสระ, 2541, หน้า 82)

3.4 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544, หน้า 34 - 37) ได้ทำการศึกษาวิจัยถึงสาเหตุพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง โดยได้ทำการประมวลผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมต่างๆ ของคนไทยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ อายุตั้งแต่ 6 - 60 ปี ว่าพฤติกรรมเหล่านั้นมีสาเหตุทางจิตใจอะไรบ้างและได้นำมาประยุกต์เป็นทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมสำหรับคนไทยขึ้น โดยแบ่งต้นไม้จริยธรรมออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ได้แก่ ดอกและผลไม้บนต้น แสดงถึงพฤติกรรมการทำดีละเว้นชั่วและพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ซึ่งล้วนแต่เป็นพฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อเฟื้อต่อการพัฒนาประเทศ

ส่วนที่สอง ได้แก่ ส่วนลำต้นของต้นไม้ แสดงถึงพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ซึ่งประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน คือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) มุ่งอนาคต

และการควบคุมตนเอง 3) ความเชื่ออำนาจในตน 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 5) ทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม

ส่วนที่สาม ได้แก่ รากของต้นไม้ แสดงถึงพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ซึ่งประกอบด้วยจิตลักษณะ 3 ด้าน คือ 1) สติปัญญา 2) ประสบการณ์ทางสังคม 3) สุขภาพจิตจิตลักษณะทั้งสามนี้อาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะ 5 ประการ ที่ลำต้นของต้นไม้ก็ได้ กล่าวคือบุคคลจะต้องมีลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้าน ในปริมาณที่สูงพอเหมาะกับอายุ จึงจะเป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ประการ ที่ลำต้นของต้นไม้ โดยที่จิตทั้ง 5 ลักษณะนี้จะพัฒนาไปเองโดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตใจ 3 ด้านดังกล่าวและอยู่ในสภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสังคมที่เหมาะสม นอกจากนั้นบุคคลยังมีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาจิตลักษณะบางประการใน 5 ด้านนี้โดยวิธีการอื่นๆ ด้วย

ฉะนั้น จิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ จึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและของคนเก่งนั่นเอง นอกจากนี้จิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการที่รากนี้ อาจเป็นสาเหตุร่วมกับจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำต้น หากบุคคลมีพื้นฐานทางด้านจิตใจเป็นปกติและได้รับประสบการณ์ทางสังคมที่เหมาะสม บุคคลนั้นก็จะสามารถพัฒนาโดยธรรมชาติ แต่ในสังคมไทยมีการวิจัยพบว่าพัฒนาการหยุดชะงักอย่างไม่เหมาะสมกับวัย กล่าวคือ ผู้ใหญ่จำนวนหนึ่งซึ่งสมควรพัฒนาการใช้เหตุผลไปถึงขั้นสูงแล้วแต่ยังหยุดชะงักที่ขั้นต่ำ เช่น ยังยึดหลักแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนพวกพ้อง เป็นต้น บุคคลที่มีแรงจูงใจดังกล่าวจึงยังไม่สามารถคิดประโยชน์เพื่อสังคมได้

ดังนั้น บุคคลจึงควรมีการตรวจสอบจริยธรรมของตัวเองอยู่ตลอดเวลา การบันทึกกิจกรรมที่ได้กระทำแต่ละวันทำให้ได้ข้อมูล เพื่อใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมให้ดีงามยิ่งขึ้น ซึ่งการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติหรือกิจกรรมที่ได้กระทำ เสมือนการปฏิบัติธรรมโดยวิธีนั่งสมาธิ เพราะในขณะที่จิตกำลังทบทวนสิ่งที่ได้กระทำ เสมือนเป็นการพิจารณาตัวเอง พิจารณาการกระทำดีและไม่ดี ในขณะที่จิตพิจารณาก็จะเกิดสมาธิ และเมื่อได้พิจารณาตนเองแล้วก็สามารถเข้าใจตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ ซึ่งเป็นเสมือนเกิดปัญญาในการนำพาชีวิตผ่านพ้นทุกข์ได้

3.5 ทฤษฎีจริยธรรมตามแนวพุทธศาสนา

พระเทวินทร์ เทวินโท (2544, หน้า 346 – 349) ได้สรุปไว้ว่า ทฤษฎีจริยธรรมตามแนวพุทธศาสตร์นี้เรียกว่า ทฤษฎีพุทธจริยศาสตร์ ซึ่งเป็นสัจทฤษฎีแห่งธรรม โดยประกอบด้วยเหตุและผล เป็นการศึกษาธรรมที่มีความเป็นธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงสิ่งที่เป็นจริง การศึกษาด้านทฤษฎีทางจริยศาสตร์นี้เป็นการศึกษาด้วยการสังเกต ทดลองด้วยการปฏิบัติจริง และนำผลมาเป็นองค์ความรู้ของศาสตร์ ดังนั้น การศึกษาด้านจริยศาสตร์จึงเป็นการศึกษาในเชิงวิทยาศาสตร์ จากองค์ประกอบในด้านธรรมชาติของสสาร การรวมตัวและการแยกสลายออกจากกันจนไม่มีตัวตนที่แน่นอน คือ พระอภิธรรมปิฎก ข้อประพฤติปฏิบัติของมนุษย์ต่อธรรมชาติที่จะทำให้สังคมมีความสงบสุขและวิธีการที่จะทำให้มนุษย์หลุดพ้นจากความทุกข์ ได้แก่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย คือ พระสุตตันตปิฎก และข้อห้ามไม่ให้มนุษย์ทำ ได้แก่ ศีล กฎ ระเบียบ คือ พระวินัยปิฎก ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึง สัจธรรมที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ ไว้ 3 หลักธรรม คือ

หลักธรรมที่ 1 ได้แก่ อรูปธรรมและรูปธรรม ซึ่งอธิบายได้ว่า ธรรมชาตินั้นมีอยู่สองสภาวะ สภาวะหนึ่ง คือ สภาวะที่ยังไม่รวมกันเป็นธาตุ เป็นสารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่ง มีสภาวะเป็นกลางเป็นอยู่อย่างอัตพิสัย ไม่มีปฏิกิริยา ไม่มีพลังในตัวเอง และสภาวะสอง คือ สภาวะของธรรมชาติที่เป็นอัตพิสัยแล้ว ได้รวมตัวกันเป็นปรพิสัย คือ เป็นธาตุ เป็นสารเคมีต่างๆ จนมีปฏิกิริยามีพลังงานอยู่ในตัวเอง

หลักธรรมที่ 2 ได้แก่ อสังขตธรรมและสังขตธรรม อธิบายได้ว่า ธรรมชาติที่ยังไม่มีปัจจัย ยังไม่ธาตุยังไม่มีสารเคมีใดๆ มาปรุงแต่ง ให้เป็นสังขาร ให้เป็นสิ่งที่มีชีวิตใดชีวิตหนึ่งยังอยู่ในสภาพที่เป็นอากาศ เป็นธาตุที่บริสุทธิ์อยู่ ซึ่งในอีกธรรมชาติหนึ่งคือธรรมชาติที่มีการปรุงแต่งของปัจจัยต่างๆ ธาตุชนิดต่างๆ จนรวมกันเป็นพืช เป็นสัตว์ เป็นมนุษย์ เป็นสังขาร มีชีวิตและจิตใจมีวิญญาณเป็นสิ่งมีชีวิตที่เป็นไปตามปกติวิสัยของธรรมชาติทั้งที่ดีและไม่ดี

หลักธรรมที่ 3 ได้แก่ โลกิยธรรมและโลกุตตรธรรม อธิบายได้ว่า ธรรมที่ทำให้มนุษย์ สัตว์ พืช ต้องเป็นไปตามโลกธรรม มีการเวียนว่ายตายเกิด มีความไม่เที่ยง มีความทุกข์ ความสุขตามปกติวิสัยไม่มีที่สิ้นสุด มีความเป็นอนัตตา และตกอยู่ใต้อำนาจการครอบงำของธรรมชาติที่เลว ซึ่งเป็นสภาวะหนึ่งของธรรมชาติ ในอีกซีกหนึ่งของธรรมในหลักนี้ คือ ธรรมที่ทำให้มนุษย์และสัตว์ได้พ้นจากสภาวะปกติของโลกธรรมและโลกิยธรรม ไม่มีการเวียนว่ายตายเกิด

เมื่อบรรลุถึงสภาวะสูงสุดของโลกุตตรธรรมก็จะไม่ตกอยู่ใต้อำนาจการครอบงำของธรรมชาติที่เลวที่ดำรงอยู่เหนือความชั่วร้ายทั้งปวง

4. องค์ประกอบของคุณธรรมจริยธรรม

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณธรรมจริยธรรมไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (2550, หน้า 6 - 7) กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณธรรมว่าคุณธรรมใดไม่ว่าจะเรียกชื่อเป็นอย่างไร ต้องมีองค์ 4 เป็นองค์ประกอบเสมอ องค์ประกอบ 4 ได้ชื่อว่าคุณธรรมแม่บท 4 ประการ ที่ทำให้การกระทำได้ชื่อว่าดี หากไม่ครบก็ถือว่าเป็นความประพฤติไม่ดี คือ

1. ความรอบรู้ (Prudence) ความรอบรู้เป็นลักษณะจำเป็นของความประพฤติดีนั้นมิได้หมายถึงการมีความรู้มาก “ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด” มีถมไป ความรอบรู้จึงหมายถึงการเล็งเห็นหรือการหยั่งรู้ได้ง่ายและชัดเจนว่าอะไรควรประพฤติ อะไรไม่ควรประพฤติ การแสวงหาความรู้มีส่วนช่วยให้เกิดความรอบรู้ แต่ทว่าความรู้รอบอันลึกซึ้งส่วนมากเกิดจากการคิดคำนึงและประสบการณ์

2. ความเข้มแข็ง (Fortitude, Courage) ความเข้มแข็งทางกายภาพ ได้แก่ กล้าเสี่ยงความยากลำบาก อันตราย และความตายเพื่ออุดมการณ์ ความเข้มแข็งทางจิตใจ ได้แก่ กล้าเสี่ยง การถูกเข้าใจผิด กล้าเผชิญการใส่ร้ายและการเยาะเย้ย โดยมั่นใจว่าตนทำดี

3. ความพอเพียง (Sufficiency, Temperance) สัตว์มีสัญชาตญาณกระตุ้นให้กระทำกิจการบางอย่างเพื่อการอยู่รอดของมันและเผ่าพันธุ์ เมื่อหมดความจำเป็นสัญชาตญาณนั้นก็หยุดทำงานโดยอัตโนมัติ มนุษย์มีสัญชาตญาณเช่นเดียวกันแต่มนุษย์ยังมีความสำนึก สามารถสำนึกและปลุกสัญชาตญาณได้ตามใจ มนุษย์จึงมักจะใช้สัญชาตญาณเลยเถิดเกินความจำเป็นตามธรรมชาติจนบางครั้งปลุกสัญชาตญาณเพื่อความพึงพอใจเท่านั้น การไม่รู้จักควบคุมพลังในตัวให้อยู่ในขอบเขตของจุดมุ่งหมายชีวิต มักจะก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากมากมายแก่ตัวเองและสังคม คุณธรรมความพอเพียงช่วยให้รู้ว่าอะไรควรอยู่ในขอบเขตแค่ไหน การไม่ใช้สัญชาตญาณเลยจะทำให้เป็นคนไร้พลังและไร้ประโยชน์ ถ้าเกินขอบเขตก็มักจะก่อความเดือดร้อน

4. ความยุติธรรม (Justice) ได้แก่ การให้แก่ทุกคนและแต่ละคนตามความเหมาะสมต้องรู้ว่าเรามีกำลังให้เท่าไร ควรให้แก่ใครเท่าไรอย่างไร เช่น แก่ตัวเราเอง บุคคลใน

ครอบครัว บุคคลในวงญาติ เพื่อนฝูงมิตรสหาย ผู้บังคับบัญชา ฯลฯ ซึ่งทั้งนี้ย่อมต้องมีคุณธรรม ความรอบรู้ ความเข้มแข็ง และความพอเพียงเข้ามากำกับด้วยความจำเป็น ความยุติธรรมเป็นพื้นฐานของคุณธรรมทุกอย่าง คุณธรรมจึงเป็นแก่นหรือสารัตถะของคุณธรรมชนิดอื่น ผู้ใดมีคุณธรรมสูงย่อมเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมทุกอย่าง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 3 - 5) กล่าวถึง คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนาและการประเมิน ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของคนไทยที่ประเทศชาติต้องการ ตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้แก่

1.1 มีระเบียบวินัย

1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม

1.3 ขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาชีพ

1.4 สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

1.5 รู้จักคิดริเริ่ม วิจารณ์ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

1.6 กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทิดทูนชาติศาสนา พระมหากษัตริย์

1.7 มีพลานามัยสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

1.8 รู้จักพึ่งตนเองและมีอุดมคติ

1.9 มีความภาคภูมิใจ และรู้จักทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ

1.10 มีความเสียสละ เมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญ และสามัคคีกัน

2. ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แก่

2.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

2.2 การประหยัดและรู้จักอดออม

2.3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

2.4 การปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา

2.5 การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

3. คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

3.1 ขยัน

3.2 ประหยัด

3.3 ซื่อสัตย์

3.4 มีวินัย

3.5 สุภาพ

3.6 สะอาด

3.7 สามัคคี

3.8 มีน้ำใจ

4. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยหลักการ 3 ประการ ดังนี้

4.1 ความพอประมาณ

4.2 ความมีเหตุผล

4.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน คือ

1) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2) เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภและไม่ตระหนี่

5. คุณธรรม 4 ประการ ตามพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในการเสด็จออกมหาสมาคม ในพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ณ พระที่นั่งอนันตสมาคมเมื่อวันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2549 ได้แก่

ประการแรก คือ การที่ทุกคนคิด พูด ทำด้วยความเมตตามุ่งดี มุ่งเจริญต่อกัน

ประการที่สอง คือ การที่แต่ละคนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กันให้งานที่ทำสำเร็จลง ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และแก่ประเทศชาติ

ประการที่สาม คือ การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริตในกฎกติกา และในระเบียบแบบแผนโดยเท่าเทียมเสมอกัน

ประการที่สี่ คือ การที่ต่างคนต่างพยายามทำความคิดเห็นของตนให้ถูกต้องเที่ยงตรงและมั่นคงอยู่ในเหตุในผล

6. หลักธรรมขั้นพื้นฐานของศาสนา

7. ความคาดหวังและความต้องการของสังคมจากบทความในสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่

8.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

8.2 ซื่อสัตย์สุจริต

8.3 มีวินัย

8.4 ใฝ่เรียนรู้

8.5 อยู่อย่างพอเพียง

8.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

8.7 รักความเป็นไทย

8.8 มีจิตสาธารณะ

9. ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้แก่

9.1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

9.2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

9.3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

9.4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

9.5 รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

9.6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

9.7 เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

9.8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

9.9 มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

9.10 รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี

9.11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลสมีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

9.12 คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้กำหนดคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อการประเมินคุณธรรมนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557, หน้า 5 - 9)

กลุ่มที่ 1 คุณธรรมเพื่อการพัฒนาตน

เป้าหมาย คือ นักเรียนพัฒนาคุณธรรมของตนได้เต็มตามศักยภาพและดำรงตนอย่างมีความสุข โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น ประกอบด้วย คุณธรรม 6 ประการ คือ รักสะอาด ความสนใจใฝ่รู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง การพึ่งตนเอง การรักษาศีล 5 หรือหลักธรรมขั้นพื้นฐานของศาสนาที่ตนนับถือ และการหลีกเลี่ยงอบายมุข ซึ่งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้ดังแผนภาพที่ 2.3

แผนภาพที่ 2.3 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์คุณธรรมเพื่อการพัฒนาตน

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 6)

นิยามศัพท์

1. รักสะอาด หมายถึง การรักษาความสะอาดทางด้านจิตใจ โดยมีการพัฒนาจิตใจของตนเองให้สะอาดผ่องใสอยู่เสมอ และการรักษาความสะอาดด้านร่างกาย กายภาพ สิ่งแวดล้อม

2. ความสนใจใฝ่รู้ หมายถึง ความตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ความพยายาม ความกระตือรือร้นของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หรือเรียนรู้ให้ลึกซึ้ง กว้างขวางมากขึ้น

3. ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความมั่นใจ และมั่นคงอยู่ในเหตุในผล ตามแนวความคิดหลักการทำงานและการกระทำของตนเองที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4. การพึ่งตนเอง หมายถึง ความสามารถและทักษะในการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง ทั้งด้านชีวิตส่วนตัว การเรียน และการทำงานอย่างมีความสุข

5. การรักษาศีล 5 หรือหลักธรรมขั้นพื้นฐานของศาสนาที่ตนนับถือ หมายถึง การหมั่นประพฤติปฏิบัติตามศีล 5 หรือหลักธรรมพื้นฐานในศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อปรับ

พฤติกรรมของตนเองให้ละเว้นจากการกระทำที่เป็นโทษ เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกายกัน การลักขโมย การหลอกลวงฉ้อโกง การเสพสุรายาเสพติด และของมึนเมาทั้งหลาย เป็นต้น

6. การหลีกเลี่ยงอบายมุข หมายถึง การละเว้นหรือไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่นำชีวิตของตนไปสู่ความเสื่อม ได้แก่ การพนัน การหมกมุ่นกับการเที่ยวเล่นที่ก่อให้เกิดโทษ การติดเกม การเกียจคร้านในการศึกษาเล่าเรียนและการทำงาน

กลุ่มที่ 2 คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการทำงาน

เป้าหมาย คือ ความสำเร็จของการทำงานรายบุคคลและการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วยคุณธรรม 6 ประการ คือ ความประหยัด ความมีวินัย ความอุตสาหะ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีน้ำใจ ซึ่งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้ดังแผนภาพที่ 2.4

แผนภาพที่ 2.4 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการทำงาน

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 7)

นิยามศัพท์

1. ความประหยัด หมายถึง การใช้ทรัพยากรหรือสิ่งของต่างๆ ทั้งของตนเองและส่วนรวมอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และระมัดระวัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า

2. ความมีวินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ กติกา และข้อตกลงต่างๆ ของสังคม

3. ความอุตสาหะ หมายถึง ความมุ่งมั่น ตั้งใจ เพียรพยายามทำหน้าที่การงานทั้งของตนเองและส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอด้วยความอดทน เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน

4. ความรับผิดชอบ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีของกลุ่มและสังคม ด้วยความตั้งใจ พากเพียร ละเอียดรอบคอบ และมีเหตุผลรวมทั้งยอมรับผลแห่งการกระทำนั้น

5. ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติถูกต้อง ตรงต่อความเป็นจริง ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

6. ความมีน้ำใจ หมายถึง การแสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทร ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เอาใจใส่ ให้ความสนใจในชีวิตความเป็นอยู่ของคนอื่น เห็นอกเห็นใจ และเห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์เพื่อให้สามารถทำงานประสบความสำเร็จ

กลุ่มที่ 3 คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม

เป้าหมาย คือ สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ประกอบด้วย คุณธรรม 6 ประการ คือ ความกตัญญูกตเวที ความเสียสละ ความสามัคคี ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความเป็นประชาธิปไตย และมีจิตสาธารณะ ซึ่งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้ดังแผนภาพที่ 2.5

แผนภาพที่ 2.5 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 8)

นิยามศัพท์

1. ความกตัญญูกตเวที หมายถึง การแสดงออกถึงการรู้คุณ และการสนองคุณต่อพ่อแม่ บุพการี บุคคลในครอบครัว ผู้มีพระคุณ ครู โรงเรียน ชุมชน สังคม ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. ความเสียสละ หมายถึง การมีน้ำใจ แบ่งปันให้แก่ผู้อื่น ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ หรือกำลังปัญญา

3. ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียง ความกลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการทำกิจกรรมที่ดีงามเป็นหมู่คณะ โดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

4. ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนให้มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เพื่อความสงบสุขและความสำเร็จของหมู่คณะ

5. ความเป็นประชาธิปไตย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และเคารพในสิทธิของผู้อื่นโดยเท่าเทียมเสมอกัน ใช้เหตุผลและสติปัญญาในการตัดสินใจให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล

6. จิตสาธารณะ หมายถึง จิตที่คิดสร้างสรรค์ เป็นกุศล และมุ่งทำความดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

สรุปได้ว่า คุณธรรม คือ สภาพคุณงามความดีทางความประพฤติที่ปลูกฝังไว้ในจิตสำนึกจนกลายเป็นสัญชาตญาณที่สามารถแก้ไขสถานการณ์และตัดสินใจที่จะประพฤติปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม นำไปสู่การเสริมสร้างให้สังคมมีแนวทางประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม และคุณธรรมที่นำมาประพฤติปฏิบัติช่วยให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ประกอบด้วยคุณธรรม 3 กลุ่ม ได้แก่ คุณธรรมเพื่อการพัฒนาตน คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการทำงาน และคุณธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้ผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นมีความมุ่งมั่น และมีขวัญกำลังใจที่จะทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ภูวดล บัวบางพลู (2554, หน้า 137) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อเหตุการณ์หรือกิจกรรมต่างๆ รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสตามประเด็นของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและรับรู้ ผลของความพึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ และส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2555, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ภาวการณ์ที่แสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของบุคคลอันเป็นผลจากการเปรียบเทียบการรับรู้จากสิ่งที่ได้รับจากการบริการ ไม่ว่าจะเป็นการรับบริการหรือการให้บริการในระดับที่ตรงกับการรับรู้สิ่งที่คาดหวังเกี่ยวกับการบริการนั้น

เสาวภาคย์ ปฐมพฤกษ์วงษ์ (2558, หน้า 26) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติที่เป็นไปตามความคาดหวังหรือมากกว่าที่คาดหวังซึ่งเกิดขึ้นเมื่อได้รับสิ่งที่ต้องการหรือบรรลุเป้าหมาย หากความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนองความพึงพอใจจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น

กู๊ด (Good, 1973, p. 320) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงสภาพ คุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น

เฮอร์ริส Harris (2001, p. 173) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการหรือแรงจูงใจ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึก เมื่อความต้องการที่สำคัญของคนเรา เช่น การมีคุณภาพดี มีความมั่นคง มีความมบูรณ์พูนสุข มีพวกพ้อง มีคนยกย่องต่างๆ เหล่านี้ ได้รับการตอบสนองแล้ว ผลของความพึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความสุข ความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีขวัญกำลังใจ และส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

สำหรับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สุรางค์ โค้วตระกูล (2556, หน้า 158) ได้กล่าวว่า นักจิตวิทยามนุษยนิยม มีความเชื่อในหลักการพื้นฐานว่า ทุกคนมีแรงจูงใจที่จะประกอบกิจกรรมอยู่เสมอ ถือว่าแรงจูงใจเป็นแรงขับที่ทำให้มนุษย์เจริญเติบโตและพัฒนา ซึ่งผู้ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ คือ มาสโลว์ ได้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ โดยมาสโลว์ ได้อธิบายถึงความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไป

หาสูง (Hierarchy & Needs) และเป็นทฤษฎีที่ยอมรับกันแพร่หลาย โดยสมมติฐานดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการขึ้นอยู่กับว่า เขามีสิ่งนั้นอยู่แล้วหรือยัง ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอื่นจะเข้ามาแทนที่

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป

3. ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้นความสำคัญ

4. ตามทฤษฎีของมาสโลว์ ได้แบ่งลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ไว้ 5 ขั้นจากต่ำไปสูง ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self - Actualization Needs) ความต้องการยกย่อง (Esteem Needs) การยกย่อง ความนับถือ สถานะ ความต้องการด้านสังคม (Social Needs) การยอมรับและความรัก ความปลอดภัยและมั่นคง (Safety Needs) ความมั่นคงและความคุ้มครอง ความต้องการของร่างกาย (Physiological Needs) อาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัยและความต้องการทางเพศ (Food, Water, Shelter, and Sex)

ธีรวัฒน์ เยี่ยมแสง (2557, หน้า 189) ได้สรุปไว้ว่า ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) เชื่อว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์ มีแรงจูงใจมาจากจิตไร้สำนึก ซึ่งมักจะผลักดันออกมาในรูปความฝัน การพูดพลั้งปาก หรืออาการผิดปกติทางด้านจิตใจในด้านต่างๆ การทำงานของจิต แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. จิตไร้สำนึก (Unconscious Mind)

การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ออกไปโดยไม่รู้ตัว ที่เกิดมาจากพลังของจิตไร้สำนึกซึ่งทำหน้าที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงออกไปตามหลักแห่งความพึงพอใจของตน และการทำงานของจิตไร้สำนึกเกิดจากความปรารถนา หรือความต้องการของบุคคลที่เกิดขึ้นในวัยเด็กที่ไม่ได้รับการยอมรับ

2. จิตสำนึก (Conscious Mind)

บุคคลรับรู้ตามประสาทสัมผัสทั้งห้า ที่บุคคลจะมีการรู้ตัวตลอดเวลาว่ากำลังทำอะไรอยู่ คิดอะไรอยู่ คิดอย่างไร เป็นการรับรู้โดยทั่วไปของมนุษย์ ที่ควบคุมการกระทำ

ส่วนใหญ่ให้อยู่ในระดับรู้ตัว (Awareness) และเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาโดยมีเจตนาและมีจุดมุ่งหมาย

3. จิตก่อนสำนึก (Preconscious Mind)

เป็นส่วนของประสบการณ์ที่สะสมไว้ หรือเมื่อบุคคลต้องการนำกลับมาใช้ใหม่ก็สามารถระลึกได้และสามารถนำกลับมาใช้ในระดับจิตสำนึกได้ และเป็นส่วนที่อยู่ใกล้ชิดกับจิตรู้สำนึกมากกว่าจิตไร้สำนึก จะเห็นได้ว่าการทำงานของจิตทั้ง 3 ระดับจะมาจากทั้งส่วนของจิตไร้สำนึกที่มีพฤติกรรมส่วนใหญ่เป็นไปตามกระบวนการขั้นปฐมภูมิ (Primary Process) เป็นไปตามแรงขับสัญชาตญาณ (Instinctual Drives) และเมื่อมีการรับรู้กว้างไกลมากขึ้นจากตนเองไปยังบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม พลังในส่วนของจิตก่อนสำนึกและจิตสำนึกจะพัฒนาขึ้นเป็นกระบวนการขั้นทุติยภูมิ (Secondary Process)

มาสโลว์ (Maslow) 1970, pp. 69 - 80) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า “มนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วความต้องการสิ่งอื่นๆ ก็จะเกิดขึ้นมาอีก ความต้องการของคนเราอาจจะซ้ำซ้อนกัน ความต้องการอย่างหนึ่งอาจยังไม่ทันหมดไปความต้องการอีกอย่างหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้” ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เน้นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคความต้องการพักผ่อน ความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ความมั่นคงในชีวิตทั้งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคต ความเจริญก้าวหน้า และความอบอุ่นใจ

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมความต้องการให้สังคมยอมรับตนเองเข้าเป็นสมาชิก ต้องการความเป็นมิตร ความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการมีชื่อเสียง เกียรติยศ ได้รับการยกย่องทางสังคม (Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ และการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self - Actualization Needs) เป็นความต้องการในระดับสูงสุดของมนุษย์ อยากให้ตนเองประสบความสำเร็จทุกอย่างในชีวิต ซึ่งเป็นไปได้ยาก

เฮอร์ซเบิร์ก มัสเนอร์และซิลเดอร์แมน (Herzberg, Mausner & Snyderman. 1959, pp. 113 - 115) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานไว้ 2 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงาน ซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวของกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น เงินเดือน โอกาสที่จะก้าวหน้าในอนาคต สถานะของอาชีพ สภาพการทำงาน

จากทฤษฎีความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเกี่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการของบุคคลได้ว่า ทุกคนมีความพอใจเกี่ยวกับตนเอง (Egoistic Hedonism) เป็นทรรศนะของความพอใจว่ามนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัว โดยธรรมชาติจะมีการแสวงหาความสุขส่วนตัวหรือหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ใด ๆ ความพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (Ethical Hedonism) ทรรศนะนี้ถือว่ามนุษย์แสวงหาความสุขเพื่อผลประโยชน์ของมวลมนุษย์หรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่และเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ผู้หนึ่งด้วย และความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (Self - Actualization Needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล

3. แบบวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งการที่จะวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ซึ่งมีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวไว้ดังนี้

ทิวัฒน์ มณีโชติ (2554, หน้า 105) ได้สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

1. ศึกษาแบบสอบถาม แบบวัด และแบบประเมินจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

2. กำหนดประเภทของความพึงพอใจ โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ ความพึงพอใจต่อพฤติกรรมและวิธีการสอนของครู ความพึงพอใจต่อการร่วมกิจกรรมกลุ่ม ความพึงพอใจต่อพัฒนาการของตนเอง และความพึงพอใจต่อการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. สร้างแบบวัดความพึงพอใจโดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมนิยามของความพึงพอใจทั้ง 4 ด้าน

4. นำแบบวัดความพึงพอใจเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดพฤติกรรมความพึงพอใจทั้ง 4 ด้าน

5. นำแบบไปทดลองใช้เพื่อหาความเที่ยง

6. ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจ

เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 278) ได้เสนอแนะขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจซึ่งเป็นการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการสร้างและพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจได้ถูกต้อง

2. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ นวัตกรรมประเภทนั้นๆ

3. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เป็นการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญในเบื้องต้น เพื่อขอคำแนะนำ หัวข้อประเมิน เป็นต้น

4. ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเรื่องที่ถาม เป็นการนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 หรือ 5 คน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นและลงคะแนน

5. วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง เป็นการนำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC เป็นรายข้อ

6. ทดลองใช้ เป็นการนำแบบสอบถามมาทดลองใช้กับนักเรียนระดับเดียวกัน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น

7. จัดพิมพ์และนำไปใช้ในการทดลองต่อไป

ไพศาล วรคำ (2558, หน้า 251) ได้สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจมีขั้นตอน ดังนี้

1. ระบุตัวแปรและกลุ่มประชากรที่จะศึกษา

2. กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรที่ต้องการวัด

3. ระบุวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งต้องพิจารณาถึงธรรมชาติของตัวแปรที่ศึกษาธรรมชาติของกลุ่มประชากรเป้าหมาย และทรัพยากรที่มีอยู่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. เลือกรูปแบบของแบบสอบถามที่ต้องการ

5. ร่างคำถามที่ต้องการถาม โดยการวางโครงสร้างของแบบสอบถามคร่าวๆ ให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการถาม เขียนข้อคำถามและเรียงลำดับคำถามก่อนหลังให้เหมาะสม

6. นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านจิตวิทยา ด้านการวัดและประเมินผล หรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

7. ทดลองใช้แบบสอบถาม โดยอาจเริ่มด้วยการสอบถามกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในข้อคำถาม

8. พิจารณาคัดเลือกหรือปรับปรุงแบบสอบถามในกรณีที่มีความเชื่อมั่นต่ำ โดยอาจมีการตัดข้อคำถามบางข้อหรือเพิ่มข้อคำถามตามความเหมาะสม แต่ต้องคงคำถามที่ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัดหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษา

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

สมนึก ภัททิยธนี (2558, หน้า 36) ได้อธิบายไว้ว่า การวัดความพึงพอใจมีวิธีการวัดหลายรูปแบบ ดังนี้

1. การสังเกต เป็นวิธีการใช้ตรวจสอบบุคคลอื่นด้วยการเฝ้ามอง และจดบันทึกอย่างมีแบบแผน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่ และยังเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบันแต่ก็เหมาะสมกับการศึกษาเป็นรายกรณีเท่านั้น

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสอบถามโดยการพูดคุยกับบุคคลเหล่านั้น โดยมีการเตรียมแผนงานล่วงหน้าเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

3. วิธีการใช้แบบสอบถาม วิธีการนี้จะเป็นการใช้แบบสอบถามที่มีข้อคำอธิบายไว้อย่างเรียบร้อยเพื่อให้ผู้ตอบทุกคนตอบมาเป็นแบบแผนเดียวกัน มักใช้ในกรณีที่ต้องการข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก วิธีนี้นับเป็นที่นิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตราส่วนแบบลิเคิร์ท (Likert Scales) ประกอบด้วย ข้อความที่แสดงทัศนคติของบุคคลมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สรุปได้ว่า แบบประเมินความพึงพอใจเป็นการวัดทัศนคติหรือความรู้สึกของบุคคล มี 2 ทิศทาง คือ ทางบวกซึ่งจะแสดงออกมาว่าชอบใจ ถ้าเป็นทางลบจะแสดงออกไม่ดี ไม่ชอบ ไม่พอใจ โดยมีขั้นตอนการสร้าง คือ ศึกษาเอกสารการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา สื่อ อุปกรณ์ สถานการณ์ การจัดบรรยากาศการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อกำหนดประเด็นความคิดเห็นสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

บริบทของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

1. ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ตั้ง เลขที่ 35 หมู่ที่ 1 ตำบลบางกะพี้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี รหัสไปรษณีย์ 15110 เนื้อที่รวมทั้งสิ้น จำนวน 30ไร่

หมายเลขโทรศัพท์ 036-700102 โทรสาร 036-700102

Website : http://www.sodlopburi.ac.th/

Email :panlertschool@gmail.com

เปิดสอนนักเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประเภทโรงเรียนเป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการ ประเภทประจำกินนอน ให้บริการนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เขตพื้นที่บริการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี มีเขตพื้นที่บริการ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี ปีการศึกษา 2565 มีนักเรียนทั้งสิ้น 194 คน

มีครูและบุคลากรทั้งหมด 65 คน แบ่งเป็น ผู้บริหาร 2 คน ข้าราชการครู 28 คน พนักงานราชการ 16 เจ้าหน้าที่อื่นๆ 19 คน

ปรัชญาของโรงเรียน : “ปัญญา สามัคคี มีวินัย กตัญญู”

สีประจำโรงเรียน : ฟ้า– แดง

คติพจน์ของโรงเรียน : “ความรัก ศรัทธา พัฒนา สู่มาตรฐานคุณภาพ”

อัตลักษณ์ : “ยิ้มง่าย ไหว้สวย”

เอกลักษณ์ : “มารยาทดี กีฬาเด่น”

วิสัยทัศน์ : โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จัดการศึกษาพิเศษที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา

2. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพตรงตามความต้องการของสถานศึกษา

3. ส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต รวมถึง คุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีเจตคติที่ดีต่อผู้รับบริการ

3. สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ของโรงเรียน

กลยุทธ์ที่ 1 แผนพัฒนานักเรียนสู่คุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 แผนพัฒนาครูให้มีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการแบบมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาห้องเรียนให้มีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมและพัฒนาชั่วโมงคุณภาพ

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เดิมชื่อว่าโรงเรียนบางกะพี้ปานเลิศวิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมประจำตำบลขนาดเล็ก เปิดสอนตั้งแต่ ม.1 – ม. 6 ตั้งอยู่ ตำบลบางกะพี้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ติดถนนสายบ้านหมี่ - โคกสำโรง ห่างจากอำเภอบ้านหมี่เป็นระยะทาง 9 กิโลเมตรและห่างจากอำเภอโคกสำโรง 10 กิโลเมตร เป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทำการเปิดสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2501 โดยมีนายปาน และนางบุญเลิศ ขจรภัย ได้บริจาคที่ดินจำนวน 30 ไร่ เพื่อจัดตั้งโรงเรียนต่อมาได้โอนไปสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2545 โดยเปลี่ยนสภาพเป็นโรงเรียนประจำสำหรับจัดการศึกษาพิเศษให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายใน 7 จังหวัดภาคกลางที่เป็นเขตพื้นที่บริการ (ลพบุรี/ สระบุรี/ อุทัยธานี/ ชัยนาท/อ่างทอง/ สิงห์บุรีและพระนครศรีอยุธยา) และในปีการศึกษา 2565 ได้เปิดรับนักเรียนเข้าเรียนในระดับอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2565 มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 194 คน มีครูและบุคลากร ทั้งหมด 65 คนแบ่งเป็นผู้บริหาร 2 คน ข้าราชการครู 28 คน พนักงานราชการ 16 คน และเจ้าหน้าที่อื่นๆ จำนวน 19 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

โกสินทร์ ช้างบุญ (2560, หน้า 49) ได้ทำการวิจัยการติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การติดตามผลการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียน ขุนยวมวิทยา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 4 ด้าน มีดังนี้ ด้านการวางแผน พบว่า ทางโรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานโครงการอย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความต้องการของสังคม ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า ทางโรงเรียนมีเป้าหมายเดียวกันในการกำหนดการดำเนินงานในโครงการ มีการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการที่ได้วางแผนกันไว้ มีการประเมินผลการดำเนินงานทั้งก่อนทำกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และหลังทำกิจกรรมด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ด้านการตรวจสอบ พบว่า ทางโรงเรียนมีการกำกับ นิเทศ ติดตามโครงการโดยหัวหน้ากิจกรรมแต่ละกิจกรรม เพื่อรายงานและนำเสนอต่อผู้บริหาร โดยใช้แบบกำกับ นิเทศติดตามและมีการประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ และด้านการปรับปรุง พบว่า ทางโรงเรียนมีการนำผลจากการประเมินโครงการ ทั้งก่อนทำ ระหว่างทำ และหลังทำกิจกรรม มาวิเคราะห์สิ่งที่ต้องพัฒนา และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

ปพิชญา จินอิ่ม (2561, หน้า 129) ได้ศึกษาแนวทางการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาความถี่รายด้าน พบว่าครูบางส่วนปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร เน้นวัดและประเมินผลความรู้ ขาดความเข้าใจในวิธีการสอดแทรก และการติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 2) แนวทางการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 2.1) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ทางคุณธรรมจริยธรรม ครูกำหนด

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้วยตนเองให้สอดคล้องกับเนื้อหา 2.2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ครูนำข่าวหรือคลิปวีดีโอเชื่อมโยงคุณธรรมจริยธรรมที่สอดแทรก เน้นอภิปรายกลุ่มเสนอทางเลือกในการตัดสินใจ 3) ด้านการวัดและประเมินผลนักเรียนจากกิจกรรมการเรียนการสอน ครูวัดและประเมินความรู้ ทัศนคติ เหตุผล และพฤติกรรมการแสดงออกเชิงจริยธรรม และ 4) ด้านพฤติกรรมในชั้นเรียน แบ่งเป็น 4.1) พฤติกรรมของครู ครูเป็นแม่แบบที่ดีในการปฏิบัติตน รู้จักนักเรียนรายบุคคล และ 4.2) พฤติกรรมของนักเรียน ครูใช้หลักประชาธิปไตย ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นผู้นำ เคารพในความเห็นต่าง

มาลัยรัตน์ สุขกาว (2561, หน้า 132) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลตรัง ปีการศึกษา 2561 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบประเมินซิปป์ (CIPP Model) ผลการประเมินพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อมของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลตรัง ปีการศึกษา 2561 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลตรัง ปีการศึกษา 2561 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลตรัง ปีการศึกษา 2561 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ผลการประเมินด้านผลผลิต เป็นการประเมินในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งพิจารณาแต่ละด้านสรุปผล ดังนี้ 4.1) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ประกอบด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์ สุจริต (3) มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้ (5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทย (8) มีจิตสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.2) ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลตรัง ปีการศึกษา 2561 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา

ครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ยุพิน รอดประพันธ์ (2561, หน้า 105) ได้ทำการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิป (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการประเมินพบว่า 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินโครงการ 2) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีแผนการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ งบประมาณในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ 3) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานของโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินโครงการเมื่อพบว่าบกพร่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมในโครงการช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม 4) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตจากการดำเนินโครงการด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อยู่อย่างพอเพียง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ซื่อสัตย์สุจริต และ 5) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตจากการดำเนินโครงการ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตนให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ นำมาปรับและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรมอื่น

ยุรี อินทรพันธ์ (2561, หน้า 135) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ โดยการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) ผลการประเมิน พบว่า 1) บริบทของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ ในภาพรวม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ ในภาพรวมมีความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) กระบวนการของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ ในภาพรวมมีความชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลผลิตของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 5) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรพึงพอใจต่อผลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 6) แนวทางการปฏิบัติที่ดีหรือเป็นเลิศของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ ได้แก่ 6.1) การให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรของโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ นักเรียน และผู้ปกครอง 6.2) ความมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรของโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ นักเรียน และผู้ปกครอง 6.3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ อันดีระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรของโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ นักเรียน และผู้ปกครอง 6.4) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างกิจกรรมต่างๆ ของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ร่วมกับสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ มาเชื่อมโยงกัน และ 6.5) การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

อุทัยวรรณ ทับทิมทองสุข (2561, หน้า 103) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561 โดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) ผลการประเมินพบว่า 1) ผลการประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินด้านปัจจัยของโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4) ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561 ตามความ

คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 5) ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นฤมล วิทยาวุฒิรัตน์ (2562, หน้า 97) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม เป็นการประเมินโดยใช้รูปแบบซิปป์ (CIPP Model) ผลการประเมิน พบว่า 1) การประเมินบริบทของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่าโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ภาพรวมระดับความสอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมปรากฏว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้นด้านความเหมาะสมและพอเพียงเกี่ยวกับวิทยากร งบประมาณ ระยะเวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ความรู้ความสามารถของคณะทำงาน การสนับสนุนของฝ่ายบริหารโรงเรียน ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนแต่ละกิจกรรมย่อย พบว่า ความเหมาะสม/พอเพียง อยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และผ่านเกณฑ์การประเมิน 3) การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือของคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง ปฏิทินการปฏิบัติงาน บทบาทหน้าที่ ขั้นตอน จุดเด่น จุดด้อย การนิเทศติดตามผล และสิ่งที่ต้องแก้ไขในการดำเนินงานของโครงการในแต่ละโครงการย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และผ่านเกณฑ์การประเมิน และ 4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ประกอบด้วย 4.1) พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 4.2) ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

วิรัญรัฏฌา รัตโน (2562, หน้า 98) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านตูม (นพค.15 กรป.กลางอุปถัมภ์)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านตูม (นพค. 15 กรป. กลางอุปถัมภ์) มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ 2) การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านตูม (นพค. 15 กรป. กลางอุปถัมภ์) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ 3) การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านตูม (นพค. 15 กรป. กลางอุปถัมภ์) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ 4) การประเมินผลผลิตตามโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านตูม (นพค. 15 กรป. กลางอุปถัมภ์) ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 5) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านตูม (นพค. 15 กรป. กลางอุปถัมภ์) มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

อรอุมา โตประเสริฐ (2562, หน้า 101) ได้ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า แนวการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 มีดังนี้ 1) ด้านการวางแผน สถานศึกษาประชุมคณะทำงานเพื่อร่วมกันกำหนดกิจกรรมให้หลากหลาย และจัดกิจกรรมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานตามปฏิทินที่กำหนดไว้ทุกกิจกรรม ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกทุกขั้นตอน 3) ด้านการติดตามตรวจสอบ สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินงานรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ให้ทุกภาคส่วนทราบ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนร่วมแสดงความ

คิดเห็นผลดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนได้ทุกช่องทาง และ 4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข สถานศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สรุปรวบรวมผลการวิเคราะห์ จัดทำเป็นฐานข้อมูล นำไปปรับปรุง/แก้ไขการวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

จิระพงษ์ สุริยา (2563, หน้า 72) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสรรพวิทยาคม โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ผลการประเมินพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ และ 4) ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการในด้านผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ คือ พฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการตามที่ตั้งไว้

ชูชาติ แปลงล้วน (2563, หน้า 370) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 เป็นการประเมินโดยใช้ CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อม ในภาพรวมและรายด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ด้านความต้องการจำเป็น และด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบุคลากร ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านบริหารจัดการ ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ 3) ด้านกระบวนการ ในภาพรวมและรายด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) ด้านการดำเนินงาน (Do) ด้านการตรวจสอบติดตาม (Check) และด้านการวางแผน (Plan) และ 4) ด้านผลผลิตในภาพรวมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ดังนี้ 4.1) ผลการประเมินตามมาตรฐานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านนักเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม 4.2) พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก และ 4.3) ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เลค (Lake, 2001, pp. 125 - 129) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เด็กในระดับประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนควรจะใช้หลากหลายวิธีประสมประสานกัน และที่สำคัญคือ ควรประสานศิลปะด้านภาษากับการสอนคุณธรรมและจริยธรรม โดยเชื่อมโยงระหว่างเรื่องราวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นนิทาน สุภาษิต เหตุการณ์ที่ประสบในชีวิตประจำวัน การสอนคุณธรรมและจริยธรรมเปิดโอกาสและสนับสนุนให้เด็กเป็นผู้เล่าเรื่องราวต่างๆ พร้อมทั้งแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นๆ หรือจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้านภาษาทั้งในเรื่องการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนกับคุณธรรมและจริยธรรม โดยครูและเด็กอาจจะเป็นผู้นำเสนอเรื่องราวต่างๆ แต่ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นๆ ให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ได้มีประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้ที่จะประพฤติปฏิบัติตน และพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้น ตลอดทั้งให้การเสริมแรงแก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ไม่ว่าจะเป็นศักยภาพด้านภาษา หรือคุณธรรมและจริยธรรมที่พัฒนาขึ้น

แครนลี่ (Cranley, 2003, pp. 1531-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติในด้านคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนเมืองของประเทศไทย การประพฤติปฏิบัติทางด้านจริยธรรมของนักเรียน ประกอบด้วย มาตรการที่โรงเรียนใช้ในการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยการนำเอาจริยธรรมบูรณาการเข้ากับวิชาอื่น และมาตรการเหล่านี้จะเกิดผลอย่างไรโดยกำหนดกรอบความคิดไว้ 6 ด้าน คือ 1) การสอนจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร 2) การสอนจริยธรรมในหลักสูตรปกติ 3) การสอนจริยธรรมโดยใช้สถานการณ์ทางประเพณี 4) การสอนจริยธรรมโดยใช้กิจกรรมการสอนอย่างต่อเนื่อง 5) การสอนจริยธรรมโดยกำหนดระเบียบและกฎของห้องเรียน และ 6) การสอนจริยธรรมโดยดำเนินตามนโยบายและระเบียบของทางราชการ ผลการศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผู้บริหารและครูเน้นการปลูกฝังความดีงามที่ยึดตามหลัก

พระพุทธศาสนา โดยเน้นการควบคุมดูแลนักเรียน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้กับคนอื่นได้โดยวิธีการให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติ แม้ว่าจะไม่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร สิ่งที่ต้องปฏิบัติต่อกัน การให้เกียรติผู้อื่นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และได้ค้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนจริยศึกษา ควรบูรณาการคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และปฏิบัติได้ ผู้บริหารและครูนอกจากจะอบรมสั่งสอน ควรเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรมควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน อย่างไรก็ตามแม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่เหมาะสมตลอดเวลา แต่ก็มีนักเรียนส่วนน้อยที่ต่อต้านในด้านการไม่อยากเรียน

วิลเลิมส์, ดีเนสเซน, เฮอร์แมน และเวอร์เมียร์ (Willems, Denessen, Hermans & Vermeer, 2012, pp. 1 - 17) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบุคลากรที่เป็นตัวอย่างในด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นตัวอย่างพลเมืองที่มีคุณธรรมในห้องเรียน ซึ่งพบว่าการเป็นแบบอย่างของครูในด้านคุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาของนักเรียน ดังนั้นครูจึงเป็นผู้ที่ทรงคุณธรรมในการช่วยให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีการเป็นต้นแบบที่ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ เหล่านี้คือ 1) ครูต้องแสดงพฤติกรรมที่ดีงามในห้องเรียน 2) นักเรียนต้องเห็นพฤติกรรมแบบนี้ 3) นักเรียนต้องยอมรับว่าพฤติกรรมแบบนี้เป็นคุณธรรมที่ดี และ 4) นักเรียนต้องยึดหลักคุณธรรมไว้

เนอร์เลอลา เสรี (Nurlaela Sari, 2013, p. 154) ได้ศึกษาความสำคัญเกี่ยวกับการสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนเป็นการลดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม ซึ่งการศึกษาเป็นวิธีที่ดีที่สุดผ่านการสร้างอุปนิสัยซึ่งการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนโดยการบูรณาการรูปแบบการศึกษาเชิงจริยธรรม ผ่านการสร้างอุปนิสัย 5 ขั้นตอน คือ 1) สภาพสนับสนุนทางจริยธรรม 2) ทักษะด้านคุณธรรม 3) การฝึกปฏิบัติ 4) การควบคุมตนเอง และ 5) การพัฒนาแนวคิด

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งและช่วยให้ชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่นและสงบ ให้มีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา สร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในชาติ ควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนมากขึ้น ทำให้มนุษย์นำความรู้และประสบกาณณ์มาสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีคุณค่า และช่วยควบคุมความเจริญทางสังคมทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เจริญไปพร้อมกัน ที่สำคัญทำให้

มนุษย์มีลักษณะนิสัยที่ดี ในการปลูกฝังให้เยาวชนมีคุณธรรมจริยธรรมจะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ให้นักเรียนได้เติบโตเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ เป็นการประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินโครงการและขั้นตอนการประเมินโครงการ
2. ประชากร และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการประเมินโครงการและขั้นตอนการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แสดงการดำเนินการเป็น 2 ตอน คือ รูปแบบการประเมินโครงการ และขั้นตอนการประเมินโครงการ ดังรายละเอียด ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L. 2007, p. 123) ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ดังนั้นการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ด้าน ได้แก่

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation : C)
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P)

จากกระบวนการทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้ประเมินได้กำหนดกรอบแนวทางการประเมินโครงการ ดังแสดงในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงกรอบแนวทางการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ตัวแปรที่มุ่งศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล/เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. เพื่อประเมินบริบท	1. ความต้องการจำเป็นของโครงการ 2. ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ 3. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์	- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน - ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน - ครูผู้สอน 25 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า	1. ความเหมาะสมของบุคลากร 2. ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ 3. ความเหมาะสมของอาคาร/สถานที่ 4. ความเหมาะสมเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ	- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน - ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน - ครูผู้สอน 25 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ตัวแปรที่มุ่งศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล/เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
3. เพื่อประเมินกระบวนการ	1. การวางแผน (Plan) 1.1 การประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน 1.2 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ 1.3 การจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ	- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน - ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน - ครูผู้สอน 25 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)
	2. การดำเนินการ (Do) 2.1 ดำเนินกิจกรรมไปตามปฏิทินการปฏิบัติงาน 2.2 มีการประสานงานระหว่างผู้รับผิดชอบ 2.3 ผู้บริหารสนับสนุนและจูงใจในการทำงาน 2.4 มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมภายใต้โครงการ	- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน - ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน - ครูผู้สอน 25 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)
	3. การติดตามและประเมินผล (Check) 3.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผล 3.2 มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผล 3.3 มีการติดตามและประเมินผลพร้อมทั้งสรุปและรายงานผล	- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน - ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน - ครูผู้สอน 25 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ตัวแปรที่มุ่งศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล/เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	4. การปรับปรุงแก้ไข (Act) 4.1 มีการนำผลการติดตามและประเมินเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข 4.2 มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4.3 มีการรายงานผลต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน - ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน - ครูผู้สอน 25 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)
4. เพื่อประเมินผลผลิต	4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	- ครูผู้สอน 25 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)
	4.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	- ผู้ปกครอง 115 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)
	4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	- นักเรียน 115 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ตัวแปรที่มุ่งศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล/เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	4.4 ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน - ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน - ครูผู้สอน 25 คน - ผู้ปกครอง 115 คน	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ($\mu \geq 3.50$) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ($\alpha \leq 1.00$)
	4.5 คุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	- เอกสารจากงานอนามัยโรงเรียน	- แบบรายงานด้านคุณธรรมจริยธรรม	- ค่าร้อยละ	ร้อยละ 80
	4.5 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 – 2565	- งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ	- แบบรายงาน	- ค่าร้อยละ	1 รางวัล
	4.6 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	- ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน - ครูผู้สอน 3 คน - ผู้ปกครอง 10 คน - นักเรียน 10 คน	- แบบสัมภาษณ์	- วิเคราะห์เนื้อหา	ร้อยละ 80

2. รายละเอียดของการประเมินแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 การประเมินด้านบริบท (Context) เป็นการตรวจสอบประเมินความต้องการจำเป็นของโครงการความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการประเมินปัจจัยต่างๆ เกี่ยวข้อกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อันจะทำให้โครงการนี้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ได้แก่ ความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมของงบประมาณ ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ และความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ

2.3 การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ สำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ประเมินในด้านการวางแผน (Plan) การดำเนินการ (Do) การติดตามและประเมินผล (Check) และการปรับปรุงและแก้ไข (Act)

2.4 การประเมินผลผลิต (Product) เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ ได้แก่

2.4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4.4 ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4.5 รายงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในปีการศึกษา 2564 – 2565 ของงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

2.4.6 รายงานผลจำนวนเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4.7 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ขั้นตอนการประเมินโครงการ

ผู้ประเมินได้ดำเนินการประเมินโครงการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.1 กำหนดจุดประสงค์ของการประเมินโครงการ คือ ประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามรูปแบบการประเมินโครงการแบบซิป (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L, 2003, p. 123) ที่ประเมินในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3 กำหนดโครงสร้างของการประเมิน โดยแสดงสิ่งที่จะศึกษาหรือตัวแปร แหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์ที่ใช้การประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบซิป (CIPP Model) เป็นกรอบการประเมิน

2.4 กำหนดขอบเขตและหัวข้อการประเมิน โดยกำหนดมิติที่ประเมิน ข้อคำถาม และผู้ให้ข้อมูล ตามความเหมาะสม

2.5 สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ตามโครงสร้างของการประเมิน ที่กำหนดไว้แล้วมาขยายรายละเอียดของข้อคำถามตามมิติที่ประเมิน และสิ่งที่ประเมิน

2.6 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ

2.7 ทำการปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

2.8 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง

2.9 นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันข้อมูลจากแบบสอบถาม และเพื่อเสริมข้อมูลให้ชัดเจนขึ้น

ประชากร และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 9 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 25 คน และผู้ปกครอง จำนวน 115 คน รวมทั้งสิ้น 151 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน รวมจำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ที่ร่วมดำเนินงานในโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นตัวแทนผู้ปกครองที่เข้าร่วมดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และยินดีให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมิน

2.3 นักเรียน จำนวน 10 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นนักเรียนของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ที่ดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มี 2 ชนิด คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยใช้กับประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้วยแบบสอบถาม

ประชากร	ประเด็นการประเมิน
1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. ผู้บริหารสถานศึกษา 3. ครูผู้สอน	**ด้านบริบท (Context)** 1. ความต้องการจำเป็นของโครงการ 2. ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ 3. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ **ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)** 1. ความเหมาะสมของบุคลากร 2. ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ 3. ความเหมาะสมของอาคาร/สถานที่ 4. ความเหมาะสมเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ **ด้านกระบวนการ (Process)** 1. การวางแผน (Plan)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประชากร	ประเด็นการประเมิน
	2. การดำเนินการ (Do 3. การติดตามและประเมินผล (Check 4. การปรับปรุงแก้ไข (Act)
1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. ผู้บริหารสถานศึกษา 3. ครูผู้สอน 4. ผู้ปกครอง 5. นักเรียน	**ด้านผลผลิต (Product)** 1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4. ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตารางที่ 3.3 แสดงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้วยแบบสัมภาษณ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ประเด็นที่สัมภาษณ์
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	- ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. ผู้ปกครอง	- ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. นักเรียน	- ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.1 รายละเอียดของเครื่องมือแต่ละชนิด

รายละเอียดของเครื่องมือแต่ละชนิด มีดังนี้

3.1.1 แบบสอบถามใช้สำหรับประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามรูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) โดยการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ดังนี้

1) การประเมินด้านบริบท (Context) มีแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 10 ฉบับย่อย ดังนี้

3.1) ฉบับย่อยที่ 1 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อนของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.2) ฉบับย่อยที่ 2 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.3) ฉบับย่อยที่ 3 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมออมดีมีเงินเก็บของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.4) ฉบับย่อยที่ 4 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของโครงการส่งเสริมคุณธรรม

จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.5) ฉบับย่อยที่ 5 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้องของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.6) ฉบับย่อยที่ 6 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรมของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.7) ฉบับย่อยที่ 7 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถังของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.8) ฉบับย่อยที่ 8 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมค่านิยม 12 ประการของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.9) ฉบับย่อยที่ 9 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.10) ฉบับย่อยที่ 10 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียงของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4) แบบประเมินด้านผลผลิต (Product) มีแบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 7 แบบสอบถามความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.1.2 แบบรายงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในปีการศึกษา 2564-2565 ของงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

3.1.3 แบบรายงานผลจำนวนเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.1.4 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการ

1.1 แบบสอบถามด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. วิธีการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) คุณธรรมจริยธรรม และแนวทางการประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับการประเมินบริบทของโครงการเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

1.1.2 สร้างข้อคำถามโดยนำนิยามศัพท์ด้านบริบทของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นบริบทของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการ จำนวน 4 ข้อ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ จำนวน 6 ข้อ และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.1.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถามด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1.1) รองศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต เถื่อนช้าง อาจารย์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

1.2) อาจารย์ ดร.อัจฉราพรรณ กันสุยะ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสถิติการวิจัย

1.3) ดร.นะรงษ์ ชาวเพ็ชร ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.4) ดร.สุวรรณทนา ชื่นอยู่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

1.5) นางเงาแข เดือดขุนทด ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนฉะเชิงเทราปัญญานุกูล จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาความชัดเจนของคำถาม และความเหมาะสมของภาษาโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และลงความเห็นโดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

2) นำผลการพิจารณาแต่ละข้อคำถาม ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วพิจารณาเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องเหมาะสม จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

3) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับข้อคำถามให้มีความชัดเจน สามารถสื่อความได้ง่าย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร จำนวน 30 คน ให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาร์ช

(Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117) ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.875

1.1.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ตั้งแต่ พฤษภาคม 2565 – มิถุนายน 2565 โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้ประเมินส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ออกจากโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ประเมินประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน อีกครั้งทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้ประเมินส่งแบบสอบถาม พร้อมแนบเอกสาร เพื่อประกอบ การพิจารณา ผู้ประเมินส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์จ่าหน้าซองถึงผู้ประเมิน ไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม และบางฉบับผู้ประเมินเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. ผู้ประเมินติดตาม รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนมาทางไปรษณีย์ให้ได้จำนวนตามที่ต้องการและนำมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัววิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการ

2.1 แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. วิธีการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) คุณธรรมจริยธรรม และแนวทางการประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนรวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

2.1.2 สร้างข้อคำถามโดยนำนิยามศัพท์ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากร จำนวน 6 ข้อ ความเหมาะสมของงบประมาณ จำนวน 5 ข้อ ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ จำนวน 4 ข้อ และความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ จำนวน 3 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.1.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม และความเหมาะสมของภาษาโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และลงความเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

2) นำผลการพิจารณาแต่ละข้อคำถาม ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วพิจารณาเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องเหมาะสม จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

3) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับข้อคำถามให้มีความชัดเจน สามารถสื่อความได้ง่าย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร จำนวน 30 คน ให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาร์ช

(Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117) ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.965

2.1.4 จัดพิมพ์แบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ตั้งแต่ พฤษภาคม 2565 – มิถุนายน 2565 โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้ประเมินส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ออกจากโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ประเมินประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน อีกครั้งทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้ประเมินส่งแบบสอบถาม พร้อมแนบเอกสาร เพื่อประกอบการพิจารณา ผู้ประเมินส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์จ่าหน้าซองถึงผู้ประเมิน ไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม และบางฉบับผู้ประเมินเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. ผู้ประเมินติดตาม รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนมาทางไปรษณีย์ให้ได้จำนวนตามที่ต้องการและนำมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัววิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการ

3.1 แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. วิธีการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) คุณธรรมจริยธรรม และแนวทางการประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับการประเมินกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

3.1.2 สร้างข้อคำถามโดยนำนิยามศัพท์ด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.1.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม และความเหมาะสมของภาษาโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และลงความเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

2) นำผลการพิจารณาแต่ละข้อคำถาม ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วพิจารณาเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องเหมาะสม จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

3) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับข้อคำถามให้มีความชัดเจน สามารถสื่อความได้ง่าย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร

จำนวน 30 คน ให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาร์ช (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117) ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.876

3.1.4 จัดพิมพ์แบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ระหว่าง กรกฎาคม 2565 – กุมภาพันธ์ 2566 โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ประเมินส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ออกจากโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ประเมินประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน อีกครั้งทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้ประเมินส่งแบบสอบถาม พร้อมแนบเอกสาร เพื่อประกอบการพิจารณา ผู้ประเมินส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์จ่าหน้าซองถึงผู้ประเมิน ไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม และบางฉบับผู้ประเมินเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. ผู้ประเมินติดตาม รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนมาทางไปรษณีย์ให้ได้จำนวนตามที่ต้องการและนำมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรม ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัววิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product)) ของโครงการ

4.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. วิธีการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) คุณธรรมจริยธรรม และแนวทางการประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับการประเมินผลผลิตของโครงการ เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

4.1.2 สร้างข้อคำถามโดยนำนิยามศัพท์ด้านผลผลิตของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นผลผลิตของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 26 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.จำนวน 1 ข้อ การดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนแกนนำ จำนวน 2 ข้อ และผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน จำนวน 23 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.1.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม และความเหมาะสมของภาษาโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และลงความเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

2) นำผลการพิจารณาแต่ละข้อคำถาม ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วพิจารณาเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องเหมาะสม จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

3) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับข้อคำถามให้มีความชัดเจน สามารถสื่อความได้ง่าย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร จำนวน 30 คน ให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาร์ช (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117) ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.876

4.1.4 จัดพิมพ์แบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากครูผู้สอนระหว่าง มีนาคม 2566 – เมษายน 2566 โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ประเมินส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ออกจากโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ครูผู้สอน ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ประเมินประสานงานกับครูผู้สอน อีกครั้งทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้ประเมินส่งแบบสอบถาม พร้อมแนบเอกสาร เพื่อประกอบการพิจารณา ผู้ประเมินส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์จ่าหน้าซองถึงผู้ประเมิน ไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม และบางฉบับผู้ประเมินเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. ผู้ประเมินติดตาม รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนมาทางไปรษณีย์ให้ได้จำนวนตามที่ต้องการและนำมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัววิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์

4.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. วิธีการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) คุณธรรมจริยธรรม และแนวทางการประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนรวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับการประเมินผลผลิตของโครงการเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

4.2.2 สร้างข้อคำถามโดยนำนิยามศัพท์ด้านผลผลิตของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นผลผลิตของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม และความเหมาะสมของภาษาโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และลงความเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

2) นำผลการพิจารณาแต่ละข้อคำถาม ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วพิจารณาเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องเหมาะสม จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

3) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับข้อคำถามให้มีความชัดเจน สามารถสื่อความได้ง่าย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร จำนวน 30 คน ให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาร์ช (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117) ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.845

4.2.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ปกครอง ระหว่าง มีนาคม 2566 – เมษายน 2566 โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ประเมินส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ออกจากโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ปกครองในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ประเมินประสานงานกับผู้ปกครองอีกครั้งทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้ประเมินส่งแบบสอบถาม พร้อมแนบเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาผู้ประเมินส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์จ่าหน้าซองถึงผู้ประเมิน ไปยังผู้ตอบแบบสอบถามและบางฉบับผู้ประเมินเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4.4 ผู้ประเมินติดตาม รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนมาทางไปรษณีย์ให้ได้จำนวนตามที่ต้องการและนำมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัววิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์

4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. วิธีการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) คุณธรรมจริยธรรม และแนวทางการประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับการประเมินผลผลิตของโครงการเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

4.3.2 สร้างข้อคำถามโดยนำนิยามศัพท์ด้านผลผลิตของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นผลผลิตของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3.3 การหาคุณภาพของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม และความเหมาะสมของภาษาโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และลงความเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

2) นำผลการพิจารณาแต่ละข้อคำถาม ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วพิจารณาเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องเหมาะสม จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

3) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับข้อคำถามให้มีความชัดเจน สามารถสื่อความได้ง่าย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร จำนวน 30 คน ให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : AlphaCoefficient) ตามวิธีการของครอนบาร์ช (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117) ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.878

4.3.4 จัดพิมพ์แบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักเรียนด้วยตัวเองตรวจสอบความถูกต้องของการตอบระหว่างมีนาคม 2566 – เมษายน 2566 เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัววิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์

4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.4.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. วิธีการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) คุณธรรมจริยธรรม และแนวทางการประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับการประเมินผลผลิตของโครงการเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

4.4.2 สร้างข้อคำถามโดยนำนิยามศัพท์ด้านผลผลิตของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นผลผลิตของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4.3 การหาคุณภาพของความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม และความเหมาะสมของภาษาโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และลงความเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

2) นำผลการพิจารณาแต่ละข้อคำถาม ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วพิจารณาเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องเหมาะสม จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

3) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับข้อคำถามให้มีความชัดเจน สามารถสื่อความได้ง่าย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร จำนวน 30 คน ให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : AlphaCoefficient) ตามวิธีการของครอนบาร์ช (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117) ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.878

4.4.4 จัดพิมพ์แบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ระหว่าง มีนาคม 2566 –เมษายน 2566 โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ประเมินส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ออกจากโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน และผู้ปกครอง ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ประเมินประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง อีกครั้งทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้ประเมินส่งแบบสอบถาม พร้อมแนบเอกสาร เพื่อประกอบ การพิจารณาผู้ประเมินส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์จ่าหน้าซองถึงผู้ประเมิน ไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม และบางฉบับผู้ประเมินเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. ผู้ประเมินติดตาม รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนมาทางไปรษณีย์ให้ได้จำนวนตามที่ต้องการและนำมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัววิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4.5 แบบสัมภาษณ์ สำหรับประเมินความคิดเห็นที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน

ซึ่งแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์นักเรียน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินการและผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และข้อเสนอแนะอื่นๆ

การสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์ มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. กำหนดขอบเขตและประเด็นการสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3 ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์นักเรียน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินการและผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. สร้างแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

3.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับ

3.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง จำนวน 1 ฉบับ

3.3 แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ

4. นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อความและความถูกต้องชัดเจนของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบแบบสอบถาม

5. ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสัมภาษณ์และความถูกต้องของการใช้ภาษา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้ว จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

4.6 แบบรายงานและแบบบันทึก ได้แก่

4.6.1 แบบรายงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในปีการศึกษา 2564-2565 ของงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.6.2 แบบรายงานผลจำนวนเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 122)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (นพพร ธนะชัยขันธ์, 2555, หน้า 18)

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนของประชากร

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนข้อมูล

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร (ชวลิต ชูกำแพง, 2553, หน้า 66)

$$\sigma = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ σ แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum x^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูล

4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้ (ธีระ กุลสวัสดิ์, 2558, หน้า 1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญกำหนดเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแบบสอบถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแบบสอบถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแบบสอบถามนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

5. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1}\left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2}\right]$$

โดยที่ α คือ สัมประสิทธิ์แอลฟา

K คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ คือ ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบรายงาน ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ประเมินจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และตัวอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนประชากร

μ แทน ค่าเฉลี่ย

α แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ผู้ประเมินขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพของประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

53 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.4 คุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.5 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.6 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ประเมินได้นำแบบสอบถามจำนวน 6 ฉบับ ไปสอบถามกลุ่มประชากรที่ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 9 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 25 คน และผู้ปกครอง จำนวน 115 รวมทั้งสิ้น 151 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์สถานภาพโดยค่าสถิติพื้นฐาน แยกเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	70	46.36
- หญิง	81	53.64
รวม	**151**	**100**
2. ระดับการศึกษา		
- ปริญญาตรี	80	52.98
- ปริญญาโท	51	33.77
- ปริญญาเอก	20	13.25
รวม	**151**	**100**
3. ปฏิบัติหน้าที่		
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	9	5.96
- ผู้บริหารสถานศึกษา	2	1.32
- ครูผู้สอน	25	16.56
- ผู้ปกครอง	115	76.16
รวม	**151**	**100**
4. ประสบการณ์การทำงาน		
- ต่ำกว่า 10 ปี	68	45.03
- 10 – 19 ปี	33	21.85
- 20 – 29 ปี	27	17.88
- 30 ปีขึ้นไป	23	15.23
รวม	**151**	**100**

จากตาราง 4.1 พบว่า แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.64 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.98

ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ปกครอง คิดร้อยละ 76.16 และประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.03

2. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ

ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านบริบทของโครงการ (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ความต้องการของการทำโครงการ					
1	ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนได้เรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม และมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคม	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	ต้องการให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	ต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	ต้องการยกระดับด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.63	0.49	มากที่สุด	มากที่สุด	ผ่าน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ					
5	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
7	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดภายใต้โครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ					
11	วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ได้เรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อยกระดับด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
15	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	4.60	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.65	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.65, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ด้านความต้องการของการทำโครงการ (μ = 4.63, α = 0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ (μ = 4.60, α = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ความต้องการของการทำโครงการ พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.63, α = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 4 ต้องการยกระดับด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี (μ = 4.67, α = 0.48) รองลงมาคือ ข้อ 2 ต้องการให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม (μ = 4.64, α = 0.49) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนได้เรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคม (μ = 4.58, α = 0.50)

ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.72, α = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็น

อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 8 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา และข้อ 9 โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 10 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดภายใต้โครงการ (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 7 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (μ = 4.53, α = 0.51)

ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.60, α = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 12 วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อยกระดับด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ข้อ 11 วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ได้เรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม (μ = 4.67, α = 0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 13 วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา (μ = 4.53, α = 0.51)

3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลแสดง ดังตาราง 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านปัจจัยนำเข้า (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ความเหมาะสมของบุคลากร					
1	ความเหมาะสมของจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	ความเหมาะสมของบุคลากรภายนอกผู้นำชุมชนมีความพร้อมในการสนับสนุน ส่งเสริมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	ความเหมาะสมของนักเรียนที่ร่วมโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	ความเหมาะสมของผู้ปกครองมีความพร้อมในการสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการ	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	ได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากหน่วยงานภายนอก	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.67	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ความเหมาะสมของงบประมาณ					
7	งบประประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	งบประมาณมีความเหมาะสมเพื่อการดำเนินการกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านงบประมาณ	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.62	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ความเหมาะสมของอาคารสถานที่					
12	อาคารสถานที่ภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอในการ จัดกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	สถานที่ภายนอกสถานศึกษามีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	แหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียนมีความหลากหลายความเหมาะสมและเพียงพอในการจัดกิจกรรม	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
15	แหล่งเรียนรู้ ภายนอกโรงเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรม	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.72	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ					
16	วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือมีความเหมาะสมกับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีเอกสารและสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.62	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.66	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.66,

α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ (μ = 4.72, α = 0.44) รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสมของบุคลากร (μ = 4.67, α = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ และด้านความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ (μ = 4.62, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ความเหมาะสมของบุคลากร พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.67, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 2 ความเหมาะสมของบุคลากรภายนอกผู้นำชุมชนมีความพร้อมในการสนับสนุน ส่งเสริมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 3 ความเหมาะสมของนักเรียนที่ร่วมโครงการ (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 4 ความเหมาะสมของผู้ปกครองมีความพร้อมในการสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน (μ = 4.53, α = 0.51)

ความเหมาะสมของงบประมาณ พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.62, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11 การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ข้อ 8 งบประมาณมีความเหมาะสมเพื่อการดำเนินการกิจกรรมภายใต้โครงการ (μ = 4.69, α = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 7 งบประประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ (μ = 4.56, α = 0.50)

ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.72, α = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 15 แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรม (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 14 แหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียนมีความหลากหลายความเหมาะสม และเพียงพอในการจัดกิจกรรม (μ = 4.78, α = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 13 สถานที่ภายนอกสถานศึกษา มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ (μ = 4.53, α = 0.51)

ความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.62, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 18 มีเอกสารและสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ข้อ 16 วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ (μ = 4.61, α = 0.49) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 17 วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ (μ = 4.53, α = 0.51)

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ

การประเมินด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรม (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.69	0.47	มากที่สุด	μ ≥ 3.50 α ≤ 1.00	ผ่าน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.72	0.45	มากที่สุด	μ ≥ 3.50 α ≤ 1.00	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.72	0.45	มากที่สุด	μ ≥ 3.50 α ≤ 1.00	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.68	0.47	มากที่สุด	μ ≥ 3.50 α ≤ 1.00	ผ่าน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.69	0.47	มากที่สุด	μ ≥ 3.50 α ≤ 1.00	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.64	0.49	มากที่สุด	μ ≥ 3.50 α ≤ 1.00	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.67	0.48	มากที่สุด	μ ≥ 3.50 α ≤ 1.00	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.72	0.45	มากที่สุด	μ ≥ 3.50 α ≤ 1.00	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.61	0.49	มากที่สุด	μ ≥ 3.50 α ≤ 1.00	ผ่าน

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.65	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.70	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชนโรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.66	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.67	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการ ของ 10 กิจกรรม ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.67, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) (μ = 4.70, α = 0.46) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (Plan) μ = 4.68, α = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข (Act) (μ = 4.66, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.68, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน และข้อ 6 กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ข้อ 3 มีการจัดทำแผนการดำเนินงาน

ในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ ข้อ 4 กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (μ = 4.69, α = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 วางแผนการดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และ ข้อ 2 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.64, α = 0.49)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.65, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 10 จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ข้อ 7 การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน (μ = 4.69, α = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 12 มีประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.58, α = 0.50)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.70, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 18 มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 19 มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.78, α = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 21 มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม (μ = 4.61, α = 0.49)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.66, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ข้อ 25 จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ (μ = 4.69, α = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 22 มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข (μ = 4.58, α = 0.50)

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อน (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.68	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.65	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียน เครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.62	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.64	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อน ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.64, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผน (Plan) (μ = 4.68, α = 0.46) รองลงมาคือ ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) (μ = 4.65, α = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการดำเนินการ (Do) (μ = 4.61, α = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.68, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน และ ข้อ 6 กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 3 มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และ ข้อ 4 กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (μ = 4.53, α = 0.51)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.61, α = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11 ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ข้อ 10 จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ (μ = 4.67, α = 0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 7 การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน (μ = 4.53, α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.65, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 16 มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผล

ตามกิจกรรมของโครงการ และ ข้อ 17 มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 18 มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 15 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ และข้อ 19 มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.53, α = 0.51)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.62, α = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 23 มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ (μ = 4.75, α = 0.44) รองลงมาคือ ข้อ 25 จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ (μ = 4.69, α = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 22 มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข ข้อ 24 มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ และ ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.56, α = 0.50)

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎ (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.64	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.65	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.68	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.68, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) และ ด้านการดำเนินการ (Do) (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุง

และแก้ไข (Act) (μ = 4.65, α = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผน (Plan) (μ = 4.64, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.64, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 3 มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 2 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง และ ข้อ 6 กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม (μ = 4.69, α = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 4 กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (μ = 4.53, α = 0.51)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.72, α = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 7 การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน ข้อ 8 มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ ข้อ 12 ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง และ ข้อ 13 ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้ (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 9 ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ และข้อ 14 จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 10 จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ (μ = 4.53, α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.72, α = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 18 มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และข้อ 19 มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 16 มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ และ ข้อ 21 มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 17 มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ (μ = 4.53, α = 0.51)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.65, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 23 มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ และ ข้อ 24 มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 25 จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 22 มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง และข้อ 27 มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (μ = 4.53, α = 0.51)

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.63	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.67	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.60	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.69	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.59	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.63	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมออมดีมีเงินเก็บของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.63, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) (μ = 4.69, α = 0.46) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (Plan) (μ = 4.63, α = 0.48) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข (Act) (μ = 4.59, α. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.63, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน (μ = 4.75, α = 0.44) รองลงมาคือ ข้อ 2 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.72, α = 0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุดคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน และข้อ 6 กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม (μ = 4.53, α = 0.51)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.60, α = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 7 การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน และข้อ 12 ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.67, α = 0.48) รองลงมาคือ ข้อ 8 มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ (μ = 4.64, α = 0.49) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 11 ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ (μ = 4.53, α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.69, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 18 มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 16 มีการประชุมวางแผนติดตาม และประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ และ ข้อ 19 มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 17 มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ (μ = 4.53, α = 0.51)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.59, α = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 23 มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ (μ = 4.72, α = 0.45) รองลงมาคือ ข้อ 24 มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ (μ = 4.69, α = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 22 มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง และข้อ 27

มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (μ = 4.53, α = 0.51)

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.68	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.60	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	4.62	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	4.61	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.86	0.35	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.74	0.43	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชนโรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.62	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.65	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.65, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) (μ = 4.74, α = 0.43) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (Plan) และ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข (Act) (μ = 4.62, α = 0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการดำเนินการ (Do) (μ = 4.61, α. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.62, α = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม โดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน (μ = 4.75, α = 0.44) รองลงมาคือ ข้อ 2 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.72, α = 0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน (μ = 4.53, α = 0.51)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.61, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 12 ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 11 ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 8 มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ และ ข้อ 10 จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ (μ = 4.53, α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.74, α = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 19 มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.86, α = 0.35) รองลงมาคือ ข้อ 18 มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.83, α = 0.38) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 21 มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม (μ = 4.53, α = 0.51)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.62, α = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 27 มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง (μ = 4.75, α = 0.44) รองลงมาคือ ข้อ 22 มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข (μ = 4.69, α = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.53, α = 0.51)

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้อง (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.67	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.66	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.72	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.69	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.70	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียน เครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.63	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.67	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรม Buddy คู่ใจเราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้องของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.67, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) (μ = 4.70, α = 0.45) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (Plan) (μ = 4.67, α = 0.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข (Act) (μ = 4.63, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.67, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนด

บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน (μ = 4.78, α = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 3 มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ (μ = 4.53, α = 0.51)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.66, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 14 จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 13 ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้ (μ = 4.78, α. = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 11 ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ (μ = 4.53, α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.70, α = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 17 มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 18 มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรม อย่างต่อเนื่อง (μ = 4.78, α = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 16 มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ (μ = 4.53, α = 0.51)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.63, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 27 มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชนโรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 25 จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ (μ = 4.53, α = 0.51)

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.82	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.75	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.74	0.43	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.86	0.35	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.73	0.43	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียน เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.67	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.72	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรมของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 472, α = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความ

คิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผน (Plan) (μ = 4.75, α = 0.42) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการ (Do) (μ = 4.74, α = 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข (Act) (μ = 4.67, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.75, α = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน (μ = 4.83, α = 0.38) รองลงมาคือ ข้อ 4 กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (μ = 4.82, α = 0.38) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.56, α = 0.50)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.74, α = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 9 ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ และข้อ 12 ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.83, α = 0.38) รองลงมาคือ ข้อ 8 มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบและข้อ 11 ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ (μ = 4.81, α = 0.40) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 14 จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน (μ = 4.53, α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.73, α = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 19 มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.86, α = 0.35) รองลงมาคือ ข้อ 18 มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.83, α = 0.38) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 21 มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม (μ = 4.53, α = 0.51)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.67, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 27 มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.78, α = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 24 มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ (μ = 4.53, α = 0.51)

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถัง (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม โดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.86	0.35	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.73	0.43	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.68	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	4.73	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.86	0.35	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียน เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.72	0.43	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.72	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถังของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.72, α = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผน (Plan)) (μ = 4.73, α = 0.43) และด้านการติดตามและประเมินผล (Check) (μ = 4.73, α = 0.434) รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข (Act) (μ = 4.72, α = 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการดำเนินการ (Do) (μ = 4.68, α. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.73, α = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 4 กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (μ = 4.78, α = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน (μ = 4.56, α = 0.50)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.68, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 7 การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน และข้อ 14 จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 13 ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้ (μ = 4.78, α = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 9 ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ (μ = 4.53 α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.73, α = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 20 มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม (μ = 4.83, α = 0.38) รองลงมาคือ ข้อ 19 มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.81, α = 0.40) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 15 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ (μ = 4.58 α = 0.50)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.72, α = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.86, α = 0.35) รองลงมาคือ ข้อ 25 จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ (μ = 4.83, α = 0.38) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 27 มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (μ = 4.53, α = 0.51)

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมค่านิยม 12 ประการ (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.72	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.65	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.86	0.35	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.79	0.41	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียน เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.64	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.70	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมค่านิยม 12 ประการ ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดสพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 470, α = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) (μ = 4.79, α = 0.41) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (Plan) (μ = 4.72, α = 0.44) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข (Act) (μ = 4.64, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.72, α = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม (μ = 4.83, α = 0.38) รองลงมาคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน (μ = 4.81, α = 0.40) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คือ ข้อ 1 วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน (μ = 4.58, α = 0.50)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.65, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 14 จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 10 จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ (μ = 4.78, α = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 11 ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ และ ข้อ 13 ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้ (μ = 4.53, α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.79, α = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 19 มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.86, α = 0.35) รองลงมาคือ ข้อ 18 มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.83, α = 0.38) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 15 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ และ ข้อ 20 มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม (μ = 4.75, α = 0.44)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.64, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 24 มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 22 มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 25 จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ และข้อ 27 มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (μ = 4.53, α = 0.51)

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบ (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.71	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.66	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง/	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.68	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียน เครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.64	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.67	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบ ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 467, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความ

คิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผน (Plan) (μ = 4.71, α = 0.45) รองลงมาคือ ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) (μ = 4.68, α = 0.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การปรับปรุงและแก้ไข (Act) (μ = 4.64, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.71, α = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 3 มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 1 วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน ข้อ 4 กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และข้อ 6 กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน (μ = 4.61, α = 0.49)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.66, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11 ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 7 การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน และ ข้อ 9 ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 12 ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.53, α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.68, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 21 มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม (μ = 4.81, α = 0.40) รองลงมาคือ ข้อ 20 มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม (μ = 4.78, α = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 15

มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ และข้อ 17 มีการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ (μ = 4.52, α = 0.51)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.64, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 25 จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 23 มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.53, α = 0.51)

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.81	0.40	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.76	0.43	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.86	0.35	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การดำเนินการ (Do)					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.69	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.83	0.38	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง/	4.86	0.35	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	4.71	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข	4.53	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	4.56	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.75	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียน เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.78	0.42	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.66	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.71	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านกระบวนการของกิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามตัวชี้วัด พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 471, α = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผน (Plan) (μ = 4.76, α = 0.43) รองลงมาคือ ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) (μ = 4.71, α = 0.44) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข (Act) (μ = 4.66, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.76, α = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน (μ = 4.83, α = 0.38) รองลงมาคือ ข้อ 4 กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (μ = 4.81, α = 0.40) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.61, α = 0.49)

การดำเนินการ (Do) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.69, α = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 8 มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ (μ = 4.86, α = 0.35) รองลงมาคือ ข้อ 9 ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ (μ = 4.83, α = 0.38) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 12 ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง (μ = 4.53, α = 0.51)

การติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.71, α = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 18 มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.86, α = 0.35) รองลงมาคือ ข้อ 17 มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล

การดำเนินกิจกรรมตามโครงการ (μ = 4.83, α = 0.38) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 20 มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม (μ = 4.53, α = 0.51)

การปรับปรุงและแก้ไข (Act) พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ= 4.66, α = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 27 มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (μ = 4.78, α = 0.42) รองลงมาคือ ข้อ 24 มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้อง เหมาะสมกับโครงการ และ ข้อ 26 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.75, α = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 22 มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข (μ = 4.53, α = 0.51)

ตารางที่ 4.15 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ทั้ง 10 กิจกรรม (N = 36)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
1	กิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อน	4.64	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	กิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎ	4.68	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	กิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ	4.63	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	4.65	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	กิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้อง	4.67	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
6	กิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม	4.72	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
7	กิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถัง	4.72	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	กิจกรรมค่านิยม 12 ประการ	4.70	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	กิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบ	4.67	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	กิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง	4.71	0.45	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.68	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการสรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ทั้ง 10 กิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.68, α = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม และกิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถัง (μ = 4.72, α = 0.44) รองลงมาคือ กิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง (μ = 4.71, α = 0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ (μ = 4.63, α = 0.48)

5. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ

การประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังนี้

5.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (N = 25)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.					
1	นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้นจากการประเมินโรงเรียนผ่านการประเมินรับรองจาก สพฐ. เป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว	4.68	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	การดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนแกนนำ					
2	นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมจากการจัดตั้งชุมนุมคุณธรรมจริยธรรมที่มีนักเรียนแกนนำรวมตัวกันดำเนินกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
3	นักเรียนได้จัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมและประสบผลสำเร็จในการลดปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน	4.56	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.58	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน					
4	นักเรียนเป็นผู้รักสะอาด แต่งกายสะอาด ถูกระเบียบ และกาลเทศะ	4.68	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	นักเรียนรักษาความสะอาดของอุปกรณ์การเรียนและสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ให้สะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ	4.64	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	นักเรียนรักษาความสะอาดของสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาด สวยงาม และเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ	4.60	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
7	นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ	4.56	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
8	นักเรียนมีความมุ่งมั่น เพียรพยายามทั้งในด้านการเรียน และด้านการงาน ทำงานจนสำเร็จ	4.52	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	นักเรียนมีความละเอียดรอบคอบในการตัดสินใจแก้ปัญหาและทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง	4.60	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	นักเรียนปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้	4.56	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
11	นักเรียนไม่ทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายผู้อื่นหรือสัตว์มีชีวิตต่างๆ	4.52	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
12	นักเรียนไม่เสพสุรา ยาเสพติด และของมึนเมาทุกชนิด	4.88	0.33	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
13	นักเรียนไม่หมกมุ่นกับการเที่ยวเล่นที่ก่อให้เกิดโทษ	4.72	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
14	นักเรียนใช้ทรัพยากรของตนเอง เช่น เงิน วัสดุอุปกรณ์ น้ำ ไฟฟ้า และสาธารณูปโภคอย่างพอประมาณ มีเหตุมีผล คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	4.52	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
15	นักเรียนปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ และข้อตกลงของห้องเรียน โรงเรียน และสังคม	4.88	0.33	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
16	นักเรียนปฏิบัติงานส่วนตัวด้วยความอดทน มุ่งมั่น ตั้งใจ เพียรพยายามอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอจนงานสำเร็จ	4.72	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
17	นักเรียนปฏิบัติงานส่วนรวมด้วยความอดทน มุ่งมั่นตั้งใจ เพียรพยายามอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอจนงานสำเร็จ	4.76	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
18	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งหน้าที่เกี่ยวกับตนเองและหน้าที่ต่อส่วนรวมด้วยความเต็มใจ	4.80	0.41	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
19	นักเรียนมีความตระหนักและยึดมั่นในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นความจริง ทั้งทางกาย วาจา และใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	4.88	0.33	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
20	นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และรู้จักเสียสละไม่เห็นแก่ตัว	4.72	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
21	นักเรียนแสดงกิริยามารยาท สุภาพอ่อนน้อมต่อบุพการี และผู้มีพระคุณ	4.76	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
22	นักเรียนใช้กำลังกายและสติปัญญาช่วยเหลือผู้อื่นตามโอกาส	4.80	0.41	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
23	นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมที่ดีงามเป็นหมู่คณะด้วยความพร้อมเพรียง ความกลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	4.84	0.37	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
24	นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ก่อให้เกิดความสงบสุขของตนเองและหมู่คณะ	4.88	0.33	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
25	นักเรียนมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม รักษาและปกป้องสาธารณสมบัติ ไม่นำของส่วนรวมมาใช้ส่วนตัว	4.72	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
26	นักเรียนอาสาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.72	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.71	0.44	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.66	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.66, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รายละเอียดดังนี้

การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้นจากการประเมินโรงเรียนผ่านการประเมินรับรองจาก สพฐ. เป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.68, α = 0.48)

การดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนแกนนำ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.58, α = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมจากการจัดตั้งชุมนุมคุณธรรมจริยธรรมที่มีนักเรียนแกนนำรวมตัวกันดำเนินกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง (μ = 4.60, α = 0.50) รองลงมา คือ ข้อ 3 นักเรียนได้จัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมและประสบผลสำเร็จในการลดปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน (μ = 4.56, α = 0.51)

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.71, α = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 12 นักเรียนไม่เสพสุรา ยาเสพติด และของมึนเมาทุกชนิด ข้อ 15 นักเรียนปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ และข้อตกลงของห้องเรียน โรงเรียนและสังคม ข้อ 19 นักเรียนมีความตระหนักและยึดมั่นในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นความจริง ทั้งทางกาย วาจา และใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และ ข้อ 24 นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ก่อให้เกิดความสงบสุขของตนเองและหมู่คณะ (μ = 4.88, α = 0.33) รองลงมา คือ ข้อ 23 นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมที่ดีงามเป็นหมู่คณะด้วยความพร้อมเพรียงความกลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (μ = 4.84, α = 0.37) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 นักเรียนมีความมุ่งมั่น เพียรพยายาม ทั้งในด้านการเรียน และด้านการงาน ทำงานจนสำเร็จ ข้อ 11 นักเรียนไม่ทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายผู้อื่นหรือสัตว์มีชีวิตต่างๆ และ ข้อ 14 นักเรียนใช้ทรัพยากรของตนเอง เช่น เงิน วัสดุอุปกรณ์ น้ำ ไฟฟ้า และสาธารณูปโภคอย่างพอประมาณ มีเหตุมีผล คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด (μ = 4.52, α = 0.51)

5.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (N = 115)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
1	โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทำให้นักเรียนมีความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น	4.62	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	การดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมทำให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน	4.61	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	การดำเนินงานตามโครงการสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน	4.60	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	การดำเนินงานโครงการก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองที่เป็นระบบมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านทรัพยากรทางการศึกษามากขึ้น	4.59	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
5	การดำเนินงานโครงการนี้ ก่อให้เกิดความร่วมมือเป็นเครือข่ายร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.58	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	โครงการสนับสนุนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้นักเรียนได้เห็น ได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย	4.70	0.46	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
7	นักเรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ๆ จากการไปทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมได้	4.68	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	โครงการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้รับประสบการณ์ตรง จากการให้บริการชุมชน	4.67	0.47	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
9	โครงการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมกับผู้ปกครองและชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา	4.64	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	การดำเนินงานตามโครงการนี้ ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความเชื่อมั่นการจัดการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.63	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.63	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.63, α = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 โครงการสนับสนุนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้นักเรียนได้เห็น ได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย (μ = 4.70, α = 0.46) รองลงมา คือ ข้อ 8 โครงการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้รับประสบการณ์ตรงจากการให้บริการชุมชน (μ = 4.67, α = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 การดำเนินงานโครงการนี้ ก่อให้เกิดความ

ร่วมมือเป็นเครือข่ายร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (μ = 4.58, α = 0.50)

5.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (N = 115)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
1	โรงเรียนได้จัดประชุมชี้แจงประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมทำให้มีความเข้าใจชัดเจน	4.69	0.48	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรมหรือปรับปรุงกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	4.66	0.49	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอย่างหลากหลาย	4.65	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโครงการ	4.57	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงตามแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการ	4.58	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	นักเรียนมีโอกาสคิด ตัดสินใจเลือกปฏิบัติด้วยตนเองตามความเหมาะสม	4.59	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
7	นักเรียนได้ฝึกคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	4.60	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	ครูและวิทยากรให้คำแนะนำ คำปรึกษา และดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.63	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	นักเรียนมีทักษะชีวิตที่ดีและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.62	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากโครงการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.61	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.62	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.62, α = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 โรงเรียนได้จัดประชุมชี้แจง ประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมทำให้มีความเข้าใจชัดเจน (μ = 4.69, α = 0.48) รองลงมา คือ ข้อ 2 โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรมหรือปรับปรุงกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (μ = 4.66, α = 0.49) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4 นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโครงการ (μ = 4.57, α = 0.51)

5.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (N = 151)

ข้อที่	รายการประเมิน	μ	α	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
1	กิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อน	4.65	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
2	กิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎ	4.57	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
3	กิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ	4.58	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
4	กิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	4.65	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
5	กิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้อง	4.57	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
6	กิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม	4.58	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
7	กิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถัง	4.59	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
8	กิจกรรมค่านิยม 12 ประการ	4.60	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
9	กิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบ	4.59	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
10	กิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง	4.65	0.50	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ย	4.60	0.51	มากที่สุด	$\mu \geq 3.50$ $\alpha \leq 1.00$	ผ่าน

ตารางที่ 4.19 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.60, α = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อน กิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และกิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง (μ = 4.65, α = 0.50) รองลงมาคือ กิจกรรมค่านิยม 12 ประการ (μ = 4.60, α = 0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎ และกิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้อง (μ = 4.57 α = 0.51)

5.4 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากแบบรายงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในปีการศึกษา 2565 ของงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 - 2565 ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 – 2565

ข้อที่	รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2564 (128 คน)		ปีการศึกษา 2565 (115 คน)		เพิ่มขึ้นร้อยละ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1	กิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อน	115	89.84	108	93.91	4.07
2	กิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎ	111	86.72	110	95.65	8.93
3	กิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ	120	93.75	112	97.39	3.64
4	กิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	121	94.53	114	99.13	4.60

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2564 (128 คน)		ปีการศึกษา 2565 (115 คน)		เพิ่มขึ้นร้อยละ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
5	กิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้อง	112	87.50	107	93.04	5.54
6	กิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม	114	89.06	111	96.52	7.46
7	กิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถัง	119	92.97	114	99.13	6.16
8	กิจกรรมค่านิยม 12 ประการ	120	93.75	112	97.39	3.64
9	กิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบ	123	96.09	115	100.00	3.91
10	กิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง	115	89.84	109	94.78	4.94
	ค่าเฉลี่ยรวม	117.00	91.41	111.40	96.69	5.29

(ที่มา : งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี, 2565, หน้า 15 - 25)

จากตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 – 2565 พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการเพิ่มขึ้นทุกข้อ โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ ข้อ 2 กิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎเพิ่มขึ้น 8.93 รองลงมาคือ ข้อ 6 กิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น 7.46 และข้อที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ ข้อ 3 กิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ และ ข้อ 8 กิจกรรมค่านิยม 12 ประการ เพิ่มขึ้น 3.64

5.5 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 - 2565 (โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี, 2565, หน้า 3) ดังนี้

1) โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ได้รับรางวัลโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 2 ดาว กิจกรรมโรงเรียนดีต้องมีที่ยืน โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

2) โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ได้รับรางวัลโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว กิจกรรมโรงเรียนดีต้องมีที่ยืน โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

5.6 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนและการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียน และเป็นโครงการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข และสถานศึกษายังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาจากชุมชน นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมกายและคุณธรรมจริยธรรมที่ดี ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าต้องการให้โรงเรียนมีการพัฒนาและเข้าร่วมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นโครงการที่ดีเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนทุกด้าน ผู้ปกครองมีความสบายใจ และไว้ใจที่จะให้บุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ที่สำคัญนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างยั่งยืน

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า การที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อย่างต่อเนื่องทำให้ได้รับความรู้และทักษะ รวมทั้งประสบการณ์ต่างๆ ทำให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น เป็นผู้มีจิตอาสาในการพัฒนาชุมชนของตนเอง

สรุปจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียน พบว่า โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อนักเรียน สนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการสร้างความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างยั่งยืน

สรุปผลรวม โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นโครงการที่ดี

และมีประโยชน์ทั้งต่อนักเรียนและการจัดการศึกษา สนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียน ยังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำรงชีวิตกับชุมชนและสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างยั่งยืน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D. L. 2007, pp. 31 – 62) โดยการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต มีวัตถุประสงค์การประเมินดังนี้ 1) เพื่อประเมินด้านบริบท (Context : C) ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input : I) ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 3) เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process : P) ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 4) เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product : P) ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 4.1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4.2) ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4.3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4.4) ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4.5) คุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4.6) จำนวนรางวัลที่ได้รับจาก

การดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 4.7) ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามรูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) โดยมีผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ สรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท จากแบบสอบถามโดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของ รองลงมาคือ ด้านความต้องการของการทำโครงการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า จากแบบสอบถามโดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสมของบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ และด้านความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ จากแบบสอบถามด้านกระบวนการของ 10 กิจกรรม โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (Plan) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข (Act) ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

ผลการสรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ทั้ง 10 กิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม และกิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถัง รองลงมาคือ กิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ

4.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.5 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 – 2565 พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการเพิ่มขึ้นทุกข้อ โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.46 ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.6 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 - 2565 รวมทั้งสิ้น 2 รางวัล ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.7 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียน พบว่าโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อนักเรียน สนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการสร้างความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้กับนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างยั่งยืน

สรุปผลรวม โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ทั้งต่อนักเรียนและการจัดการศึกษาสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนยังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำรงชีวิตกับชุมชนและสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจากการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นี้ได้ศึกษาข้อมูลความต้องการจำเป็นก่อนจัดทำโครงการ จากนั้น

ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข จึงทำให้ผลการประเมินโครงการด้านบริบทอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D. L., 2007, pp. 31-62) ที่กล่าวว่า การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่างๆ เช่นเป็นโครงการที่สนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นของผู้เรียนในโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ และเป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาส ที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์การต่างๆ หรือไม่ ผลการประเมินด้านบริบทดังกล่าวมีความสอดคล้องกับยุรี อินทรพันธ์ (2561, หน้า 135) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ โดยการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) ผลการประเมินพบว่า 1) บริบทของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์ในภาพรวมมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอุทัยวรรณ ทับทิมทองสุข (2561, หน้า 103) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561 โดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) ผลการประเมินพบว่า 1) ผลการประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระพงษ์ สุริยา (2563, หน้า 72) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสรรพวิทยาคม โดยใช้ รูปแบบการประเมิน CIPP ผลการประเมินพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

3) ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ 4) ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการในด้านผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ คือ พฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการตามที่ตั้งไว้

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ดำเนินโครงการนี้ ให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสมเพียงพอ ผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมย่อยภายใต้โครงการมีความรู้ความสามารถ และความรับผิดชอบต่องาน รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีความรับผิดชอบต่อโครงการ โรงเรียนมีเครือข่ายชุมชนและผู้เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ ดังนั้นผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าจึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 10-17) ที่กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) จุดมุ่งเน้นหลักก็เพื่อช่วยจัดลำดับโครงการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็น ก่อให้เกิดแผนงาน ที่ปฏิบัติได้จริงและใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการบันทึกและสร้างสำนึกรับผิดรับชอบเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพยากรและวิธีการดำเนินงานในแผนงานนั้นๆ ช่วยให้ผู้รับผิดชอบโครงการหลีกเลี่ยงความสูญเปล่าใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้นวัตกรรมหรือโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าถึงทรัพยากรที่จะต้องสูญเสียไป และผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น สอดคล้องกับนฤมล วิทยาวุฒิรัตน์ (2562, หน้า 97) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม เป็นการประเมินโดยใช้รูปแบบซิปป์ (CIPP Model) ผลการประเมิน พบว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้นด้านความเหมาะสมและพอเพียงเกี่ยวกับวิทยากร งบประมาณ ระยะเวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ความรู้ความสามารถของคณะทำงาน การสนับสนุนของฝ่ายบริหารโรงเรียน ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนแต่ละกิจกรรมย่อย พบว่า ความเหมาะสม/พอเพียง อยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และผ่านเกณฑ์การประเมิน และสอดคล้องกับวิรัญรัฏฌา รัตโน (2562) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านตูม (นพค.15 กรป.กลางอุปถัมภ์) ผลการวิจัยพบว่า

การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านตูม (นพค. 15 กรป. กลางอุปถัมภ์) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 10 กิจกรรม ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการดำเนินงานทั้ง 10 กิจกรรม ตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในครั้งนี้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามวงจรเดมมิ่ง PDCA (Deming Cycle) ซึ่งเป็นวงจรที่พัฒนามาจากวงจรที่คิดค้นโดยวอล์ทเตอร์ ชิวฮาร์ท (Walter Shewhart) ผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรมและต่อมาวงจรนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอดวาร์ด เดมมิ่ง (W.Edwards Deming) ปรมาจารย์ด้านการบริหารคุณภาพเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานที่ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การทำงานตามแผนที่วางไว้ (DO) การตรวจสอบการทำงานที่ได้ทำไปแล้ว (Check) และการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจากการตรวจสอบ (Act) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2554, หน้า 95 - 99) ที่ได้เสนอแนวทางทั่วไปตามแนวคิดของกระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเป็นขั้นตอนสำคัญเนื่องจากการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนถือเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do) เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์/แนวทางที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่องที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนา ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check) เป็นการตรวจสอบระหว่างดำเนินการ เพื่อนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินการในแต่ละขั้นและการตรวจสอบหลังดำเนินการ เป็นการตรวจสอบหลังจากที่ได้ดำเนินการครบทุกขั้นตอนในการพัฒนา โดยนำผลการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ขั้นที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นขั้นของการนำผลการตรวจสอบมาใช้ประโยชน์ โดยขั้นปรับปรุงแก้ไขนี้ จำแนกเป็นการปรับปรุงแก้ไข 2 ส่วน คือ การปรับปรุงแก้ไขระหว่างดำเนินการของแต่ละขั้นตอน และการปรับปรุงแก้ไขแผนในวงรอบต่อไป ซึ่งผลการประเมินด้านกระบวนการสอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ โกสินทร์ ช้างบุญ (2560, หน้า 49) ได้ทำการวิจัยการติดตามผล

การดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การติดตามผลการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียน ขุนยวมวิทยาอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 4 ด้าน มีดังนี้ ด้านการวางแผน พบว่า ทางโรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานโครงการอย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความต้องการของสังคม ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า ทางโรงเรียน มีเป้าหมายเดียวกันในการกำหนดการดำเนินงานในโครงการ มีการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการที่ได้วางแผนกันไว้ มีการประเมินผลการดำเนินงานทั้งก่อนทำกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และหลังทำกิจกรรมด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ด้านการตรวจสอบ พบว่า ทางโรงเรียนมีการกำกับ นิเทศ ติดตามโครงการโดยหัวหน้ากิจกรรมแต่ละกิจกรรม เพื่อรายงานและนำเสนอต่อผู้บริหาร โดยใช้แบบกำกับนิเทศติดตามและมีการประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ และด้านการปรับปรุง พบว่า ทางโรงเรียนมีการนำผลจากการประเมินโครงการทั้งก่อนทำ ระหว่างทำและหลังทำกิจกรรม มาวิเคราะห์สิ่งที่ต้องพัฒนา และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน และสอดคล้องกับ ปพิชญา จินอิ่ม (2561, หน้า 129) ได้ศึกษา แนวทางการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาความถี่ รายด้าน พบว่าครูบางส่วนปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร เน้นวัดและประเมินผลความรู้ ขาดความเข้าใจในวิธีการสอดแทรกและการติดตามพฤติกรรมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 2) แนวทางการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 2.1) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ทางคุณธรรมจริยธรรม ครูกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้วยตนเองให้สอดคล้องกับเนื้อหา 2.2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ครูนำข่าวหรือคลิปวีดีโอเชื่อมโยงคุณธรรมจริยธรรมที่สอดแทรก เน้นอภิปรายกลุ่มเสนอทางเลือกในการตัดสินใจ 3) ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนการสอน ครูวัดและประเมินความรู้ทัศนคติ เหตุผล และพฤติกรรมการแสดงออกเชิงจริยธรรม 4) ด้านพฤติกรรมในชั้นเรียน แบ่งเป็น

4.1) พฤติกรรมของครู ครูเป็นแม่แบบที่ดีในการปฏิบัติตน รู้จักผู้เรียนรายบุคคล และ 4.2) พฤติกรรมของผู้เรียน ครูใช้หลักประชาธิปไตย ส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้นำเคารพในความเห็นต่าง และสอดคล้องกับ อรอุมา โตประเสริฐ (2562, หน้า 101) ได้ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า แนวการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 มีดังนี้ 1) ด้านการวางแผน สถานศึกษาประชุมคณะทำงานเพื่อร่วมกันกำหนดกิจกรรมให้หลากหลาย และจัดกิจกรรมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานตามปฏิทินที่กำหนดไว้ทุกกิจกรรม ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกทุกขั้นตอน 3) ด้านการติดตามตรวจสอบ สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินงานรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ให้ทุกภาคส่วนทราบ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นผลดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนได้ทุกช่องทาง 4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข สถานศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สรุปรวบรวมผลการวิเคราะห์ จัดทำเป็นฐานข้อมูลนำไปปรับปรุง/แก้ไขการวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ ชูชาติ แปลงล้วน (2563, หน้า 370) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 เป็นการประเมินโดยใช้ CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อม ในภาพรวมและรายด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ด้านความต้องการจำเป็น และด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบุคลากร ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านบริหารจัดการ ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ 3) ด้านกระบวนการ ในภาพรวมและรายด้านมีผล การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) ด้านการ

ดำเนินงาน (Do) ด้านการตรวจสอบติดตาม (Check) และด้านการวางแผน (Plan) และ 4) ด้านผลผลิตในภาพรวมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ดังนี้ 4.1) ผลการประเมินตามมาตรฐานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านนักเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม 4.2) พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก และ 4.3) ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ Lake (2001, pp. 125 - 129) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เด็กในระดับประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนควรจะใช้หลากหลายวิธีประสมประสานกัน และที่สำคัญคือควรประสานศิลปะด้านภาษากับการสอนคุณธรรมและจริยธรรม โดยเชื่อมโยงระหว่างเรื่องราวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นนิทาน สุภาษิต เหตุการณ์ที่ประสบในชีวิตประจำวัน การสอนคุณธรรมและจริยธรรมเปิดโอกาสและสนับสนุนให้เด็กเป็นผู้เล่าเรื่องราวต่างๆ พร้อมทั้งแสดงความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นๆ หรือจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้านภาษาทั้งในเรื่องการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนกับคุณธรรมและจริยธรรม โดยครูและเด็กอาจจะเป็นผู้นำเสนอเรื่องราวต่างๆ แต่ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก เกี่ยวกับเรื่องราวนั้นๆ ให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ได้มีประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้ที่จะประพฤติปฏิบัติตน และพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้น ตลอดทั้งให้การเสริมแรงแก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ไม่ว่าจะเป็นศักยภาพด้านภาษา หรือคุณธรรมและจริยธรรมที่พัฒนาขึ้น

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด 5) ผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 – 2565 พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมหลังดำเนินการโครงการเพิ่มขึ้น โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.46 6) จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 - 2565 รวมทั้งสิ้น 2 รางวัล ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ และ 7) ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียน พบว่า โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อนักเรียน สนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการสร้างความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้กับนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 10-17) ที่กล่าวว่า วัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลผลิตก็เพื่อสอบวัด ตีความและตัดสินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงว่าตอบสนองบรรลุความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ นอกจากนั้นการประเมินผลผลิตก็ยังต้องประเมิน ผลลัพธ์ (Outcomes) ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งที่เป็นไปในทางบวกและทางลบอีกด้วยยิ่งไปกว่านั้นบ่อยครั้งที่นักประเมินยังขยายขอบเขตการประเมินผลผลิตไปสู่การประเมินในสิ่งที่เรียกว่า ผลลัพธ์ระยะยาวอีกด้วย ซึ่งผลการประเมินสอดคล้องกับผลการประเมินของ มาลัยรัตน์ สุขกาว (2561, หน้า 132) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลตรัง ปีการศึกษา 2561 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบประเมินซิปป์ (CIPP Model) ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิต เป็นการประเมินในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์และด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งพิจารณาแต่ละด้านสรุปผล ดังนี้

4.1) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ประกอบด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.2) ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลตรัง ปีการศึกษา 2561 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ยุพิน รอดประพันธ์ (2561, หน้า 105) ได้ทำการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการประเมินพบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตจากการดำเนินโครงการด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อยู่อย่างพอเพียง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ซื่อสัตย์สุจริต 5) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตจากการดำเนินโครงการด้านประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตนให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สามารถรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ นำมาปรับและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรมอื่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Willems, Denessen, Hermans & Vermeer (2012, pp. 1 - 17) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบุคลากรที่เป็นตัวอย่างในด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นตัวอย่างพลเมืองที่มีคุณธรรมในห้องเรียน ซึ่งพบว่าการเป็นแบบอย่างของครูในด้านคุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาของนักเรียน ดังนั้นครูจึงเป็นผู้ที่ทรงคุณธรรมในการช่วยให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดี การเป็นต้นแบบที่ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ เหล่านี้คือ 1) ครูต้องแสดงพฤติกรรมที่ดีงามในห้องเรียน 2) นักเรียนต้องเห็นพฤติกรรมแบบนี้ 3) นักเรียนต้องยอมรับว่าพฤติกรรมแบบนี้เป็นคุณธรรมที่ดี และ 4) นักเรียนต้องยึดหลักคุณธรรมไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

เมื่อผู้บริหารหรือครูผู้สอนจะนำผลการประเมินที่ผู้วิจัยค้นพบนี้ไปใช้ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 โรงเรียนควรนำกิจกรรมใหม่ๆ ที่ประสบความสำเร็จมาจัดกิจกรรมในการส่งเสริมคุณธรรมด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ กิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ นอกจากนั้น ครูควรติดตามผลและสังเกตพฤติกรรมหลังจากที่นักเรียนได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ว่ามีพฤติกรรมใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

1.2 โรงเรียนควรจัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนมากขึ้น โดยให้มีการปฏิบัติกิจกรรมในกิจวัตรประจำวันประจำสัปดาห์หรือกิจกรรมในโอกาสสำคัญต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มที่และสม่ำเสมอ

1.3 โรงเรียนควรทบทวนแผนการดำเนินโครงการว่า มีบุคลากร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณเพียงพอเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งโครงการอาจมีความเสี่ยงหากโรงเรียนมีบุคลากร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณไม่เพียงพอ

1.4 ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในครอบครัว ชุมชน และสังคม เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและมีกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และสอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนรวมถึงบริบทของโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานมีความเหมาะสมและเกิดผลสัมฤทธิ์ ในการดำเนินโครงการมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ตามรูปแบบการประเมิน CIPPIEST คือ ส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิตของโครงการ แบ่งออกเป็นการประเมินผลกระทบ การประเมินประสิทธิผล การประเมินความยั่งยืน และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อของสิ่งที่ได้รับการประเมิน

บรรณานุกรม

กนิษฐา กสิผล. (2560). **การประเมินโครงการส่งเสริมความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร จังหวัดปทุมธานี.** สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เกริก ท่วมกลาง และ จินตนา ท่วมกลาง. (2555). **การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : เยลโล่การพิมพ์.

เกษม วัฒนชัย. (2559). **โรงเรียนคุณธรรม.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ธนธัชการพิมพ์.

โกสินทร์ ช้างบุญ. (2560). **การติดตามการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนขุนยวมวทิยาอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน**.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.

จรวยพร ธรณินทร์. (2552). **ทำดีถวายพ่อ ชีวิตพอเพียง.** กรุงเทพฯ : สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

จรัส เล่ห์สิงห์. (2561). **การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว**. สระแก้ว : วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.

จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2555). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตวิทยาบริการ.** นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จิระพงษ์ สุริยา. (2563). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสรรพวิทยาคม. **วารสารคุรุสภาวิทยาจารย์,** 1(3), 68 - 78.

ชวลิต ชูกำแพง. (2553). **การวิจัยหลักสูตรและการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชูชาติ แปลงล้วน. (2563). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. **วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ,** 5(7), 379 - 393.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2554). **รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาของเมืองพัทยา**. กลุ่มนโยบายการบริหารจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : กรุงเทพฯ.

เชาว์ อินใย. (2555). **การประเมินโครงการ.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไชยพร เรืองแหล้. (2556). **บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ณัชพร นกสกุล. (2554). **รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาต้นแบบแผนการสอนอ่านในวิชาทักษะภาษาและการสื่อสารสำหรับครูในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิต.

ณัชพร ศุภสมุทร์. (2554). **คู่มือการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีตัวอย่างโรงเรียนวัดอุทัยธาราม**. กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิต.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2544). **ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม** : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

ดุจเดือน พันธุมนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง. (2547). **ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการพัฒนานักเรียนของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

ตถาตา สมพงษ์. (2560). **ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา**. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ทิวัตถ์ มณีโชติ. (2554) **ปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ธีรธร สุธีธร. (2559). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่ส่งผลต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธีรวัฒน์ เยี่ยมแสง. (2557). **การประเมินความพึงพอใจ.** มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ธีระ กุลสวัสดิ์. (2558). **การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย.** ชลบุรี : คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

นพพร ธนะชัยขันธ์. (2555). **สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย.** กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.

นฤมล วิทยาวุฒิรัตน์. (2562). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม. **วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 2(4), 97 - 107.

บุญเจริญ พรมพงศ์. (2558). **การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวทหารกองทัพบก ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของกำลังพล กองพันทหารม้าที่ 3 รักษาพระองค์ฯ.** การค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญมี พันธุ์ไทย. (2554). **การประเมินโครงการ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปพิชญา จีนอิ่ม. (2561). **แนวทางการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประชุม รอดประเสริฐ. (2553). **การบริหารโครงการ.** กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.

ปราชญา กล้าผจัญ. (2556). **การบริหารบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปรีดา พลวงษาธนกุล. (2561). **การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านพลเมืองที่ดีของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5.** วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล.** กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พระเทวินทร์ เทวินโท. (2544). **พุทธจริยศาสตร์.** นนทบุรี : สหมิตรพริ้นติ้ง.

พระมหามงคล สามารถ. (2558). **คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พระมหาวชิระ ไฝโสภา. (2562). **ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระมหาสุระนิตย์ สุรกฺโข (ไชยวงษา). (2561). **ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการอบรมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนโรงเรียนบ้านพร้าวเหนือในเขตตำบลกวนวัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2557). **เทคนิคการประเมินโครงการ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.

“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553”. (2542, 19 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 (ตอนที่ 74 ก), หน้า 1 - 19.

พิสณุ ฟองศรี. (2556). **เทคนิควิธีประเมินโครงการ.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.

ไพศาล วรคำ. (2558). **การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research).** พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.

ภูวดล บัวบางพลู. (2554). **การพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายระดับอุดมศึกษา.** ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มาลัยรัตน์ สุขกาว. (2561). **รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลตรัง ปีการศึกษา 2561**. ตรัง : โรงเรียนอนุบาลตรัง.

ยุพิน รอดประพันธ์. (2561). **การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3.** นครสวรรค์ : โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร.

ยุรี อินทรพันธ์. (2561). **รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนนาคดีอนุสรณ์.** สมุทรปราการ : โรงเรียนนาคดีอนุสรณ์.

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). **การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนะ บัวสนธ์. (2550). **เทคนิคการประเมินโครงการ.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2556). **การประเมินโครงการ : การวิจัยเชิงปริมาณ.** กรุงเทพฯ : คอมแพคปริ๊นท์.

_____. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้. **วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย,** 5(2), 7 - 24.

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี. (2563). **แผนปฏิบัติการประจำปี ปีการศึกษา 2563**. ลพบุรี : โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี.

วศิน อินทสระ. (2541). **พุทธจริยศาสตร์.** กรุงเทพฯ : ทองกวาว.

วิรัญรัฏฌา รัตโน. (2562). การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านตูม (นพค.15 กรป.กลางอุปถัมภ์). **วารสารงานวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ**, 6(1), 58 - 75.

ศรีสกุล มีระหันนอก. (2561).**การศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ เรียนร่วมของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). **ทฤษฎีการประเมิน.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี. (2562). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาประจำปีการศึกษา 2561**. อุดรธานี : ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี.

สมคิด พรมจุ้ย. (2562). **เทคนิคการประเมินโครงการ.** พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี : จตุพร ดีไซน

สมนึก ภัททิยธนี. (2558). **การวัดผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สมพร สุทัศนีย์. (2541). **จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). **วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2559). **วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาดา บุปผา. (2558). **ตำราการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)**. สกลนคร : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สาธร ใจตรง. (2560). **การศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยการฝึกอบรมกลุ่มเชิงจิตวิทยา.** ปริญญานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มาตรฐานและตัวชี้วัด.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

_____. (2551) . **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (2559). **คู่มือฝึกอบรมการศึกษาพิเศษ.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. 2550. **สอนอย่างไรให้ธำรงสามัคคี.** กรุงเทพฯ : กลุ่มงานการพิมพ์.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). **แนวทางการประเมินคุณธรรมของผู้เรียน (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2557).** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่4. (2558). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2556). **จิตวิทยาการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสาวภาคย์ ปฐมพฤกษ์วงษ์. (2558). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานของโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.** งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรอุมา โตประเสริฐ. (2562). **แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

อุทัยวรรณ ทับทิมทองสุข. (2561). **รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดนิโครธาราม ปีการศึกษา 2561**. พังงา : โรงเรียนวัดนิโครธาราม.

อุษณีษ์ ธีระพัชรรังสี. (2559). **กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของครูที่มีผลต่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนในครอบครัวซาเลเซียนในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Anderson, S.B. & Ball, S. (1978). **The Profession and Practice of Program Evaluation.** San Francisco : Jossey – Bass.

Cranley, M.E. (2003). Tessaban School : The Moral Life of a Thai Primary School. **Dissertation Abstracts International**, 64(5), 1531-A.

Fitzpatrick, J. L., Sanders, J. R., & Worthen, B. R. (2004). **Program evaluation : Alternative Approaches and Practical Guidelines**. 3rd ed. New York : Longman.

Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education.** New York : McGraw-Hill.

Harris, B. W. (2001). **Personal Administration in Education.** Boston : Allyn and Bacon.

Herzberg, F., Mausner, B., & Snyderman, B. (1959). **The Motivation to Work.** New York : John Wiley & Son

Kohlberg, L. (1976). Moral Stages and Moralization : The Cognitive Development Approach. in **Moral Development and Behavior : Theory, Research and Social.** New York : Holt Rinehart and Winston

Lake, V. E. (2001). Linking Literacy and Moral Education in the Primary Classroom. **The Reading Teacher**, 55(2), 125 - 129.

Maslow, A. H. (1970). **Motivation and Personality.** 2nd ed. New York : Harper and Row.

Nurlaela Sari. (2013). The Importance of Teaching Moral values to The Students. **Journal of English and Education 2013**, 1(1), 154 - 162.

Patton, M. Q. (2008). **Utilization-focused Evaluation.** 4th ed. California : Sage.

Rossi, P.H. & Freeman H.E. (2004). **Evaluation : a systematic approach.** 7th ed. Newbery Park, CA : Sage.

Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. J. (2007). **Evaluation Theory, Models and Applications.** San Francisco : Jossey-bass.

Willems, F., Denessen, E., Hermans, C. & Vermeer, P. (2012). Students' perceptions and teachers' self-ratings of modelling civic virtues : An exploratory empirical study in Dutch primary schools. **Journal of Moral Educatic** 41(1), 1 - 17.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต เถื่อนช้าง	อาจารย์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์
2. อาจารย์ ดร.อัจฉราพรรณ กันสุยะ	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสถิติการวิจัย
3. ดร.นะรงษ์ ชาวเพ็ชร	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานการศึกษาพิเศษ
4. นางสุวรรณทนา ชื่นอยู่	ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน โสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
5. นางเงาแข เดือดขุนทด	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนฉะเชิงเทราปัญญานุกูล จังหวัดฉะเชิงเทรา

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๒/ว๒๑๙

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
๓๕ หมู่ ๑ ตำบลบางกะพี้
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
๓๕๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต เถื่อนช้าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) เครื่องมือสำหรับการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งในการนี้มีความจำเป็นจะต้องมีเชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ และพิจารณา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วน โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุวรรณทนา ชื่นอยู่
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ธุรการ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
เบอร์โทรสาร ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
Email : panlertschool@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๒/ว๒๑๙

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
๓๕ หมู่ ๑ ตำบลบางกะพี้
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
๓๕๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อัจฉราพรรณ กันสุยะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) เครื่องมือสำหรับการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งในการนี้มีความจำเป็นจะต้องมีเชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ และพิจารณา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วน โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุวรรณทนา ชื่นอยู่
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ธุรการ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
เบอร์โทรสาร ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
Email : panlertschool@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๒/ว๒๑๙

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
๓๕ หมู่ ๑ ตำบลบางกะพี้
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
๓๕๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.นะรงษ์ ชาวเพ็ชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) เครื่องมือสำหรับการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งในการนี้มีความจำเป็นจะต้องมีเชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ และพิจารณา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วน โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุวรรณทนา ชื่นอยู่
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ธุรการ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
เบอร์โทรสาร ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
Email : panlertschool@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๒/ว๒๑๙

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
๓๕ หมู่ ๑ ตำบลบางกะพี้
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
๓๕๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสุวรรณทนา ชื่นอยู่

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) เครื่องมือสำหรับการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งในการนี้มีความจำเป็นจะต้องมีเชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ และพิจารณา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วน โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุวรรณทนา ชื่นอยู่
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ธุรการ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
เบอร์โทรสาร ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
Email : panlertschool@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๒/ว๒๑๙

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
๓๕ หมู่ ๑ ตำบลบางกะพี้
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
๓๕๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางเงาแข เดือดขุนทด

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) เครื่องมือสำหรับการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งในการนี้มีความจำเป็นจะต้องมีเชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ และพิจารณา ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วน โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุวรรณทนา ชื่นอยู่
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ธุรการ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
เบอร์โทรสาร ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
Email : panlertschool@gmail.com

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๒/๒๕๑

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
๓๕ หมู่ ๑ ตำบลบางกะพี้
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
๓๕๑๑๐

๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) เครื่องมือสำหรับการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อใช้ประกอบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะนั้น

ในการนี้ โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงขอความอนุเคราะห์มายังโรงเรียนของท่านเพื่อทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยสำหรับประเมินโครงการฯ ดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุวรรณทนา ชื่นอยู่
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ธุรการ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
เบอร์โทรสาร ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
Email : panlertschool@gmail.com

ภาคผนวก ง

หนังสือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๒/ว๒๑๔

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
๓๕ หมู่ ๑ ตำบลบางกะพี้
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
๓๕๑๑๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) บทคัดย่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
(๒) หนังสือตอบรับ

ด้วยนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อใช้ประกอบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะนั้น บัดนี้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงขอความอนุเคราะห์มายังโรงเรียนของท่านเพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเพื่อประโยชน์และประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาที่เกิดกับผู้เรียนต่อไป

ในการนี้ โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี จึงขอความอนุเคราะห์มายังโรงเรียนของท่านตอบรับผลงานทางวิชาการ ตามหนังสือตอบรับที่แนบมาพร้อมนี้ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุวรรณทนา ชื่นอยู่
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ธุรการ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
เบอร์โทรสาร ๐๓๖๗๐๐๑๐๒
Email : panlertschool@gmail.com

ภาคผนวก จ

หนังสือตอบรับผลงานทางวิชาการ

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๓๙๑/๑๕๒

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
๑๒๐ ม.๑๗ ตำบลเนินหอม
อำเภอเมือง จังหวัดปาจีนบุรี ๒๕๒๓๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตามนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อใช้ประกอบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะนั้น ซึ่งได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนเพื่อเผยแพร่นั้น

บัดนี้โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ได้ดำเนินการเผยแพร่ให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอนในหน่วยงานได้ปรับใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงขอขอบคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนะรงษ์ ชาวเพ็ชร)
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

งานธุรการ
โทรศัพท์ -๐-๓๗๒๑-๐๙๓๔
โทรสาร ๐-๓๗๒๑-๐๙๓๕
เว็บไซต์ : www.sodprachin.net
E-mail: sodprachin๐๙@hotmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๓๑/๒๒๙

โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล
ตำบลดอนสมบูรณ์
อำเภออยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
๔๖๑๒๐

๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตามนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อใช้ประกอบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะนั้น ซึ่งได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนเพื่อเผยแพร่นั้น

บัดนี้โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล ได้ดำเนินการเผยแพร่ให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอนในหน่วยงานได้ปรับใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงขอขอบคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุภัคร ภูจริต)
รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล
รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล

กลุ่มบริหารงานวิชาการ
โทรศัพท์ ๐๔๓-๘๔๐-๘๔๒
โทรสาร ๐๔๓-๘๔๐-๘๔๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : Klspanyanukul@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๒๑/๒๓๑

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
ถนนลิ้นช้าง-เขาปูน ตำบลปากแพรก
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตามนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อใช้ประกอบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะนั้น ซึ่งได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนเพื่อเผยแพร่นั้น

บัดนี้โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ได้ดำเนินการเผยแพร่ให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอนในหน่วยงานได้ปรับใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงขอขอบคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางนวพร รอดคุ้ม)
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
โทร ๐ ๓๔๖๐ ๒๕๕๑
โทรสาร ๐ ๓๔๖๐ ๒๖๓๑

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๖๑/๑๓๒

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา
๑๑ ถนนกาญจนวนิช อำเภอหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา ๙๐๑๑๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตามนายชนะ ผลบุญ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อใช้ประกอบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะนั้น ซึ่งได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนเพื่อเผยแพร่นั้น

บัดนี้โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการเผยแพร่ให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอนในหน่วยงานได้ปรับใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงขอขอบคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิรัฐ จันทรักษ์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา
โทร ๐ ๗๔๒๑ ๒๕๑๖
โทรสาร ๐ ๗๔๒๑ ๘๓๐
E-mail : sod-songkhla@hotmail.com

ภาคผนวก ฉ
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

แบบสอบถามด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 1 สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินด้านบริบทของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นบริบทของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการ จำนวน 4 ข้อ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ จำนวน 6 ข้อ และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ความต้องการของการทำโครงการ					
1	ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนได้เรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคม					
2	ต้องการให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม					
3	ต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน					
4	ต้องการยกระดับด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี					
	ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์					
5	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542					
6	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
7	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ					
8	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา					
9	โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น					
10	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดภายใต้โครงการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11	วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ได้เรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม					
12	วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อยกระดับด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี					
13	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา					
14	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้					
15	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน					
16	วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					

แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 2 สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นปัจจัยนำเข้าของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากร จำนวน 6 ข้อ ความเหมาะสมของงบประมาณ จำนวน 5 ข้อ ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ จำนวน 4 ข้อ และความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ จำนวน 3 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ความเหมาะสมของบุคลากร					
1	ความเหมาะสมของจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
2	ความเหมาะสมของบุคลากรภายนอกผู้นำชุมชนมีความพร้อมในการสนับสนุน ส่งเสริมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม					
3	ความเหมาะสมของนักเรียนที่ร่วมโครงการ					
4	ความเหมาะสมของผู้ปกครองมีความพร้อมในการสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน					
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการ					
6	ได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากหน่วยงานภายนอก					
7	งบประประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ					
8	งบประมาณมีความเหมาะสมเพื่อการดำเนินการกิจกรรมภายใต้โครงการ					
9	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา					
10	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านงบประมาณ					
11	การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ความเหมาะสมของอาคารสถานที่					
12	อาคารสถานที่ภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอในการ จัดกิจกรรมภายใต้โครงการ					
13	สถานที่ภายนอกสถานศึกษามีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ					
14	แหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียนมีความหลากหลาย ความเหมาะสม และเพียงพอในการจัดกิจกรรม					
15	แหล่งเรียนรู้ ภายนอกโรงเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรม					
	ความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ					
16	วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ					
17	วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ					
18	มีเอกสารและสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อนของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 1) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อนของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎ ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 2) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ
ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 3) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมออมดีมีเงินเก็บของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 4) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้อง ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 5) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้องของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม
ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 6) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถัง
ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 7) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถังของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมค่านิยม 12 ประการ ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 8) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมค่านิยม 12 ประการของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 9) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินโครงการอย่างชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียงของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 3 (ฉบับย่อยที่ 10) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นกระบวนการดำเนินงานของ 10 กิจกรรมของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน (Plan) จำนวน 6 ข้อ การดำเนินการ (Do) จำนวน 8 ข้อ การติดตามและประเมินผล (Check) จำนวน 7 ข้อ และการปรับปรุงและแก้ไข (Act) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ปฏิบัติหน้าที่

☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 0 ปี

☐ 10 – 19 ปี

☐ 20 – 29 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	วางแผนการดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน					
2	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง					
3	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ					
4	กำหนดกิจกรรมโครงการได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างชัดเจน					
6	กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	การดำเนินการ (Do)					
7	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
8	มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ					
10	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
11	ให้ความรู้ ประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ประชาสัมพันธ์โครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง					
13	ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	จัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างเหมาะสมตามปฏิทินปฏิบัติงาน					
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
16	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ					
17	มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
18	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
19	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครบทุกกิจกรรม					
21	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม					
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
22	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข					
23	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ					
24	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการ					
25	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่อง					
27	มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการลงสู่ชุมชน โรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 4 สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบนสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีข้อคำถามจำนวน 26 ข้อ จำแนกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.จำนวน 1 ข้อ การดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนแกนนำ จำนวน 2 ข้อ และผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน จำนวน 23 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30 – 39 ปี

☐ 40 – 49 ปี

☐ 50 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.					
1	นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้นจากการประเมินโรงเรียนผ่านการประเมินรับรองจาก สพฐ. เป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว					
	การดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนแกนนำ					
2	นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม จากการจัดตั้งชุมนุมคุณธรรมจริยธรรมที่มีนักเรียนแกนนำรวมตัวกันดำเนินกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง					
3	นักเรียนได้จัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมและประสบผลสำเร็จในการลดปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน					
	ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน					
4	นักเรียนเป็นผู้รักสะอาด แต่งกายสะอาด ถูกระเบียบ และกาลเทศะ					
5	นักเรียนรักษาความสะอาดของอุปกรณ์การเรียนและสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้สะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ					
6	นักเรียนรักษาความสะอาดของสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาด สวยงาม และเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ					
7	นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และมี ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
8	นักเรียนมีความมุ่งมั่น เพียรพยายาม ทั้งในด้านการเรียน และด้านการงานทำงานจนสำเร็จ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
9	นักเรียนมีความละเอียดรอบคอบในการตัดสินใจแก้ปัญหาและทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง					
10	นักเรียนปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้					
11	นักเรียนไม่ทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายผู้อื่นหรือสัตว์ มีชีวิตต่าง ๆ					
12	นักเรียนไม่เสพสุรา ยาเสพติด และของมึนเมาทุกชนิด					
13	นักเรียนไม่หมกมุ่นกับการเที่ยวเล่นที่ก่อให้เกิดโทษ					
14	นักเรียนใช้ทรัพยากรของตนเอง เช่น เงิน วัสดุอุปกรณ์ น้ำ ไฟฟ้า และสาธารณูปโภคอย่างพอประมาณ มีเหตุมีผล คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด					
15	นักเรียนปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ และข้อตกลงของห้องเรียน โรงเรียน และสังคม					
16	นักเรียนปฏิบัติงานส่วนตัวด้วยความอดทน มุ่งมั่น ตั้งใจ เพียรพยายามอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอจนงานสำเร็จ					
17	นักเรียนปฏิบัติงานส่วนรวมด้วยความอดทน มุ่งมั่นตั้งใจ เพียรพยายามอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอจนงานสำเร็จ					
18	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งหน้าที่เกี่ยวกับตนเองและหน้าที่ต่อส่วนรวมด้วยความเต็มใจ					
19	นักเรียนมีความตระหนักและยึดมั่นในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นความจริงทั้งทางกาย วาจา และใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น					
20	นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และรู้จักเสียสละไม่เห็นแก่ตัว					
21	นักเรียนแสดงกิริยามารยาท สุภาพ อ่อนน้อมต่อบุพการี และผู้มีพระคุณ					
22	นักเรียนใช้กำลังกายและสติปัญญา ช่วยเหลือผู้อื่นตามโอกาส					
23	นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมที่ดีงามเป็นหมู่คณะด้วยความพร้อมเพรียง ความกลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
24	นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ก่อให้เกิดความสงบสุขของตนเองและหมู่คณะ					
25	นักเรียนมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม รักษา และปกป้องสาธารณสมบัติ ไม่นำของส่วนรวมมาใช้ส่วนตัว					
26	นักเรียนอาสาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม					

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 5 สำหรับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นของด้านผลผลิตของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นผลผลิตของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30 – 39 ปี

☐ 40 – 49 ปี

☐ 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ระดับความความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1	โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทำให้นักเรียนมีความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น					
2	การดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมทำให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน					
3	การดำเนินงานตามโครงการสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน					
4	การดำเนินงานโครงการก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองที่เป็นระบบมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านทรัพยากรทางการศึกษามากขึ้น					
5	การดำเนินงานโครงการนี้ ก่อให้เกิดความร่วมมือเป็นเครือข่ายร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6	โครงการสนับสนุนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้นักเรียนได้เห็น ได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย					
7	นักเรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการไปทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมได้					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
8	โครงการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้รับประสบการณ์ตรง จากการให้บริการชุมชน					
9	โครงการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมกับผู้ปกครองและชุมชน และให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา					
10	การดำเนินงานตามโครงการนี้ ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความเชื่อมั่นการจัดการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม					

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 6 สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความพึงพอใจด้านผลผลิตของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นผลผลิตของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับชั้น

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจด้านผลผลิตของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	โรงเรียนได้จัดประชุมชี้แจง ประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมทำให้มีความเข้าใจชัดเจน					
2	โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรมหรือปรับปรุงกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น					
3	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอย่างหลากหลาย					
4	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโครงการ					
5	นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงตามแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการ					
6	นักเรียนมีโอกาสคิด ตัดสินใจ เลือกปฏิบัติด้วยตนเองตามความเหมาะสม					
7	นักเรียนได้ฝึกคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
8	ครูและวิทยากรให้คำแนะนำ คำปรึกษา และดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด					
9	นักเรียนมีทักษะชีวิตที่ดีและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข					
10	นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากโครงการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					

แบบสอบถามความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ฉบับที่ 7 สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน และผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความพึงพอใจด้านผลผลิตของโครงการมาสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นผลผลิตของโครงการ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, 121) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายชนะ ผลบุญ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30 – 39 ปี

☐ 40 – 49 ปี

☐ 50 ปีขึ้นไป

ด้าน3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจด้านผลผลิตขอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	กิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อน					
2	กิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎ					
3	กิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ					
4	กิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
5	กิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้อง					
6	กิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม					
7	กิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถัง					
8	กิจกรรมค่านิยม 12 ประการ					
9	กิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบ					
10	กิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง					

แบบรายงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในปีการศึกษา 2564-2565

ของงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

ข้อที่	รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2564		ปีการศึกษา 2565		เพิ่มขึ้นร้อยละ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1	กิจกรรมจิตอาสาคัดแยกขยะลดโลกร้อน					
2	กิจกรรมนอกกรอบ แต่ไม่นอกกฎ					
3	กิจกรรมออมดีมีเงินเก็บ					
4	กิจกรรมผลิตสื่อภาษามือเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม					
5	กิจกรรม Buddy คู่ใจ เราจะไม่ทิ้งใครไว้หลังห้อง					
6	กิจกรรมเด็กดีมีคุณธรรม					
7	กิจกรรมทิ้งขยะให้ลงถัง					
8	กิจกรรมค่านิยม 12 ประการ					
9	กิจกรรมคุณหนูเจ้าระเบียบ					
10	กิจกรรมผ้ามัดย้อมนำสู่ความพอเพียง					
	ค่าเฉลี่ยรวม					

แบบสัมภาษณ์

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

2. สถานที่สัมภาษณ์ .....

3. วัน เดือน ปี .....

4. รายการที่สัมภาษณ์

4.1 ด้านบริบท ท่านมีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริบทของโครงการ ด้านความต้องการของการทำโครงการ ด้านความสอดคล้องและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และมีอะไรที่ต้องเพิ่มเติมหรือไม่

.....

.....

.....

.....

4.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ท่านมีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยนำเข้าของโครงการ ด้านความเหมาะสมของบุคลากร ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ และด้านความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ

.....

.....

.....

.....

4.3 ด้านกระบวนการ ท่านมีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนของโครงการ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินการ ด้านการติดตาม และประเมินผล ด้านการปรับปรุงและแก้ไข และมีอะไรที่ต้องเพิ่มเติมหรือไม่

.....

.....

.....

.....

4.4 ด้านผลผลิต ท่านเห็นว่าโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับใด

.....

.....

.....

.....

4.5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษหรือไม่

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับผู้ปกครอง

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

2. สถานที่สัมภาษณ์ .....

3. วัน เดือน ปี .....

4. รายการที่สัมภาษณ์

4.1 ด้านผลผลิต ท่านเห็นว่าโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียน และการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด โครงการนี้ประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในระดับใด

.....

.....

.....

.....

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือไม่ มีข้อดีและข้อบกพร่องอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 3

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำหรับผู้เรียน

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

2. สถานที่สัมภาษณ์ .....

3. วัน เดือน ปี .....

4. รายการที่สัมภาษณ์

4.1 ด้านผลผลิต ท่านเห็นว่าโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ ในระดับใด ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านสุขภาพ รวมทั้งประสบการณ์ตรงต่าง ๆ ในการได้เรียนรู้จากโครงการในระดับใด

.....

.....

.....

.....

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือไม่ มีข้อดีและข้อบกพร่องอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ช
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ตารางภาคผนวกที่ 1 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามด้านบริบทของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	0	+1	+1	4	0.08	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	0	+1	+1	+1	+1	4	0.08	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	0	+1	+1	4	0.08	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 2 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 3 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรม ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 4 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 5 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.08	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 6 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	0	+1	+1	4	0.08	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	0	+1	4	0.08	ใช้ได้

ตารางภาคผนวกที่ 7 แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	0	+1	+1	4	0.08	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	0	+1	4	0.08	ใช้ได้

ภาคผนวก ซ

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Reliability)

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้านบริบท ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.875	16

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.965	18

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้านกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรม ของโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.876	27

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.876	26

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.845	10

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.878	10

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.878	10

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นายชนะ ผลบุญ
วัน เดือน ปี เกิด	18 พฤศจิกายน 2523
ที่อยู่ปัจจุบัน	
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี ตำบลบางกระพี้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี 15110
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	
2530-2536	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่ายาง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
2536-2539	มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนบ้านเล้าวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
2539-2542	มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
2542-2546	ปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา
2557	ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ประวัติการรับราชการ	
1 เมษายน 2552	บรรจุเข้ารับราชการ ในตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล จังหวัดลพบุรี
1 เมษายน 2554	ครู โรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล จังหวัดลพบุรี
5 กุมภาพันธ์ 2562	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล จังหวัดลพบุรี
5 ตุลาคม 2563	รองผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี